

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

2021 / 2022

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

2021 / 2022

Име и презиме

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

САДРЖАЈ

ПОБЕДНИЦИ О
ЕВРОПСКОМ ДНЕВНИКУ 6

О КОНКУРСУ „ЕВРОПА И ЈА“ 9

12. КОНКУРС „ЕВРОПА И ЈА“ 10

СЛОВЕНИЈА 13

УВОД У ЕУ 18

ШТА ЈЕ ЕВРОПСКА УНИЈА? 18

КО СУ ГЛАВНИ АКТЕРИ
У ЕВРОПској УНИЈИ? 23

ЕВРОПСКИ САВЕТ 24

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА 24

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ 25

СУД ПРАВДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ 26

ЕВРОПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА 26

САВЕТ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ 27

КАКО ФУНКЦИОНИШЕ
ЕВРОПСКА УНИЈА? 28КОНФЕРЕНЦИЈА О
БУДУЋНОСТИ ЕВРОПЕ 28ФРАНЦУСКА 34ЧЕШКА 35

ЕУ И СРБИЈА 37

КАКО ЈЕ СВЕ ПОЧЕЛО? 37

КАКО ПРЕГОВАРАМО, ТЈ.
О ЧЕМУ ПРЕГОВАРАМО? 39

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА САДА? 40

ПОДРШКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
СРБИЈИ У БОРБИ ПРОТИВ
ВИРУСА КОРОНА 43ПЛАТФОРМА #ЕУ
ЗА ТЕБЕ 46

ПУТОВАЊЕ БЕЗ ВИЗА 49

ШВЕДСКА 50ШПАНИЈА 51ЕУ У ТВОМ СВАКОДНЕВНОМ
ЖИВОТУ – ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕУ 57

ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ 57

СЛОБОДА КРЕТАЊА РОБЕ 58

СЛОБОДА КРЕТАЊА ЉУДИ/РАДНИКА 60

СЛОБОДА ПОСЛОВНОГ
НАСТАЊИВАЊА И ПРУЖАЊА УСЛУГА 61

СЛОБОДА КРЕТАЊА КАПИТАЛА 61

ЕВРО 62

БЕЛГИЈА 68МАЂАРСКА 69ПОЉСКА 70ДАНСКА 71

МИТОВИ О ЕВРОПској УНИЈИ 73

КИПАР 78ИРСКА 79

ЉУДСКА ПРАВА 85

ПРОМОЦИЈА И ЗАШТИТА
ЉУДСКИХ ПРАВА 85ЈАЧАЊЕ МЕРА ЗА УНИЈУ
РАВНОПРАВНОСТИ 87

БОРБА ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ 87

РОДНА РАВНОПРАВНОСТ 87

БОРБА ПРОТИВ РАСИЗМА 88

РАВНОПРАВНОСТ,
УКЉУЧИВАЊЕ И УЧЕШЋЕ РОМА 88

РАВНОПРАВНОСТ LGBTQ ОСОБА 89

ПРАВА ОСОБА С ИНВАЛИДИТЕТОМ 89

ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ 90

ЕВРОПСКИ СТУБ СОЦИЈАЛНИХ
ПРАВА #socialrights 90ЗАШТИТА ПРАВА – ЕВРОПСКИ
ОМБУДСМАН 91ИСКОРИСТИ ПРАВА –
ЕВРОПСКА ГРАЂАНСКА ИНИЦИЈАТИВА 91

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ МЛАДИХ 92

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА? 93

ЛИТВАНИЈА 94ГРЧКА 95ИТАЛИЈА 100ЛЕТОНИЈА 101

ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ 103

О ПРОГРАМУ ЕРАЗМУС + 104

КАКВЕ ПРЕДНОСТИ ПРОГРАМ
„ЕРАЗМУС“ НУДИ СТУДЕНТИМА? 105РЕГИОНАЛНА КАНЦЕЛАРИЈА
ЗА САРАДЊУ МЛАДИХ У
РЕГИОНУ ЗАПАДНОГ БАЛКАНА 106

ЕВРОПСКИ ПРОСТОР ОБРАЗОВАЊА 107

ДИГИТАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ
И ОСПОСОБЉАВАЊЕ 107

ВОЛОНТЕРСКИ ПРОЈЕКТИ 108

ЕВРОПСКЕ СНАГЕ СОЛИДАРНОСТИ 108

КАКО ЕВРОПСКА УНИЈА
ПОДРЖАВА И ПОДСТИЧЕ СПОРТ? 109

ЕВРОПСКА НЕДЕЉА СПОРТА 110

ЛУКСЕМБУРГ 112ХОЛАНДИЈА 113ЖИВОТНА СРЕДИНА
И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ 119

ЗЕЛЕНА И ОДРЖИВА ЕВРОПА 119

ЕВРОПСКИ ЗЕЛЕНИ ДОГОВОР 120

НАТУРА 2000 121

КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ 121

ДЕЛОВАЊЕ ЕУ У СПРОВОЂЕЊУ
ПАРИСКОГ СПОРАЗУМА 122

FRIDAYS FOR FUTURE 122

ПРОГРАМ ЕУ – „LIFE“ 124

РЕЦИ ПЛАСТИЦИ: „НЕ, ХВАЛА!“ 124

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА? 126

СЛОВАЧКА 128МАЛТА 129

ДИГИТАЛНИ СВЕТ И ИНОВАЦИЈЕ 135

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ 135

БОРБА ПРОТИВ ДЕЗИНФОРМАЦИЈА 136

БЕЗБЕДНОСТ НА ИНТЕРНЕТУ 137

ИНОВАЦИЈЕ 138

ЈЕДИНСТВЕНО ДИГИТАЛНО ТРЖИШТЕ 138

ПРОГРАМ „ХОРИЗОНТ ЕВРОПА“ 140

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА? 141

ЕСТОНИЈА 142БУГАРСКА 143

КУЛТУРА 151

КУЛТУРНА АГЕНДА ЕВРОПЕ 152

КРЕАТИВНА ЕВРОПА 153

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА? 153

НОВИ САД – ЕВРОПСКА
ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ 2022. ГОДИНЕ 155

ЕВРОПЕАНА (EUROPEANA) 155

АУСТРИЈА 156РУМУНИЈА 157ЈЕДИНСТВЕНО ТРЖИШТЕ
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ЗАШТИТА
ПОТРОШАЧА 163ЈЕДИНСТВЕНО, УНУТРАШЊЕ
ТРЖИШТЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ 163ЈЕДИНСТВЕНО ТРЖИШТЕ
ЕУ У БРОЈЕВИМА 164НАЈВЕЋА ДОСТИГЊУЋА
ЈЕДИНСТВЕНОГ ТРЖИШТА 164ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У
ЕВРОПској УНИЈИ 165ФИНСКА 168ХРВАТСКА 169

БУДИ ПРОАКТИВАН 175

ПУТУЈТЕ 175

#откријЕвропу 177

ИНИЦИЈАТИВА „МЛАДИ
ЕВРОПСКИ АМБАСАДОРИ“ 178

ВОЛОНТИРАЈТЕ 180

НЕМАЧКА 182ПОРТУГАЛ 183

ЕУТЕКА – ЕУ У ВАШОЈ БИБЛИОТЕЦИ 184

ЕУ ИНФО МРЕЖА У СРБИЈИ 185

ПОБЕДНИЦИ О ЕВРОПСКОМ ДНЕВНИКУ

СТРИП/КАРИКАТУРА

Тара Сантовац,
Гимназија „Јован Јовановић Змај“, Нови Сад –
Иронија
Ментор: Снежана Малетин
Прво место

Европски дневник пружа простор који је далеко шири од наше учионице, школе или града у ком живимо и пружа нам прилику да бранимо вредности за које се залажемо. Рад под називом Иронија представља мој лични апел за очување животне средине у борбу против климатских промена. То је само један симболички глас против беспощедне експлоатације природних ресурса који неповратно нестају.

Тара Сантовац

Вукашин Миладиновић,
Правно-пословна школа, Ниш –
ЕУ и Србија
Ментор: Драгана Петровић
Прво место

Била ми је част учествовати на оваквом конкурс. Сам конкурс ме је одушевио јер пружа шансу сваком средњошколцу да учешћем искаже своје знање и умеће у понуђеним категоријама. Конкурс је показао све вредности за које се залаже ЕУ и за које се ми такође залажемо: од транспарентности, слободног гласања, демократског учешћа.

Вукашин Миладиновић

ФОТОГРАФИЈА

Миња Јањић,
Техничка школа „Милева Марић Ајнштајн“,
Нови Сад –
Уједињени смо јачи!
Ментор: Весна Талгетија
Прво место

Овај пројекат омогућио ми је да упознам једну предивну особу пореклом са Кубе, да остварим ново пријатељство и да своју идеју и креативност прикажем на фотографији. Огромна је част радити са једном оваквом организацијом која подстиче младе на уметност. Уложен напор и труд је оно најмање што можете дати за ово прелепо искуство које од вас не тражи да будете најбољи већ да покажете себи колико можете бити креативни и маштовити.

Миња Јањић

Тамара Чучковић,
Техничка школа „Милева Марић Ајнштајн“,
Нови Сад –
Досегнути звезде
Ментор: Татјана Исаков
Прво место

Конкурс Европског дневника запао ми је за око још прошле године када нас је професорка упознала са њим. Заинтересовао ме је из разлога што на креативан начин могу да изнесем свој став о одређеној теми. Када сам видела теме које су у понуди, смислила сам пар идеја и на крају изабрала најбољу. Уз помоћ менторке и пријатеља, реализовала сам своју замисао. Сматрам да свако ко жели да учествује треба да проба, верујте ми, нећете зажалити. Покажите своју креативност и способности, покажите свој потенцијал. Драго ми је што сам учествовала у овом такмичењу. Било је ово једно дивно и незаборавно искуство за мене.

Тамара Чучковић

ВИДЕО

Душан Дакић, Маша Шалиначки, Тијана Капелан
Гимназија Борислав Петров Браца, Вршац –
180 секунди
Ментор: Маријана Голомејић
Прво место

За учешће на конкурс Европског дневника нас је подстакло неколико професора из наше школе. Тај предлог смо са пуно ентузијазма прихватили, без превеликих очекивања. Био нам је битан тимски рад и изазов који већи и сложенији тип пројекта изискује. Већ је сам одабир тема био први камен спотицања јер су се на почетку идеје низале за сваку од понуђених. Ипак, екологија, којом се наш рад бави, је нама била најближа тема са којом смо од раније имали искуства.

Формат који смо одабрали је био анимација, управо јер овај вид уметности ставља машту у први план. За три минута смо покушали да прелетимо кроз године и векове, родитеље и децу из различитих генерација и лакотисленост са којом се поступа према природи. Ова три минута су била ограничење које нас је знатно условљавало, али и усмерило наше креативне снаге ка најефектнијој употреби доступног времена. Верујемо да би дужи рад био много бљећи и оставио слабији утисак.

Захваљујемо се тиму Европског дневника за организацију оваког креативног, али и захтевног такмичења. Оно је захтевало много од сваког појединачног члана тима, али је и само искуство израде било право задовољство. Лако је препоручити конкурс где је ваш рад победнички, ма какав био, али конкурс Европски дневник заиста одскаче од ранијих на којима смо учествовали. Само искуство је било довољна награда, и зато позивамо заинтересоване средњошколце да одбаце евентуалне недоумице и пријаве своје радове.

МУЛТИМЕДИЈА

Лазар Манчић, Јован Станишић, Вељко Ђорђевић,
Техничка школа, Пирот – ЕУ и Србија –
Наш пут у ЕУ
Ментор: Бојан Ћирић
Прво место

За сам конкурс Европског дневника смо сазнали на часу социологије, и када смо чули да постоји категорија у којој можемо да покажемо знање из неких стучних предмета нашег смера, конкретно из предмета веб програмирање, одмах смо се заинтересовали. Преко овог пројекта, интерактивне квиз видео игре, смо хтели да повежемо знања из осталих области не везаних за програмирање, попут историје, географије и других, а успут се и усавршавали и надограђивали наше знање из програмирања, и добијено искуство нам доста значи и значење за будуће пројекте које ћемо радити. Поред самог интересовања за конкурс, требала нам је и мотивација, а њу смо пронашли управо у могућности да стекнемо искуство, али наравно и у вредним наградама које би освојили. Када смо завршили и послали пројекат, тада је било доста узбуђења и напетости због гласања публике, касније и због одлуке стручног жирија. Када смо сазнали да смо победили били смо веома срећни што је наша упорност, труд и рад био награђен. Када саберемо све утиске, ово је за нас било једно веома лепо и поучно искуство, које је уз то било и награђено, тако да о Европском дневнику имамо само најбоље мишљење, и верујемо да ће нам ово искуство остати дуго у сећању.

БЛОГ

Драшко Маричић,
Гимназија „Патријарх Павле“, Београд –
Дневник једне реке
Ментор: Љиљана Петровић
Прво место

Конкурс Европског дневника и ове године је средњошколцима из целе Србије пружио могућност да својим креативним радовима искажу лична виђења на бројна питања.

Мене је највише инспирисала тема заштите животне средине где сам, кроз категорију Блога, на веома занимљив начин, покушао да људима приближим тужну судбину река, па и целе природе која нас окружује.

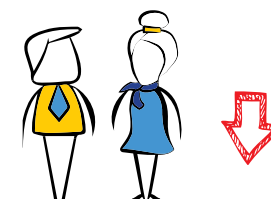
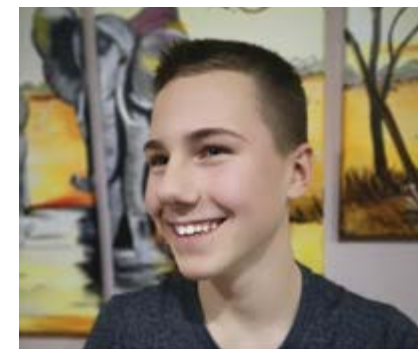
Стравична прича једне реке инспирисала ме је на акцију. Жеља да се однос грађана према животној околини промени, дала ми је идеју да опишем страдање реке Лим у форми дневника – у првом лицу. „Дневник једне реке“, у овом случају Лима, може бити универзална прича свих водотокова на планети – великих и малих.

Менторски рад моје професорке Грађанског васпитања, Љиљане Петровић, био је веома интерактиван. Много занимљивих алата као и начин реализације блога, за нас су били ново искуство. Користећи форму блога, обоје смо се сусрели са новим, модерним приступом комуникације који пружа велику могућност медијског ширења. Истраживали смо много, путујући просторствима интернета, у жељи да створимо нешто ново и корисно. Овим радом смо желели да будућим генерацијама пошаљемо снажну поруку:

Волите вашу планету, јер она је ваш дом!
Волите ваше реке, оне су извор живота! Чувајте их и оне ће чувати вас, да би ви и ваша деца живели боље, здравије и срећније!

Част нам је што смо били део овогодишњег пројекта Европског дневника и свакако ће нам ово искуство остати у прелепом сећању.

Драшко Маричић

Све награђене радове можете погледати на сајту
<http://www.europa.rs/evropskidnevnik>

О КОНКУРСУ „ЕВРОПА И ЈА”

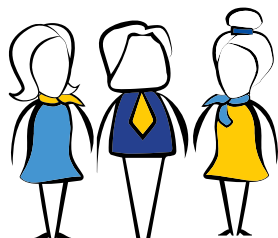

Делегација Европске уније у Републици Србији од 2009. године издаје „Европски дневник”. Саставни део сваког издања је био и наградни конкурс за креативне и иновативне радове ученика средњих школа.

У новембру 2020. године расписан је конкурс у склопу једанаестог издања „Европског дневног 2020/2021”. Рок за подношење радова био је 15. фебруар 2020 године. Пристигло је 150 радова, на којима је било ангажовано преко 400 ученика и њихових ментора широм Србије. По први пут, и јавност је могла да гласа за своје фаворите преко вебсајта evropskidnevnik.rs. Преко 10000 људи се одлучило да подржи неки од радова, а многи су гласали и у више од једне категорије, чиме су допринели такмичарском духу. Укупно је награђено 18 радова, индивидуалних и тимских.

Конкурс је предвиђао и наградно путовање у земље Европске уније. Услед пандемије вируса КОВИД 19, није било могуће организовати ово путовање. Награђенима су уместо путовања понуђени ваучери за куповину у складу са условима и пропозицијама конкурса.

Овогодишњим добитницима, одмах по њиховом проглашењу, први је честитао тадашњи шеф Делегације Европске уније у Републици Србији, Амбасадор Сем Фабрици:

413

награђених средњошколаца
и наставника од 2012.

+650
хиљада

средњошколаца су се
сусрели са Европским
дневником

172

награђена рада
од 2012. године

1400+

радова примљено на
последња четири конкурса

12

кругова
такмичења

Све награђене радове можете
погледати на сајту
<http://www.europa.rs/evropskidnevnik>

12. КОНКУРС „ЕВРОПА И ЈА”

Делегација Европске уније у Републици Србији позива вас, средњошколце, да се пријавите на **дванаести конкурс за креативне и иновативне радове “Европа и ја”**. Радови могу бити индивидуални или тимски, у следећим категоријама:

1. **Фото-радови** (индивидуални);
2. **Блог текст** (индивидуални);
3. **Видео-формати**
– дужине до три минута (тимски);
4. **Ангажовани уметнички рад**
– кратки видео приказ рада уз опис концепта (тимски);
5. **Мултимедијални формат** – израда анимације или мобилне апликације (тимски).

ОВОГОДИШЊЕ ТЕМЕ КОНКУРСА СУ:

- ЕУ и Србија
- ЕУ у мом свакодневном животу
- Митови о ЕУ
- Људска права - моја права
- Животна средина и климатске промене су важне

15

РАДОВА ЋЕ
БИТИ НАГРАЂЕНО

2022.

НАГРАДА ЈЕ ПУТОВАЊЕ
У ЈЕДНУ ОД ЗЕМАЉА
ЧЛАНИЦА ЕУ

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

Правила за учешће на наградном конкурсу 2021/2022:

- На конкурс могу учествовати ученици првог, другог и трећег разреда средњих школа.
- Из исте школе могуће је учешће више ученика (индивидуалне категорије) и тимова (три ученика по тиму). Ученик или тим мора имати свог ментора. Ученици и чланови тима не смеју на било који начин бити део неког формалног школског удружења или школске секције.
- Радови треба да буду креирани за учешће на овом конкурсима што значи да до ове прилике нису објављивани нити предати за учешће на другом конкурсима или јавно изложени.
- Радови морају бити ауторски а у случају коришћења било каквог садржаја који није ауторске природе потребно је навести изворе и пратећу информацију да нису нарушена нијачија ауторска права.
- Уз достављање радова, учесници конкурса треба да доставе и сагласност родитеља / старатеља за учешће у конкурсима. Модел сагласности је доступан у формулару за пријаву.
- Уколико рад садржи фотографију или личне податке малолетног лица, потребно је доставити сагласност његовог/њеног родитеља/ старатеља.

@eusrbija

- Ученици који су награђивани у претходним конкурсима Европског дневника немају право да учествују на овогодишњем конкурс.
- Ментор мора да буде наставник у школи коју учесник то јест члановитима похађају.
- Наставник може да буде ментор само једном тиму или учеснику по категорији.
- Укупно ће бити награђено 15 радова, по три победника у свакој категорији.
- Минималан број радова у једној категорији је 10. У случају недовољног броја радова у једној категорији, Делегација ЕУ задржава право да додели више награда у другој категорији.

НАГРАЂЕНИ УЧЕСНИЦИ И МЕНТОРИ ЋЕ ИМАТИ ЈЕДИНСТВЕНУ ПРИЛИКУ ДА ВЕЋ У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ 2022. ПОСЕТЕ ЈЕДНУ ЗЕМЉУ ЧЛАНИЦУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.¹

Радови пристигли након истека рока неће бити узети у разматрање. Као и претходне године, сви радови биће постављани на платформу која је је специјално направљена за ове потребе, и која ће такође омогућити и гласање свих заинтересованих, као и стручног жирија.

За пријаву на конкурс, уз рад морате попунити и пријавни формулар, који је доступан на сајту www.evropskidnevnik.rs.

Упутство за подношење радова на наградни конкурс, у ком је објашњена и улога ментора, модел за сагласност родитеља/ старатеља као и услови конкурса, можете пронаћи на истом сајту.

Пристигле радове оцењиваће стручни жири, а постојаће и опција за гласање на платформама.

НАГРАЂЕНИ РАДОВИ ЋЕ СЕ ДОБИТИ ЗБИРОМ ГЛАСОВА ПУБЛИКЕ НА ПЛАТФОРМИ (50 %) И ГЛАСОВА СТРУЧНОГ ЖИРИЈА (50%).

ГЛАСАЊЕ ЋЕ БИТИ ОД 10. ФЕБРУАРА ДО 1. МАРТА 2022.

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ У МАРТУ 2022.ГОДИНЕ, НА САЈТУ www.evropskidnevnik.rs

САМО НАГРАЂЕНИ УЧЕСНИЦИ БИЋЕ ОБАВЕШТЕНИ ПУТЕМ ИМЕЈЛА. УКОЛИКО ИМАТЕ НЕКО ПИТАЊЕ, МОЖЕТЕ ПОГЛЕДАТИ ДА ЛИ СЕ ОДГОВОР НА ВАШЕ ПИТАЊЕ НАЛАЗИ У ОКВИРУ СТРАНИЦЕ СА ПИТАЊИМА И ОДГОВОРИМА НА САЈТУ

www.evropskidnevnik.rs ИЛИ ГА ПОСЛАТИ ИМЕЈЛОМ НА evropskidnevnik@euinfo.rs

РОК ЗА ДОСТАВЉАЊЕ РАДОВА ЈЕ 7. ФЕБРУАР 2022.

1. Датум подлежан промени у зависности од ситуације епидемије COVID 19 у време путовања. Уколико пандемија Ковид 19 не дозволи да се реализује путовање награђени ће добити вредне ваучере у складу са пропозицијама конкурса.

СЛОВЕНИЈА

ПОВРШИНА	20.273 км ²
Удео у укупној површини ЕУ	0,5%
БРОЈ СТАНОВНИКА	2.108.977
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Љубљана
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет за младе Словеније (Mladinski svet Slovenije – MSS)

Љубљана, главни град Словеније, била је 2016. године Зелена престоница Европе.

Чак 63 одсто територије Словеније налази се под шумом.

Средњошколци у Словенији уче у просеку два или чак три страна језика у школама.

Словенија је једина држава чланица ЕУ која је заштитила своју аутохтону пчелу – крањску пчелу.

Амбасада Словеније

Туристичка организација Словеније

СЕПТЕМБАР 2021.

30

ПОНЕДЕЉАК

31

УТОРАК

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

06

ПОНЕДЕЉАК

07

УТОРАК

08

СРЕДА

09

ЧЕТВРТАК

10

ПЕТАК

11

СУБОТА

12

НЕДЕЉА

14

2021/2022

13

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

СЕПТЕМБАР 2021.

13

ПОНЕДЕЉАК

14

УТОРАК

15

СРЕДА

16

ЧЕТВРТАК

17

ПЕТАК

18

СУБОТА

19

НЕДЕЉА

20

ПОНЕДЕЉАК

21

УТОРАК

22

СРЕДА

23

ЧЕТВРТАК

24

ПЕТАК

25

СУБОТА

26

НЕДЕЉА

СЕПТЕМБАР 2021.

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

01

ПЕТАК

02

СУБОТА

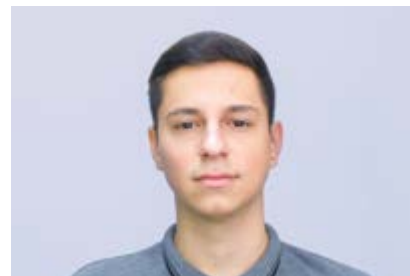
03

НЕДЕЉА

00 УВОД У ЕУ

На кратко путовање кроз настанак и развој Европске уније воде вас Страхиња и Јована, који су заједно са својим другарима током претходних година и уз Европски дневник научили доста о Европској унији, учествовали и освојили награде на конкурс "Европа и ја" и пожелели да своје знање поделе са вама у овом издању Европског дневника.

СТРАХИЊА

Јована, да ли си знала да ће и српски постати званичан језик Европске уније када Србија постане чланица ЕУ?

ЈОВАНА

Наравно. Српски ће бити званични језик ЕУ, а ћирилица је већ званично писмо, од 2007. године, када је Бугарска постала држава чланица.

ШТА ЈЕ ЕВРОПСКА УНИЈА?

Иако се простире на великом делу европског континента, Европску унију не чине све државе Европе.

Европска унија није држава, као што је то Немачка, Италија или Србија, већ је заједница која тренутно броји 27 држава чланица, које кроз партнерство и сарадњу унапређују живот више од 447 милиона становника који живе широм Европске уније. Број држава чланица,

од настанка Европске уније, давне 1957. године, стално је растао, те је ЕУ од почетних шест данас заједница 27 држава чланица.

Европска унија има

24 ЗВАНИЧНА (СЛУЖБЕНА) ЈЕЗИКА

27 ДРЖАВА ЧЛАНИЦА

447 МИЛИОНА СТАНОВНИКА

Овако је текао процес проширења Европске уније:

1957.	Холандија, Белгија, Луксембург, Француска, Немачка и Италија;
1973.	Уједињено Краљевство ³ , Ирска и Данска;
1981.	Грчка
1986.	Шпанија и Португалија
1995.	Шведска, Финска и Аустрија
2004.	Естонија, Летонија, Литванија, Пољска, Чешка, Словачка, Мађарска, Словенија, Кипар и Малта
2007.	Бугарска и Румунија
2013.	Хрватска

3. Уједињено Краљевство од 31. јануара 2020. није земља чланица Европске уније. Грађани Уједињеног Краљевства су ту одлуку изгласали тесном већином 52 наспрам 48 посто на референдуму.

УЈЕДИЊЕНИ У РАЗНОЛИКОСТИ

Овај израз је мото Европске уније и представља основу за поштовање кључних принципа и вредности које су државе чланице поставиле и усвојиле као неопходне за даљи напредак и развој, а за чије се поштовање ЕУ залаже. Међу њима су кључне: демократија, слобода, једнакост, владавина права, поштовање људских права и права мањина.

ЦИЉ ПОВЕЗИВАЊА ЗЕМАЉА У ЕВРОПИ НИЈЕ БИО СТВАРАЊЕ ЕКСКЛУЗИВНОГ КЛУБА, ЗАТВОРЕНОГ ЗА НОВЕ ЧЛАНОВЕ. ТОКОМ ГОДИНА, ЕВРОПСКА ЕКОНОМСКА ЗАЈЕДНИЦА (ЕЕЗ) НАРАСЛА ЈЕ ОД МАЛЕ ГРУПЕ ОД ШЕСТ ЗАПАДНОЕВРОПСКИХ ДРЖАВА ДО ДАНАШЊЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД ДВАДЕСЕТ И СЕДАМ ЧЛАНИЦА И НАСТАВЉА ПРЕГОВОРЕ СА НОВИМ ДРЖАВАМА КОЈЕ СУ ИЗРАЗИЛЕ ЖЕЉУ ДА ЈОЈ ПРИСТУПЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И СРБИЈУ.

Раније смо поменули да Европска унија није држава, али како би додатно нагласила јединство и промовисала овакав јединствен начин сарадње држава, Европска унија је 1985. године усвојила своје, нама данас препознатљиве симболе: заставу, химну и датум који обележавамо као Дан Европе.

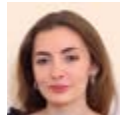

СТРАХИЊА

Сигуран сам да заставу Европске уније можете лако препознати, као и заставу сопствене државе. Она се вијори на свим великим зградама, парламентима, споменицима и културним и омладинским центрима широм Европе.

Химна Европске уније је тема „Ода радости“ из Бетовенове Девете симфоније. Химну обично можемо чути на званичним церемонијама организованим од стране Европске уније, догађајима који укључују представнике Европске уније или догађајима који имају европски карактер.

Сигурни смо да сте је бар једном чули.

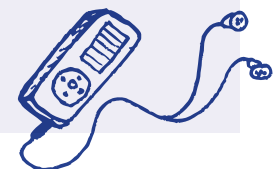
ЈОВАНА

То је 12 жутих звезда на плавој позадини, поређаних у круг, који представља јединство. Број звезда на застави је увек 12, он се не мења без обзира на то колико Европска унија има држава чланица.

Уколико нисте: послушајте у различитим верзијама.

СТРАХИЊА

Чак и у хип-хоп или техно верзији.

Дан Европе слаavimo 9. маја

Тог дана 1950. године министар спољних послова Француске Роберт Шуман представио је јединствен документ који слаavimo као почетак оснивања заједнице коју данас називамо Европском унијом.

Robt Schuman
To 9 Mai 1950.

Он је тада представио Шуманову декларацију – за то време храбар и смео предлог за сарадњу међу европским земљама – само пет година након завршетка Другог светског рата. Овом декларацијом је предложена заједничка сарадња у области производње угља и челика, који су у то време били важни енергенти. Након тога, шест европских држава - Белгија, Холандија, Луксембург, Француска, Немачка и Италија - 1952. године основале су Европску заједницу за угљ и челик, где је управљање производњом угља и челика било препуштено институцијама које су деловале изван надлежности појединачних држава.

Од ове, прве европске заједнице настала је данашња Европска унија. Од угља и челика, сарадња која је донела резултате проширила се и на друге области: на трговину, пољопривреду, атомску енергију итд.

ЕВРОПСКА УНИЈА ЈЕ ПРВА ЗАЈЕДНИЦА ДРЖАВА ЧЛАНИЦА КОЈА ЈЕ 2012. ГОДИНЕ ДОБИЛА НОБЕЛОВУ НАГРАДУ ЗА МИР, ЗАХВАЉУЈУЋИ СВОМ РАДУ И ЗАЛАГАЊУ НА ПРОМОЦИЈИ МИРА, ДЕМОКРАТИЈЕ И ПОШТОВАЊА ЉУДСКИХ ПРАВА У ЕВРОПИ, АЛИ И У СВЕТУ.

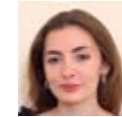

Симон Вејл (Simone Veil)
(1927–2017)

Прва председница Европског парламента (1979–1982)

КО СУ ГЛАВНИ АКТЕРИ У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ?

ЈОВАНА

Објаснили смо вам како је Европска унија настала, које су њене основне вредности, који су њени симболи и које су њене државе чланице. Видели сте колико је разнолика, али је, ипак, заједница – држава, вредности, резултата, идеала. Сигурно мислите како није једноставно омогућити да све ово неометано функционише. И у праву сте – није нимало једноставно.

ЈОВАНА

Зато што различите институције ЕУ представљају различите интересе у заједници, како грађана, тако интересе држава чланица, али и наднационалне, односно европске интересе.

СТРАХИЊА

Зашто су ЕУ потребне различите институције?

ГЛАВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СУ:

★
Европски савет

★
Суд правде Европске уније

★
Савет Европске уније

★
Европски парламент

★
Европска комисија

★
Европска централна банка

ЕВРОПСКИ САВЕТ

чине председници и премијери свих 27 држава чланица, који се састају најмање четири пута годишње. У оквиру ових састанака, који се још зову „европски самити“, лидери националних држава разговарају и одређују приоритете Европске уније за наредни период и пружају смернице за даљи развој различитих области политика, попут економских политика, питања безбедности и одбране, позиције ЕУ у свету, међународних односа и слично. На челу Европског савета налази се председник Европског савета, који председава седницама и доприноси да се лидери око одређеног питања сложе, а кога лидери ЕУ бирају на сваке две и по године.

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

Је институција која представља интересе Европске уније као целине. Европску комисију чини 27 комесара, који долазе из 27 држава чланица. Она има свог председника, док преостали комесари имају своје ресоре и области за које су задужени у периоду од пет година, колико једној Европској комисији и њеним комесарима траје мандат. Иако долазе из држава чланица и за ове функције их предлажу владе њихових држава, њих бира Европски парламент и они не представљају интересе и ставове државе чланице из које долазе, већ заједнички интерес Европске уније. Европска комисија је институција која предлаже правне прописе ЕУ и прати да се они у државама чланицама правилно и доследно примењују. Приликом формулисања предлога правних прописа Европска комисија се консултује са широким кругом различитих актера на националном нивоу и нивоу ЕУ, који дају своје коментаре на изнети предлог правног прописа – од националних парламената, до влада, локалних власти, предузетника и компанија, стручњака и грађана.

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ

Представља глас грађана Европске уније, јер се његови представници бирају на директним изборима у свих 27 држава чланица. Први директни избори за Европски парламент одржани су 1979. године, док су последњи одржани у мају 2019. године, када су грађани и грађанке Европске уније изабрали посланике који ће их представљати наредних пет година. Европски парламент данас има 705 посланика из 27 држава чланица. Седиште Европског парламента је у Стразбуру, где се Парламент састаје 12 пута годишње, и у Бриселу, где се парламентарци окупљају пет пута у току једне године, док се у Луксембургу налази Секретаријат Европског парламента. Посланици у Европском парламенту не седе груписани према томе из које државе чланице долазе, већ се посланици окупљају и раде у оквиру политичких група, зависно од тога којим политичким ставовима или идеологијама припадају.

Тренутно у новом сазиву Европског парламента (2019–2024) постоји седам политичких група.

Већ смо напоменули да Европски парламент има 705 посланика. Државе чланице имају одређен број посланика у складу са својом величином и бројем становника.

Највише посланика у ЕП има Немачка – 96, Француска 79 и Италија 76 посланика, док Пољска има 52 посланика, Словенија 8, а Хрватска 12. Најмање посланика имају Луксембург, Кипар и Малта – по 6.

Европски парламент, заједно са Саветом ЕУ, доноси одлуке о правним прописима ЕУ. Европски парламент, такође, одобрава и буџет ЕУ.

705

ПОСЛАНИКА

СУД ПРАВДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Је институција Европске уније која се стара да се право и закони који су настали као резултат одлука које су донели Савет ЕУ и Европски парламент тумаче и примењују на исти начин у свакој држави чланици. Суд чини 27 држава чланица, а његово седиште је у Луксембургу. Иако су све државе чланице учествовале у доношењу одређеног правног прописа, када дође до његовог спровођења у пракси, дешава се да се не примењује на исти начин у свакој држави чланици. У том случају Европска комисија, која прати примену прописа, или нека друга држава чланица могу указати на овакав случај и то питање изнети пред Суд. Исто тако, постоји могућност да у некој од држава чланица дође и до неразумевања прописа приликом њихове примене. Уколико се то деси, национални суд у држави чланици увек може да се обрати Суду правде ЕУ и

ЕВРОПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Је задужена за финансијску и ценовну стабилност, управљање заједничком валутом (евром) и спровођење економске и монетарне политике у сарадњи са централним банкама свих држава чланица Европске уније. Европска централна банка је у свом раду потпуно независна од осталих институција и тела ЕУ, као и од држава чланица. Њена монетарна политика је обавезујућа за све банке држава чланица, а у случају њеног нарушавања предвиђене су и новчане казне. Европска централна банка има ексклузивно право на одобравање

да тражи појашњење или тумачење прописа са којим имају изазове у примени, како би се проблем отклонио и како би грађани и грађанке који живе на територији ове државе чланице имали исти степен заштите права и обавеза као и грађани у другим државама чланицама.

банкнота заједничке валуте – евра, емисије заједничког новца и вођење међународних преговора о монетарним питањима. У испуњавању својих задатака Европска централна банка сарађује са централним банкама држава чланица ЕУ, које заједно чине Европски систем централних банака. Седиште банке је у Франкфурту, у Немачкој.

САВЕТ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Представља глас влада држава чланица Европске уније. У његовом раду учествују министри из држава чланица, који разговарају о важним питањима која се тичу даљег процеса интеграције Европске уније и доносе одлуке, али и правне прописе Европске уније, који имају снагу закона. Међутим, пошто Европска унија покрива много тема и области којима се бави, на седницама Савета ЕУ учествују министри одређеног ресора из држава чланица, зависно од теме која се налази на дневном реду састанка. Уколико би сутра био заказан састанак који би се тичао образовања и младих, на њему би учествовали министри образовања и омладине из свих 27 држава чланица ЕУ. Уколико би се пак расправљало о подстицајима за младе фармере у пољопривреди, онда би на састанку учествовали министри пољопривреде држава чланица ЕУ. Савет је веома важно тело унутар институционалне структуре ЕУ, јер је једно од два тела које доноси одлуке и усваја правне прописе. У Савету се

Како би се осигурао несметан рад Савета ЕУ и како би се јасно постављали приоритети и редоследи седница на дневном реду током сваких шест месеци – Савету ЕУ председава једна држава чланица.

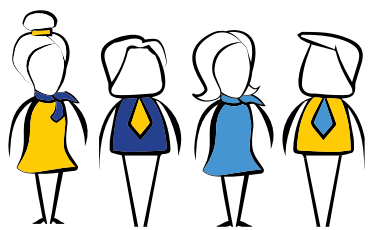
Од 1. јула 2021. године Савету ЕУ председава Словенија, док је у првој половини 2021. године то била Португалија. Од 1. јануара 2022. то ће бити Француска.

одлуке доносе већином гласова (када је за одлуку потребно да гласа већина његових чланова) или једногласно (када је за одлуку потребно да гласају сви чланови Савета). Важно је напоменути да свака држава има један глас и да се сваки глас рачуна и да је важан, без обзира на територију, снагу или број становника једне државе чланице.

КАКО ФУНКЦИОНИШЕ ЕВРОПСКА УНИЈА?

Готово сви законодавни акти ЕУ резултат су преговора између три институције: Европског парламента, Савета Европске уније и Европске комисије. Све законодавне активности започињу предлогом Комисије. О том предлогу преговарају и договор постижу министри и министарке који представљају изабране националне владе, односно Савет Европске уније, те представници у Европском парламенту. Законодавни акт о којем се на крају постигне договор јесте решење које одражава равнотежу између три институције. Сваки одобрени законодавни акт ЕУ корак је према остваривању важних циљева ЕУ, усаглашених између представника држава чланица у оквиру Европског савета.

Конференција
о будућности
Европе

КОНФЕРЕНЦИЈА О БУДУЋНОСТИ ЕВРОПЕ

Конференција о будућности Европе је паневропски пројекат чији је циљ да пружи европским грађанима могућност да изнесу своје идеје како би требало да изгледа Европска унија у будућности.

Наиме, Европска унија је 9. маја 2021. године покренула двогодишњу Конференцију о будућности Европе како би разговарала са својим грађанима о даљем развоју пројекта европских интеграција. Конференција о будућности Европе омогућиће људима из целе Европске уније да поделе своје идеје и допринесу обликовању заједничке будућности ЕУ.

У оквиру овог пројекта покренута је посебна интернет платформа на којој грађани ЕУ у облику коментара могу износити своје погледе на ЕУ, идеје и мишљења, предложати промене, дебатовати.

Платформа је замишљена као нов облик партиципације грађана у политичким одлукама које се тичу целе Европе, а тако прикупљена мишљења искористиће се у креирању политика и одређивању будућег правца развоја Европске уније. Платформа је доступна на 24 језика.

ОКТОБАР 2021.

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

01

ПЕТАК

02

СУБОТА

03

НЕДЕЉА

04

ПОНЕДЕЉАК

05

УТОРАК

06

СРЕДА

07

ЧЕТВРТАК

08

ПЕТАК

09

СУБОТА

10

НЕДЕЉА

11

ПОНЕДЕЉАК

12

УТОРАК

13

СРЕДА

14

ЧЕТВРТАК

15

ПЕТАК

16

СУБОТА

17

НЕДЕЉА

ОКТОБАР 2021.

18

ПОНЕДЕЉАК

19

УТОРАК

20

СРЕДА

21

ЧЕТВРТАК

22

ПЕТАК

23

СУБОТА

24

НЕДЕЉА

ОКТОБАР 2021.

25

ПОНЕДЕЉАК

26

УТОРАК

27

СРЕДА

28

ЧЕТВРТАК

29

ПЕТАК

30

СУБОТА

31

НЕДЕЉА

32

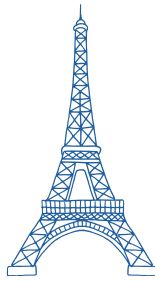
2021/2022

31

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

ФРАНЦУСКА

ПОВРШИНА	638.474 км²
Удео у укупној површини ЕУ	14,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	67.439.599
Удео у укупном броју становника у ЕУ	13,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Париз
Француска је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Комитет за националне и међународне односе између младих и неформалних организација за образовање (Comité pour les relations nationales et internationales des associations de jeunesse et d'éducation populaire – Cnajep)

Становници Француске су трећи у ЕУ по потрошњи електричне енергије по глави становника; троше 4,1 MW, док је просек ЕУ 1,6 MW.

Француска је 2020. била највећи увозник пива у ЕУ, а следе Немачка и Италија.

У Европској унији највише сладоледа производи Немачка, али је највећи извозник Француска, која је заслужна за четвртину целокупног извоза сладоледа из ЕУ у треће земље.

Град Гренобл, на истоку Француске, именован је за Европску зелену престоницу за 2022. годину. Европска комисија је посебно истакла достигнућа града у области ублажавања климатских промена, одрживе урбане мобилности, одрживе употребе земљишта, буке и енергетских перформанси.

Амбасада Француске

Француски институт у Србији

Француско економско одељење у Србији

Француско-српска привредна комора

Туристичка организација Француске

ЧЕШКА

ПОВРШИНА	78.870 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.701.777
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Праг
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за децу и младе Чешке (Česká rada dětí a mládeže – ČRDM)

Чак 97 одсто младих од 16 до 24 године у Чешкој користи друштвене мреже.

Паметни сатови и други додаци најпопуларнији су у Чешкој. Око трећине Чеха (35 одсто) током 2020. користило је паметни сат, фитнес-наруквицу или други додатак повезан на интернет.

Према Гинисовој књизи рекорда, у Чешкој се налази највећи замак. Наиме, Прашки храд је дуг око 570 м и широк око 130 м и једна је од незаобилазних туристичких атракција у главном граду ове земље.

Чак 90 одсто Чеха има завршену најмање средњу школу, што је један од највиших процената у Европској унији.

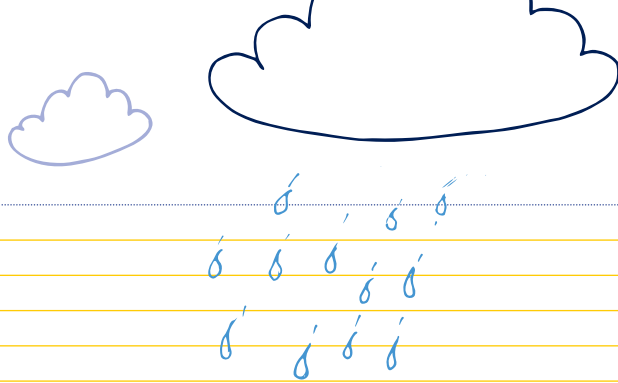
Амбасада Републике Чешке

Туристичка организација Чешке

БЕЛЕШКЕ

ЈОВАНА

Желите да знате где се Србија налази на путу ка чланству у ЕУ и шта нам чланство доноси?

СТРАХИЊА

Ако желиш да сазнаш на шта Јована мисли, као и о чему Србија преговара, шта су преговарачка поглавља и зашто преговори трају толико дуго – остани са нама на наредним страницама, где ћемо све да ти објаснимо.

КАКО ЈЕ СВЕ ПОЧЕЛО?

Током 70 година свог постојања, Европска унија је са почетних шест порасла на заједницу од 27 држава чланица, док су на путу приступања у ову заједницу народа и земаља регион Западног Балкана и Турска. Проширење је, показало је седам деценија постојања ЕУ, уједно и њена најуспешнија политика, која је допринела унапређењу сарадње међу државама, разумевању, зближавању култура, богатећи заједницу као целину, подстицајући разноликост, динамичност и јединство међу државама чланицама.

Ипак, да би једна земља постала чланица ЕУ, неопходно је да спроведе бројне политичке и економске реформе како би се друштво трансформисало, постало отвореније и како би било спремно да прихвати права, али и обавезе које проистичу из чланства у том престижном клубу.

Уколико жели да приступи Европској унији, захтев за чланство може да поднесе свака европска држава, уз испуњавање одређених мерила и уз поштовање начела и вредности на којима почива ЕУ – поштовање демократије, владавине права, људских права и основних слобода, укључујући и права мањина.

ЈОВАНА

Уколико једна земља жели да постане чланица Европске уније, потребно је да испуни услове које је Европска унија дефинисала у Копенхагену, 1993. године.

Делимо их у три категорије:

- **Политички:** стабилност институција, које гарантују основне вредности ЕУ: демократију, владавину права, поштовање људских и мањинских права;
- **Економски:** функционална тржишна економија у којој влада отворена конкуренција;
- **Правни:** способност земље да прихвати све обавезе које из самог чланства произилазе, као што су поштовање и примена усвојених правних прописа у различитим областима, попут животне средине, стандарда за квалитет хране, безбедности производа, пољопривреде, кретања робе, радника, капитала и слично.

До ступања у чланство и потписивања Уговора о приступању, односи између Европске уније и Србије регулишу се **Споразумом о стабилизацији и придруживању**, који свеобухватно регулише однос између ЕУ и Србије, пре свега, у области економије – попут нижих царина за увоз робе из ЕУ, јаснијих правила за стране инвеститоре у нашој земљи или питања унапређења стандарда пословања у Србији – постепено припремајући домаће компаније за јединствено тржиште ЕУ.

СРБИЈА ЈЕ ИЗРАЗИЛА ЖЕЉУ ДА ПОСТАНЕ ЧЛАНИЦА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЈОШ 2000. ГОДИНЕ И ОД ТАДА ДО ДАНАС ПРЕШЛА ЈЕ НИЗ КОРАКА НА ОВОМ ПУТУ.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

- Српски произвођачи ослобођени су плаћања царина на извоз робе у ЕУ од 2000. године. Режим који је ЕУ једнострано одобрила Србији 2000. године представљао је најобимнији систем трговинских повластица који је ЕУ икада одобрила некој земљи или групи земаља.
- Извоз српских производа у ЕУ више је него утростручен: са 3,2 милијарде евра у 2009, када је почела примена Споразума о стабилизацији и придруживању, на 11,28 милијарди евра у 2019.
- Више од 60 одсто укупног увоза у Србију долази из ЕУ.
- Компаније из ЕУ су у претходној деценији биле водећи инвеститори у Србији. Ове компаније су српској привреди донеле ефикасност, савремене технологије и практична знања, што је, са друге стране, значајно повећало продуктивност и конкурентност српске привреде, те извозни потенцијал и буџетске приходе, генеришући привредни раст у целини.
- Укупан обим трговине Србије са ЕУ бележи стални раст.

Подаци преузети са сајта Делегације ЕУ у Републици Србији:

www.europa.rs

СТРАХИЊА

Све ове могућности које су нам на располагању у трговини са Европском унијом показују да грађани Србије и те како имају користи услед разноврсније понуде роба и нижих цена.

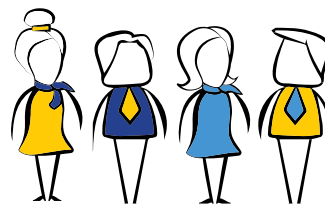
КАКО ПРЕГОВАРАМО, ТЈ. О ЧЕМУ ПРЕГОВАРАМО?

Србија је 21. јануара 2014. године започела преговоре о приступању Европској унији, што представља и последњи корак ка чланству у ЕУ. На крају овог преговарачког процеса Европска унија и Србија закључиће Уговор о приступању, у коме ће бити записано и потписано све о чему смо се током преговора договорили.

Звучи прилично једноставно и јасно, зар не?

АЛИ О ЧЕМУ МИ ТО СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ ПРЕГОВАРАМО?

- Замислите да у одељењу преговарате о екскурзији: где да отпутујете, када, колико ће вас то коштати, када да отпочнете припреме и сл.
- Уколико вас је 30 у одељењу, сигурни смо да ћете имати неколико различитих мишљења. Ипак, свима вам је циљ да на екскурзију одете сви заједно и да се лепо проведете, стварајући заједничке успомене.
- Преговори са Европском унијом су врло слични тим одељенским преговорима о екскурзији. Са једне стране, имамо Владу Републике Србије, а са друге стране, државе чланице Европске уније.

Европска унија има јасно успостављен систем стандарда, правних прописа и вредности, којима земља која жели да постане њена чланица треба да се прилагоди, усвоји их и почне да их примењује.

И Србија, управо, преговара о томе – како ће и у ком временском периоду сви ти стандарди, прописи и вредности постати применљиви у Србији, како би она могла да постане део ове заједнице и њена чланица.

Како би се олакшао цео процес и успоставио одређен редослед у овим преговорима и за једну и за другу страну, Европска унија је све своје правне прописе, те у оквиру њих и стандарде и вредности, поделила у одређене делове и целине, које су нама биле познате као **поглавља**.

МЕТОДОЛОГИЈА ПРОШИРЕЊА ЗА ЗАПАДНИ БАЛКАН

Најновијом изменом методологије проширења ЕУ за Западни Балкан, 2020. године, преговарачка поглавља груписана су у шест области, односно **шест кластера**. Услови остају исти, а кластери, односно групе поглавља, биће отворани после достизања постављених мерила, а затварани када се реформе у тој области у потпуности спроведу.

Нова методологија подразумева да ће земље кандидати добити више новца из фондова ЕУ, у складу са спроведеним реформама, али и да се цео процес може вратити уназад или чак обуставити уколико изостане реформски процес на које су се обавезале.

КОЈИ СУ ТО ПРОПИСИ У СВАКОМ ОД КЛАСТЕРА КОЈЕ ЋЕМО У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ ПРЕУЗЕТИ И ОТПОЧЕТИ СА ЊИХОВОМ ПРИМЕНОМ У СРБИЈИ?

КЛАСТЕР 1 – Основна права (владавина права, правосудје и демократизација);

КЛАСТЕР 2 – Унутрашње тржиште и слободан проток роба, капитала и радне снаге;

КЛАСТЕР 3 – Конкурентност и инклузивни раст (социјална политика, здравство, наука и медији);

КЛАСТЕР 4 – Зелена агенда и инфраструктурно повезивање (области од транспорта до екологије);

КЛАСТЕР 5 – Ресурси, пољопривреда и кохезиона политика (рурални развој, безбедност хране и регионална сарадња);

КЛАСТЕР 6 – Спољни односи (спољна, безбедносна и одбрамбена политика и економски односи са иностранством).

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА САДА?

На међувладиној конференцији у Луксембургу, 22. јуна 2021. године, утврђен је начин примене нове методологије проширења ЕУ за Западни Балкан, која је том приликом и формално почела да се примењује. ЕУ је констатовала да је отворен кластер 1, који се односи на основе владавине права.

Подсетимо се, пре примене нове методологије Србија је имала отворених укупно 18 од 35 поглавља, од којих су и два поглавља била привремено затворена: Поглавље 25 (Наука и истраживање) и Поглавље 26 (Образовање и култура).

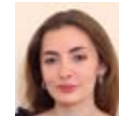
Више о хронологији приступних преговора можете сазнати на:

ПОДРШКА ЕУ СРБИЈИ

Да ли сте некада у библиотеци, на вашој школи, аутобусу градског превоза, аутомобилима градске или локалне управе приметили ознаку са заставом Европске уније?

Да ли сте се, можда, запитали зашто је та ознака баш на том месту и шта нам она представља и поручује?

ЈОВАНА

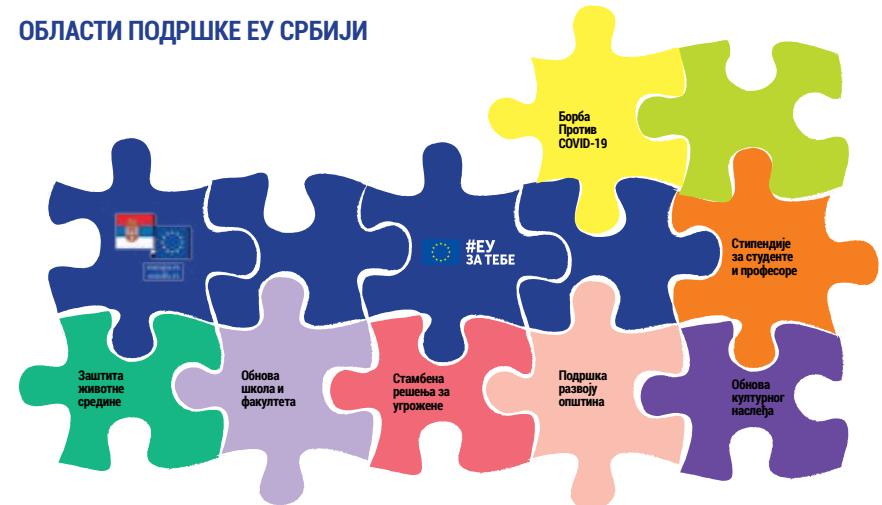
Да ли знаш да су уз помоћ средстава које је обезбедила Европска унија обновљени Мост слободе и Жежељев мост у Новом Саду, као и мост Газела у Београду, преко кога ја прелазим сваког дана на путу од школе до куће?

СТРАХИЊА

Знам, Јована! И не само то! Средствима ЕУ опремљене су многе болнице широм Србије, обезбеђена је опрема за унапређење квалитета воде коју пијемо, али је прописан и начин на који прикупљамо и одлажемо отпад – посебно у Суботици, Сремској Митровици, Ужицу и Пожаревцу.

ОБЛАСТИ ПОДРШКЕ ЕУ СРБИЈИ

Заставице ЕУ - на школама, болницама, музејима, аутомобилима, амбулантним колима, библиотекама, споменицима културе, билбордима, књигама и другим публикацијама – показују нам да је Европска унија значајно допринела њиховој изградњи, обнови, улепшавању, издавању и промоцији.

Указују нам да су Европска унија и њене државе чланице поуздан партнер на путу чланства Србије у Унију.

Европска унија одваја значајна бесповратна средства, што значи да Србија тај новац не враћа, као што би морала да врати кредит - како би се спровеле све неопходне политичке и економске промене које доводе до бољег рада институција, успешније економије и бољег квалитета живота сваког појединца у нашој земљи.

Европска унија је за земље које се налазе у процесу приступања, међу којима је и Србија, основала посебан програм финансијске подршке, који се назива Инструмент ЕУ за претприступну помоћ (ИПА).

ЕВРОПСКА УНИЈА ЈЕ УБЕДЉИВО НАЈВЕЋИ ИНВЕСТИТОР, НАЈВЕЋИ ТРГОВИНСКИ ПАРТНЕР И НАЈВЕЋИ ДОНАТОР СРБИЈЕ.

ДОНИРАЈУЋИ СРБИЈИ ПРЕКО ТРИ МИЛИЈАРДЕ ЕВРА БЕСПОВРАТНЕ ПОМОЋИ У ПРОТЕКЛЕ ДВЕ ДЕЦЕНИЈЕ, ЕУ ПОДРЖАВА СРБИЈУ ДА ПОСТАНЕ ПРОСПЕРИТЕТНИЈА, ОДРЖИВИЈА, ПРАВЕДНИЈА, БЕЗБЕДНИЈА И ВИШЕ ДЕМОКРАТСКА И КАО ТАКВА СПРЕМА ДА СЕ ПРИДРУЖИ УНИЈИ.

<https://europa.rs/pomoc-eu-republici-srbiji/>

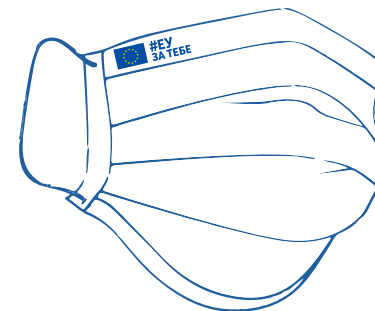

200

Србија је један од највећих прималаца средстава ЕУ у свету, а и највећи прималац у региону Западног Балкана, са око 200 милиона евра годишње.

ПОДРШКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СРБИЈИ У БОРБИ ПРОТИВ ВИРУСА КОРОНА

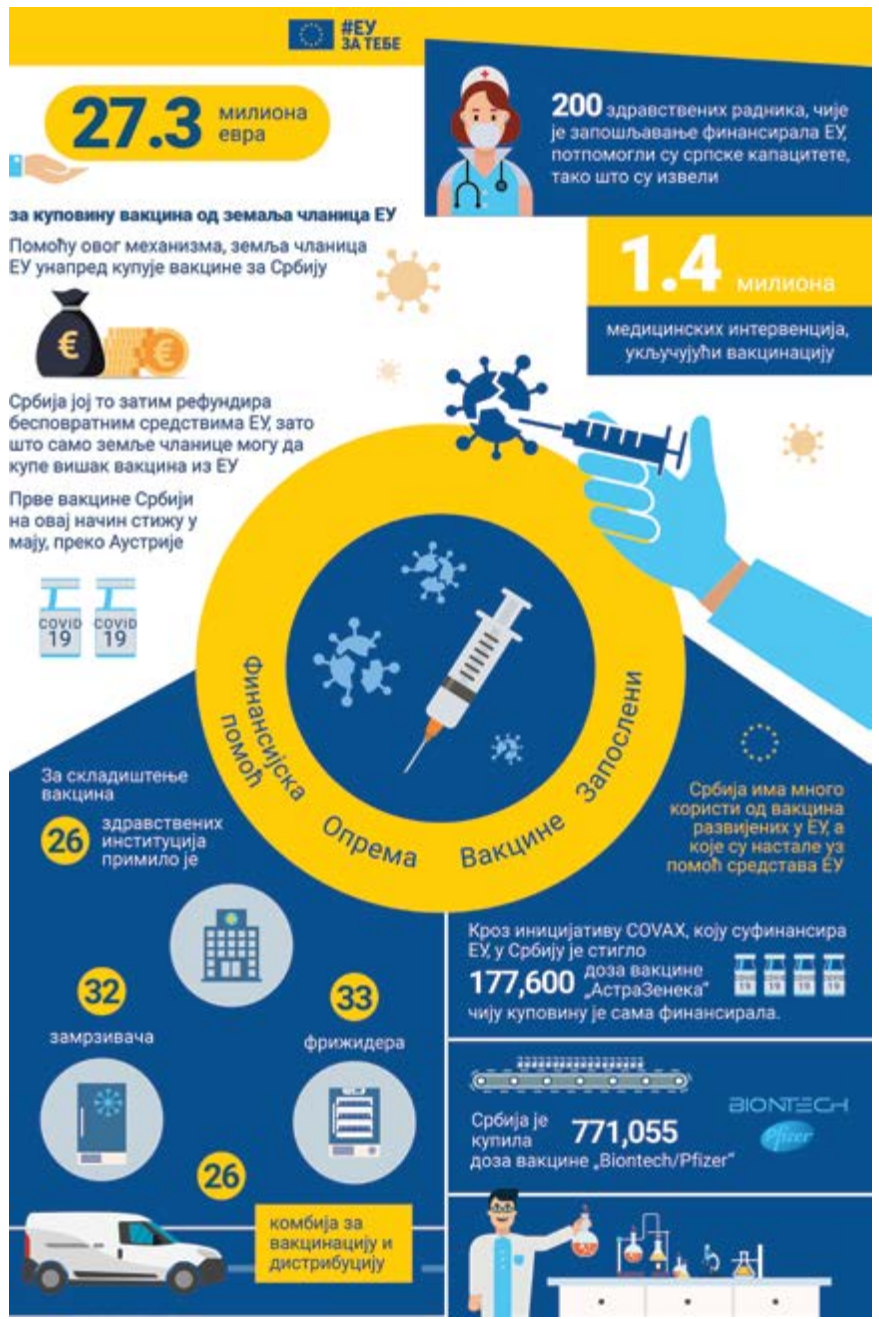
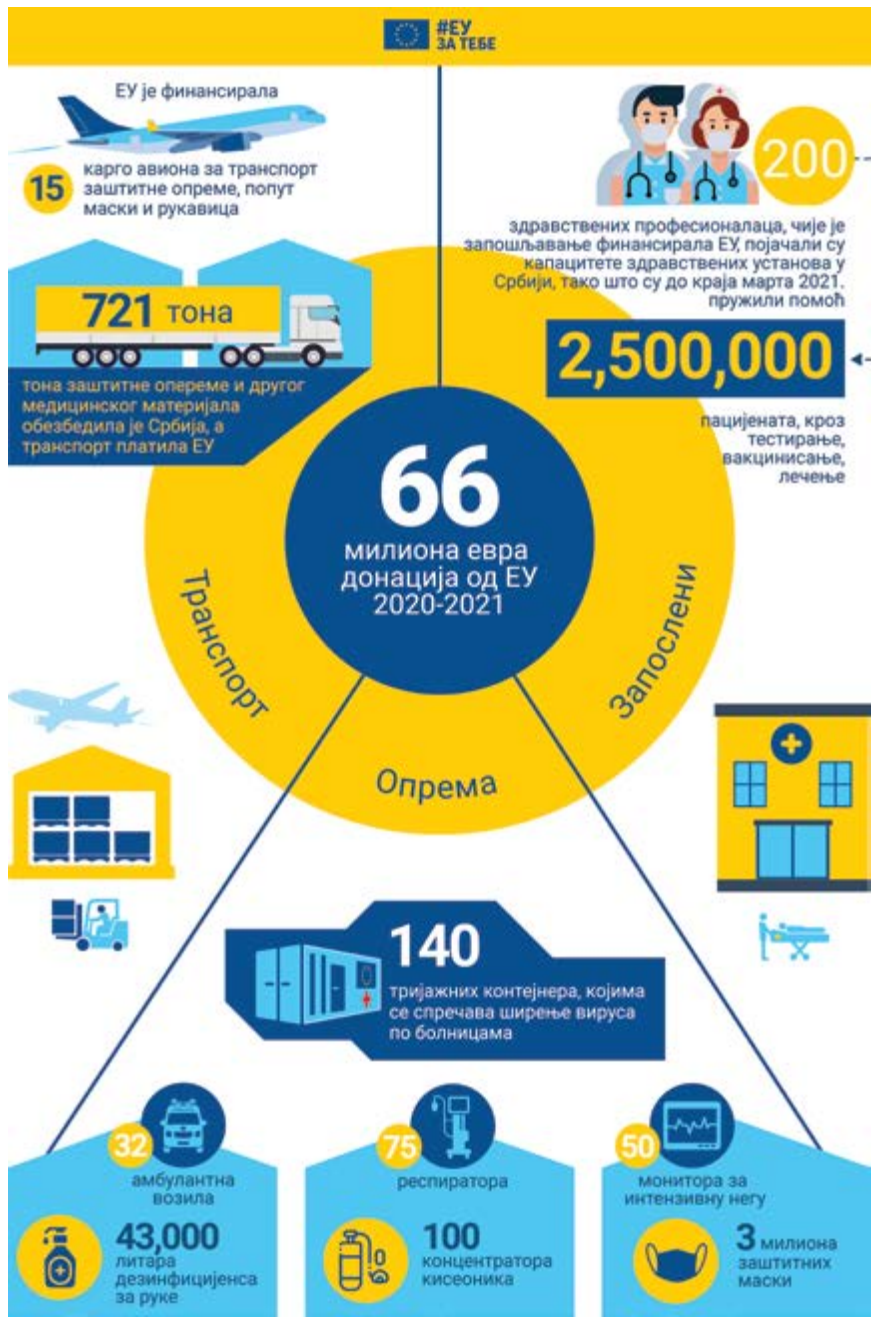
Након што је у Европи отпочела криза изазвана вирусом корона, Европска унија је покренула и успоставила механизме солидарности, како би се европске земље заједнички избориле са пандемијом. Ови механизми су, такође, доступни и Републици Србији, иако Србија није земља чланица ЕУ.

У марту 2020. године, Европска комисија је одредила 93 милиона евра за помоћ Србији у борби против ковида 19, док је додатних 290 милиона евра понуђено читавом Западном Балкану. Од тога, за хитне потребе – набавку додатне, хитне медицинске опреме за болничко особље и становништво, попут заштитних маски, тестова, контејнера за тријажу и хитну негу, концентратора кисеоника, термометара и друге опреме, материјала и транспорта – утрошено је више од 20 милиона евра, док је посебан грант од 27,3 милиона евра одређен за вакцине. Средства намењена краткорочном и средњорочном економском опоравку земље планирају се у договору са Министарством за европске интеграције Владе Републике Србије. борби против COVID-19.

БОРБА ПРОТИВ КОВИДА 19 – ЧИЊЕНИЦЕ И БРОЈКЕ

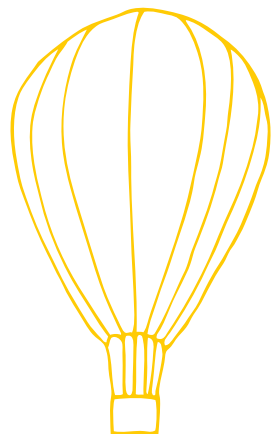
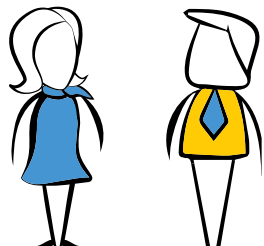

ПЛАТФОРМА #ЕУ ЗА ТЕБЕ

Интернет платформа #ЕУЗАТЕБЕ јединствени је пројекат настао сарадњом Владе Републике Србије и Делегације Европске уније. Заинтересовани грађани, студенти, предузетници, пољопривредници, уметници, научници, организације цивилног друштва или тела државне управе на једном месту могу пронаћи резултате развојне помоћи ЕУ Србији у процесу европских интеграција. Такође, на платформи се налазе и све информације о могућностима које Србији и њеним грађанима стоје на располагању кроз финансијску подршку ЕУ, као и вести, приче и најаве пројеката ЕУ у Србији.

ПЛАТФОРМА
#ЕУ ЗА ТЕБЕ

VESTI

СТРАХИЊА

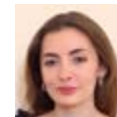
Да ли знаш како можеш да своју идеју преточиш у конкретан пројекат и да конкуришеш на неки од отворених позива на ЕУ програмима доступним Србији?

СТРАХИЊА

Онда имам сјајну вест за тебе! Успостављена је платформа за онлајн учење о програмима ЕУ, где у неколико корака можеш да дођеш до свих важних информација и додатно прођеш онлајн обуку за припрему и спровођење пројекта којим желиш да конкуришеш.

ПЛАТФОРМА ЗА ОНЛАЈН УЧЕЊЕ О ЕУ ПРОГРАМИМА

Уз подршку Делегације Европске уније у Републици Србији, Министарства за европске интеграције и ЕУ инфо центра, развијена је платформа за онлајн учење о програмима ЕУ. Платформа је намењена свима којима су потребне детаљне информације и онлајн обука за припрему и спровођење пројеката којима желе да конкуришу за неки од програма ЕУ доступних у Србији. Циљ платформе је да кроз неколико једноставних корака дођете до литературе, за којом сте до сада били принуђени да трагате на више различитих сајтова, страница, линкова итд.

ЈОВАНА

Не, али би било одлично па постоји неко место где бих могла све то да научим, односно добијем све информације о ЕУ програмима и стекнем вештине за писање пројеката.

ПРИСТУП ПЛАТФОРМИ

<https://moodle.eas.rs/moodle/login/index.php>

БЕЛЕШКЕ

48

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

ПУТОВАЊЕ БЕЗ ВИЗА

Да ли знате да у Европску унију можете да путујете без виза?

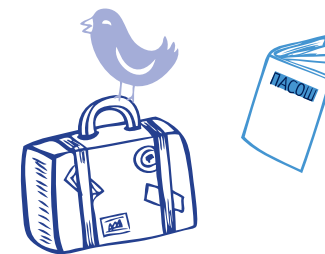
Да ли знате да то некад није било баш тако једноставно?

Грађанима Србије су до 19. децембра 2009. године, како би путовали у Европску унију, биле потребне визе. Уз неопходну папирологију, одређен финансијски издатак за издавање визе, било је потребно и да одвојите време како бисте чекали у дугим редовима испред амбасада држава чланица ЕУ.

Од тада, уколико одлучите да са родитељима или пријатељима викенд проведете у некој од држава које су нам у суседству, које су државе чланице ЕУ или да одете на море – за то више није било потребно да планирате много унапред како бисте пред путовање имали и обавезну визу у вашем пасошу.

Да би ово омогућила, Република Србија морала је да спроведе бројне реформе како би олакшала путовања грађанима Србије, без виза. Уз подршку Европске уније, уведени су биометријски пасоши за наше грађане, модернизовани су гранични прелази, унапређене су активности како би се осигурали јавни ред и безбедност и унапредили капацитети државних служби и запослених у њима, с циљем успешног спровођења свих задатака наведених у документу „Мапа пута“, који је садржао 42 мерила која је Србија на овом путу морала да испуни.

ПРОБАЈ ШЕНГЕН
КАЛКУЛАТОР

Поред тога, Србија је са Европском унијом потписала и два додатна споразума – Споразум о визним олакшицама и Споразум о реадмисији.

Да бисте путовали у неку од 27 држава чланица ЕУ, изузев Ирске, као и у четири земље које нису чланице ЕУ, а које су потписнице Шенгенског споразума (Исланд, Швајцарска, Норвешка и Лихтенштајн) - потребно је само да имате пасош.

Од 27 држава чланица ЕУ, 23 државе су део шенгенског простора. Ирска је одлучила да не учествује у овом облику сарадње, док Хрватска, Румунија, Бугарска и Кипар још увек треба да испуне неке од услова како би биле у могућности да приступе шенгенском простору. И поред тога, у ове државе чланице ЕУ, изузев Ирске, можете да путујете без виза.

Грађани Србије могу да путују у земље шенгенског простора, у којима могу да бораве до 90 дана сваких шест месеци (180 дана годишње), без обзира на то да ли је реч о пословном путовању, усавршавању или туристичкој посети. Тај период се рачуна од тренутка када први пут уђете на територију, а у оквиру наведених 180 дана. На пример, уколико сте у неку од шенгенских земаља први пут ушли 1. јануара, следећи период од шест месеци почиње да се рачуна 1. јула. Уколико често путујете у земље Шенгена, ви сте одговорни да израчунате колико вам је дана остало у оквиру тог шестомесечног периода.

ШВЕДСКА

ПОВРШИНА	447.424 км²
Удео у укупној површини ЕУ	10%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.379.295
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2%
ГЛАВНИ ГРАД	Стокхолм
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1995. године

Национални савет омладинских организација Шведске
(LSU – Sveriges ungdomsorganisationer)

Чак 53,8 одсто укупне потрошње енергије у Шведској долази из обновљивих извора.

Шведска је била на првом месту у Европи по проценту учешћа одраслих у формалном образовању у 2019. години – 34,3 одсто. Такође, Шведска нуди толерантно интернационално окружење – годишње око 34.000 студената из иностранства наставља школовање у овој земљи.

Шведска је држава чланица која има највећи проценат младих од 15 до 24 године који живе самостално, и то 38,3 одсто жена и 40,8 одсто мушкараца.

Чак се 86 одсто становника Шведске слаже са изјавом да се њихов глас рачуна у ЕУ, што је највећи проценат од свих држава чланица.

Амбасада Шведске у Београду

Туристичка организација Шведске

ШПАНИЈА

ПОВРШИНА	505.983 км²
Удео у укупној површини ЕУ	11,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	47.394.223
Удео у укупном броју становника у ЕУ	9,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Мадрид
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1986. године

Савет за младе Шпаније (Consejo de la Juventud de España – CJE)

Шпанија је најпосећенија туристичка дестинација у ЕУ.

Шпанци су најдуговечнији народ на свету, а до 2040. године престижи ће Јапан и попети се на трон табеле очекиваног животног века, наводи се у новом истраживању Института за мерење и процену здравља у Сијетлу.

Током 2017/2018. године, у оквиру програма „Еразмус +“, највећи број студената одлазио је на размену у Шпанију – 51,321.

У Шпанији је у 2017. години произведено шест милиона тона маслина, што чини 59 одсто укупне производње маслина на нивоу ЕУ.¹

Амбасада
Краљевине Шпаније

Институт Сервантес
у Београду

Туристичка организација
Шпаније

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/9455154/KS-FK-18-001-EN-N.pdf/a9ddd7db-c40c-48c9-8ed5-a8a90f4faa3f>

НОВЕМБАР 2021.

01

ПОНЕДЕЉАК

02

УТОРАК

03

СРЕДА

04

ЧЕТВРТАК

05

ПЕТАК

06

СУБОТА

07

НЕДЕЉА

08

ПОНЕДЕЉАК

09

УТОРАК

10

СРЕДА

11

ЧЕТВРТАК

Дан примирја
у Првом светском рату

12

ПЕТАК

13

СУБОТА

14

НЕДЕЉА

НОВЕМБАР 2021.

15

ПОНЕДЕЉАК

16

УТОРАК

17

СРЕДА

18

ЧЕТВРТАК

19

ПЕТАК

20

СУБОТА

21

НЕДЕЉА

22

ПОНЕДЕЉАК

23

УТОРАК

24

СРЕДА

25

ЧЕТВРТАК

26

ПЕТАК

27

СУБОТА

28

НЕДЕЉА

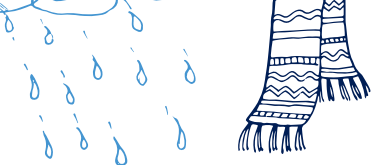

55

2021/2022

54

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

НОВЕМБАР 2021.

29

ПОНЕДЕЉАК

30

УТОРАК

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

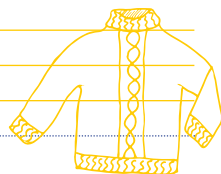
ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

02 ЕУ У ТВОМ СВАКОДНЕВНОМ ЖИВОТУ – ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕУ

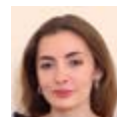

ЧЕТИРИ СЛОБОДЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Четири слободе Европске уније чине основу функционисања јединственог, унутрашњег тржишта Европске уније у државама чланицама, односно њиховим грађанима гарантују остваривање слобода које се односе на слободно кретање:

- робе
- људи/радника
- услуга
- капитала

ЈОВАНА

Сви знамо да можемо без проблема да путујемо без додатних прелазака граница унутар ЕУ или да можемо да бирамо где желимо да наставимо студије или школовање. Али да ли знате да у ЕУ можете, рецимо, да купите бицикл у једној држави чланици и да га допремите кући без плаћања царине или попуњавања додатне папирологије?

Али то не важи само за робу или слободно кретање људи.

СТРАХИЊА

Исто то важи уколико нешто наручујете преко интернета из неке друге земље ЕУ. То, заиста, додатно поједностављује свакодневни живот грађана и чини многе производе доступним грађанима широм ЕУ.

Тако је. Поред робе и људи, Европска унија је радила на усаглашавању и унапређењу оквира који нам данас омогућују да се међу државама чланицама без додатних административних процедура слободно крећу и услуге, али и капитал.

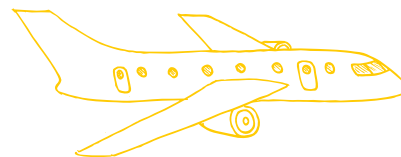
Од самих почетака развоја и процеса европског уједињења тежило се укидању различитих препрека у производњи, трговини и пословању, како би се допринело остваривању видљивих користи грађанима широм држава чланица Европске уније. Стварањем јединственог, унутрашњег тржишта, чији основ функционисања представљају ове четири темељне слободе, грађани и грађанке Европске уније остварују и уживају одређен степен користи које им овакав вид унапређења сарадње доноси

- несметан приступ великој понуди производа широм ЕУ;
- могућности кретања ради путовања, школовања, усавршавања или тражења посла;
- понуда различитих услуга многобројних предузећа ван сопствених држава;
- несметан ток и кретање капитала, који се не огледа само у слободном кретању новца, већ и у кретању инвестиција и кредита.

СЛОБОДА КРЕТАЊА РОБЕ

Једно од првих постигнућа при остварењу ове слободе било је укидање додатних царина и царинских баријера како би роба и производи могли слободно, без додатних трошкова, да се крећу из једне државе чланице у другу државу ЕУ.

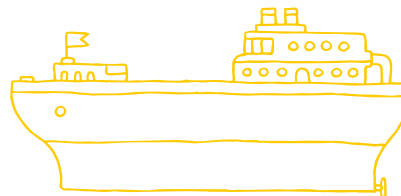
Међутим, царинска и њима слична оптерећења нису једина препрека остварењу ове слободе, јер се роба производи у различитим државама чланицама на различите начине, у складу са националним стандардима. Како би сви широм тржишта ЕУ имали приступ производима истог квалитета, Европска унија доприноси усаглашавању стандарда производње у државама чланицама или доноси заједничка правила за производњу одређених производа, која важе на целој њеној територији.

Како би сви широм тржишта ЕУ имали приступ производима истог квалитета, Европска унија доприноси усаглашавању стандарда производње у државама чланицама или доноси заједничка правила за производњу одређених производа, која важе на целој њеној територији.

ПРОИЗВОД КОЈИ ПОТИЧЕ ИЗ ЈЕДНЕ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ МОЖЕ ДА СЕ НАЂЕ НА ТРЖИШТУ СВИХ ДРУГИХ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ БЕЗ ДОДАТНИХ ОГРАНИЧЕЊА, ПО ИСТИМ УСЛОВИМА КОЈИ ВАЖЕ ЗА ИСТИ ИЛИ СЛИЧАН ПРОИЗВОД ТЕ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕУ.

Уклањањем препрека у трговини приликом производње робе и производа доприноси се унапређењу безбедности производа и контроле квалитета, али и унапређењу здравља и квалитета живота грађана широм држава чланица. Наиме, без обзира на то да ли живите у Варшави или у Паризу, стандарди за производњу и постављање лифтова у зградама потпуно су исти и у Пољској и у Француској, као и стандарди за производњу играчака, машина или лекова.

СИСТЕМ ЗА БРЗО УЗБУЊИВАЊЕ О ПРОИЗВОДИМА

Да ли знаш да у Европској унији постоји систем брзог узбуњивања о прехранбеним или другим производима који се налазе на тржишту ЕУ? Уз помоћ овог система омогућена је брза размена информација о производима на тржишту између различитих националних институција свих држава чланица ЕУ и Европске комисије.

Уколико произвођач или дистрибутер у било којој држави чланици открије да је неки производ који он нуди потенцијално опасан по здравље људи, дужан је да о томе обавести своју националну службу, која потом обавештава све друге националне службе држава чланица, након чега се производ повлачи са тржишта из целе ЕУ.

По угледу на европски, у Србији је развијен систем за брзу размену информација о опасним производима – НЕПРО, који је у активној примени у Министарству трговине, туризма и телекомуникација.

СЛОБОДА КРЕТАЊА ЛЉУДИ/РАДНИКА

Путовање широм Европске уније без додатних контрола на границама држава чланица засигурно је једно од највећих постигнућа Европске уније. Поред путовања, као грађани ЕУ, имате могућности да у другим државама чланицама наставите школовање и усавршавате се под истим условима као и грађани тих држава.

Погледајте неке савете за путовање Европом:

Међутим, ова слобода не обухвата само могућности кретања ради путовања или образовања, она подразумева и неке друге могућности. Те могућности се огледају у тражењу посла или настањивању због посла у другим државама чланицама ЕУ, уз иста права и на исти начин као и држављани те државе чланице, са изузетком послова који су у државној служби.

Све на једном месту:

ЕВРОПСКИ ПОРТАЛ ЗА
МОБИЛНОСТ ПРИ
ЗАПОШЉАВАЊУ – ЕУРЕС

Права која су обухваћена овом слободом обухватају права радника на кретање и боравак у другој држави чланици, али и право чланова њихових породица на боравак у тој држави чланици. Како би подстакла мобилност радника, Европска унија спроводи многе мере како би се ова слобода унапредила, као што је узајамно признавање стручних квалификација радника стечених у другим државама чланицама.

СОЛВИТ

Колико год Европска унија настоји да обезбеди повољно окружење за развој и унапређење права и слобода, често се у пракси може десити да неки прописи, одлуке или, једноставно, администрација могу стати на пут остварењу неког од гарантованих права. Европска унија је развила мрежу СОЛВИТ – којој се, као грађанин или компанија из ЕУ, можете обратити уколико администрација државе чланице не поштује право ЕУ. Услуге ове мреже су бесплатне и њу пружају тела државне администрације у свим државама чланицама, али и на Исланду, у Норвешкој и Лихтенштајну. Циљ мреже је да проблем са којим су се сусрели држављани ЕУ реши у периоду од 10 недеља. Када је реч о кретању људи и радника, Солвит може помоћи приликом признавања стручних квалификација, остваривања права на визу и боравак, око возила и возачке дозволе, накнада за породицу, пензијских давања, накнада за незапосленост, здравственог осигурања, приступа образовању.

СЛОБОДА ПОСЛОВНОГ НАСТАЊИВАЊА И ПРУЖАЊА УСЛУГА

Не само да се радници могу кретати слободно широм ЕУ већ то могу чинити и компаније и грађани који желе да своје пословање започну негде ван своје државе. Слобода пружања услуга значи да сви држављани држава чланица ЕУ, али и компаније и предузећа са седиштем у једној од држава чланица, могу да бораве на територији друге државе чланице – стално или привремено – како би пружили или добили одређену услугу. Они услугу могу да пружају као и држављани и компаније државе чланице у којој се налазе, без било каквих додатних ограничења или забрана.

НЕ САМО ДА КОМПАНИЈЕ, ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНА ДРУШТВА МОГУ ПРИВРЕМЕННО ИЛИ ТРАЈНО ДА ПРУЖАЈУ ОДРЕЂЕНУ УСЛУГУ У ДРУГОЈ ДРЖАВИ ЧЛАНИЦИ ВЕЋ МОГУ И ДА ОСНИВАЈУ СВОЈА ПРЕДСТАВНИШТВА И ОГАНКЕ СВОЈИХ КОМПАНИЈА У ДРУГИМ ДРЖАВАМА ЧЛАНИЦАМА. ТАКОЂЕ, ГРАЂАНИ ИЗ ДРУГИХ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА МОГУ ДА ИЗАБЕРУ КОЈУ ГОД ЖЕЛЕ ДРЖАВУ ЧЛАНИЦУ ДА У ЊОЈ ОТВОРЕ СВОЈУ ПРВУ КОМПАНИЈУ, ПОКРЕНУ БИЗНИС И ЗАПОЧНУ ПОСЛОВАЊЕ.

СЛОБОДА КРЕТАЊА КАПИТАЛА

Желиш да користиш кредитну картицу у Бечу, Мадриду или Братислави? Унутар Европске уније трошкови трансакције – на мрежи или ван ње – исти су као и код куће. Раније смо поменули да ова слобода не обухвата само слободу кретања капитала, већ и слободу кретања инвестиција, различитих врста зајмова и кредита међу државама чланицама Европске уније.

Поред слободног кретања капитала, ова слобода обухвата и забрану за сва ограничења у плаћањима међу државама чланицама, али и између држава чланица и трећих земаља. То у пракси значи да, као држављани државе чланице ЕУ, можете у другој држави чланици да отворите рачун у банци, купите некретност или инвестирате у неки посао. Ово је најмлађа од четири слободе у оквиру јединственог, унутрашњег тржишта и на њеном унапређењу се и даље доста ради, иако је усвајањем евра као јединствене валуте и стварањем еврозоне она значајно напредовала. Ова слобода представља подршку за коришћење и све три слободе о којима смо претходно говорили.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

Све кованице евра имају исто личије – мапу Европе, док свака држава чланица има сопствени дизајн који је предложила и који користи за лице новчића.

Будући да новац слободно кружи ЕУ, свуда можете добити различите новчиће, али следећи пут обратите пажњу и покушајте да откријете који је симбол на полеђини и којој држави чланици припада.

ЕВРО

Евро је званична валута 19 држава чланица Европске уније. Као јединствена, званична валута, уведен је 2002. године, када је заменио националне валуте тада 12 држава чланица. Бројне су предности постојања јединствене валуте. На пример, не морате стално да прерачунавате у глави трошкове ручка, кафе или сладоледа када сте на одмору. Такође, не морате стално да водите рачуна да ли имате довољно новца код себе и да ли је радно време мењачница завршено.

Такође, велики број пословних људи и компанија не мора да брине о трошковима трансакција, тренутном стању курса на берзи, што, свакако, утиче и на стабилност цена производа и услуга који се нуде грађанима.

Сазнај више о томе како ради Европска централна банка, са седиштем у Франкфурту

Или ко чини еврозону и како она функционише

ДЕЦЕМБАР 2021.

29

ПОНЕДЕЉАК

30

УТОРАК

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

ДЕЦЕМБАР 2021.

06

ПОНЕДЕЉАК

07

УТОРАК

08

СРЕДА

09

ЧЕТВРТАК

10

ПЕТАК

11

СУБОТА

12

НЕДЕЉА

13

ПОНЕДЕЉАК

14

УТОРАК

15

ЗАТРАЖИ СВОЈ ПРИМЕРАК ДНЕВНИКА У ШКОЛИ

СРЕДА

16

ЧЕТВРТАК

17

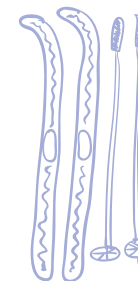
ПЕТАК

18

СУБОТА

19

НЕДЕЉА

20

ПОНЕДЕЉАК

21

УТОРАК

22

СРЕДА

23

ЧЕТВРТАК

24

ПЕТАК

25

СУБОТА

26

НЕДЕЉА

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

31

ПЕТАК

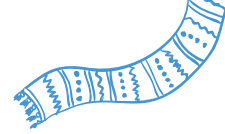
01

СУБОТА

02

НЕДЕЉА

ДЕЦЕМБАР 2021.

СРЕЋНА НОВА
ГОДИНА!

БЕЛГИЈА

ПОВРШИНА	30.665 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,7%
БРОЈ СТАНОВНИКА	11.566.041
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2,2%
ГЛАВНИ ГРАД	Брисел
Белгија је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Фламмански савет за младе (Vlaamse Jeugdraad)

Савет за младе (Conseil de la Jeunesse)

Музички инструмент саксофон изумео је Белгијац Адолф Сакс.

У Белгији 73 одсто становника од 16 до 74 године користи друштвене мреже, што је други највећи проценат у ЕУ.²

Међународни аеродром у Бриселу је место на ком се прода највише чоколаде на свету.

Антверпен, град у Белгији, друга је највећа лука у Европској унији, након Ротердама, у Холандији.

Амбасада Краљевине Белгије

Туристичка организација Белгије

² https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20190629-1?inheritRedirect=true&redirect=%2Fnews%2F-whats-new%3Fp_id%3D101_INSTANCE_AJ2so9Q6Ai6F%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3D-view%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_AJ2so9Q6Ai6F_delta%3D20%26_101_INSTANCE_AJ2so9Q6Ai6F_keywords%3D%26_101_INSTANCE_AJ2so9Q6Ai6F_advancedSearch%3Dfalse%26_101_INSTANCE_AJ2so9Q6Ai6F_andOperator%3Dtrue%26p_r_p_564233524_resetCur%3Dfalse%26_101_INSTANCE_AJ2so9Q6Ai6F_cur%3D3

МАЂАРСКА

ПОВРШИНА	93.013 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	9.730.772
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,9%
ГЛАВНИ ГРАД	Будимпешта
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет за младе Мађарске (Nemzeti Ifjúsági Tanács – NIT)

Рубикову коцку, најславнију мозгалицу на свету, изумео је мађарски инжењер Ерне Рубик.

Мађарска абецеда има 44 слова.

Мађарска је, уз Данску, држава чланица ЕУ у којој становници најрадије бирају бицикл као свакодневни вид превоза – 40,4 одсто.

Са 3000 места, Велика синагога у Будимпешти највећа је у Европи друга по величини на свету.

Амбасада Мађарске

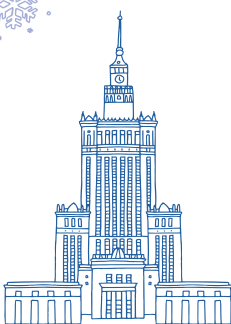

Туристичка организација Мађарске

ПОЉСКА

ПОВРШИНА	311.928 км²
Удео у укупној површини ЕУ	7%
БРОЈ СТАНОВНИКА	37.840.001
Удео у укупном броју становника у ЕУ	7,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Варшава
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет омладинских организација Пољске
(Polska Rada Organizacji Młodzieżowych – PROM)

Један од најпознатијих Пољака Никола Коперник (1473-1543) био је први научник који је установио да Земља није центар универзума, већ да се у средишту нашег звезданог система налази Сунце.

Чак 44 одсто становника Пољске користи интернет за обављање банкарских услуга.

Захваљујући програму Европске уније „Еразмус +“, 43.000 страних студената је студирало у Пољској.

На скали од 0 до 10 - 7,3 је оцена којом су мушкарци и жене у Пољској оценили квалитет живота, што је више од просека у ЕУ.

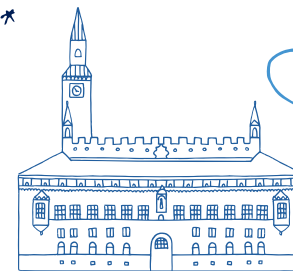
Амбасада Републике Пољске

Туристичка организација Пољске

ДАНСКА

ПОВРШИНА	42.926 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	5.840.045
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Копенхаген
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1973. године

Савет за младе Данске (Dansk Ungdoms Fællesråd – DUF)

Данска је једина земља у ЕУ где је више свиња него становника, с обзиром на чињеницу да на сваких 100 становника иде 215 свиња, показали су подаци европске службе за статистику Евростата.

Међу чланицама ЕУ, на друштвеним мрежама највише учествују Данци (85 одсто), а следе грађани Белгије, Кипра, Финске и Мађарске (између 74 и 79 одсто).

Данска је, поред Финске, држава чланица у којој су жене најзадовољније својим животом – на скали од 0 до 10 оне су дале оцену 8,1.

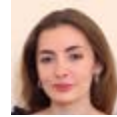
На развоју дигиталног друштва и дигитализације јавне управе Данска се 2020. године нашла на првом месту према анкети Уједињених нација. Ова анкета Уједињених нација. Ова листа, која је обухватила 193 чланице УН, направљена је на основу квалитета онлајн услуга, телекомуникационе инфраструктуре и постојећих људских ресурса.

Амбасада Данске

Туристичка организација Данске

Сигурна сам да сте негде прочитали да Европска унија прописује да шаргарепе не могу да буду криве.

Знам, и то не само за банане и шаргарепе. Често можемо и да прочитамо и да чујемо приче о томе како Европска унија нешто претерано регулише или чак забрањује.

Страхиња, ћирилица је већ званично писмо Европске уније.

Хеј, па то су рекли и за банане!

Неколико пута сам прочитао, али и чуо да ће Европска унија, када постанемо држава чланица, да нам забрани употребу ћирилице.

Сада знам да то није тачно. Све што чујем - сада и проверим и знам где могу да прочитам о томе.

Овакве и сличне приче нису само карактеристичне за Србију, већ се са њима суочавају грађани широм Европе. Како бисте боље разумели или додатно истражили и прочитали нешто о овим или сличним причама о Европској унији, ми вам представљамо неколико кратких прича, које су додатно аргументоване.

Верујемо да ће вам овај кратак преглед неких од најчешћих или најпопуларнијих митова помоћи да боље разумете како ЕУ функционише, шта нас све чека у процесу приступања Србије ЕУ и да ће вас подстаћи на додатну дискусију са школским другарима и пријатељима о питањима која ће несумњиво утицати на животе свих грађана ове земље.

Европска унија води регистар митова ЕУ и све овакве и сличне приче објашњава пружајући адекватне, исправне и правремене информације.

Ми вам представљамо седам најинтересантнијих заблуда које смо чули и/или прочитали и позивамо вас да нам се придружите тако што ћете са нама поделити или оне које сте чули или ћете нам помоћи да откријемо нове, које ћемо да представимо и објаснимо у будућим издањима Дневника.

ПРИЧЕ О МИТОВИМА О ЕУ МОЖЕТЕ ДА ПРОЧИТАТЕ У ПУБЛИКАЦИЈИ „МИТОВИ О ЕУ“, КОЈУ ЈЕ ОБЈАВИЛО МИНИСТАРСТВО ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ ВЛАДЕ СРБИЈЕ, НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ:

1. У ЕУ НЕЋЕМО МОЋИ ДА ПРОИЗВОДИМО СИР, КАЈМАК И РАКИЈУ

ЕУ не забрањује производњу сира и кајмака, као ни обичај печења и производње ракије. И пошто постанемо држава чланица Европске уније, можемо да наставимо производњу наших аутентичних домаћих производа и да их продајемо на тржишту.

Произвођачи сира и кајмака ће морати да испуњавају минималне услове који су неопходни за производњу, док ће бити и појачано тестирање животиња на заразне болести. Такође, потребно је наставити улагати у опрему за производњу ових аутентичних производа и изградњу објеката у којима је омогућено сигурно чување намирница које се лако кваре, посебно на топлотном времену.

Уколико пожелимо да најбољу породичну ракију понудимо за продају, морамо да испунимо одређене захтеве који се односе на безбедност прехрамбених производа, а који важе у свим државама чланицама ЕУ.

Србија ће, такође, у процесу приступања ЕУ моћи да заштити своју ракију од шљиве под називом „српска шљивовица“, као што је то урадила Чешка 2007. године.

УКОЛИКО СЕ ОВИ АУТЕНТИЧНИ, ТРАДИЦИОНАЛНИ ПРОИЗВОДИ СПРЕМАЈУ САМО ЗА ВЛАСТИТО ДОМАЋИНСТВО И НЕ СТАВЉАЈУ НА ТРЖИШТЕ, ЕВРОПСКА УНИЈА НЕ ПРОПИСУЈЕ НИКАКВА ОГРАНИЧЕЊА, НИ ЗАБРАНЕ.

2. КАЖЕ ЕУ: „НЕМА ВИШЕ КВРГАВИХ ШАРГАРЕПА, ДОК БАНАНЕ МОРАЈУ ДА БУДУ ЗАКРИВЉЕНЕ ПОД ОДРЕЂЕНИМ УГЛОМ“

Воће и поврће које се налази на тржишту ЕУ класификовано је у складу са квалитетом, а критеријуми за класификацију су, између осталог, и величина или облик неког производа.

Међутим, и поред тога што постоје одређене класификације производа, у државама чланицама ЕУ можете да купите и различито закривљене банане, али и квргаве или мање и веће шаргарепе.

Поменуте и постојеће класификације никако не забрањују продају воћа и поврћа које не испуњава услове геометријске савршености, већ постоје како би свима нама који купујемо воће и поврће на тржишту ЕУ омогућила тачне, поуздане и проверљиве информације.

Европска унија одваја значајна средства из свог буџета на годишњем нивоу како би се подржали програми, кампање и унапредила свест потрошача о значају безбедности хране коју свакодневно купујемо и користимо у исхрани.

3. ЕУ ЋЕ ЗАБРАНИТИ ДРВЕНЕ И ВОШТАНЕ БОЈИЦЕ

ЕУ је увела мере како би се донео нови стандард који подразумева умањени праг дозвољене количине олова у дрвеним и воштаним бојицама.

Те мере, које су ступиле на снагу у лето 2018. године, омогућавају да наставимо да откривамо своју уметничку страну без страха да ћемо бити изложени тровању оловом. ЕУ овакве мере доноси како би се осигурало да су све играчке на тржишту ЕУ, па самим тим и дрвене и воштане бојице, сигурне и безбедне за све који их користе.

Како би јединствено тржиште Европске уније несметано функционисало, неопходно је да постоје заједнички прописи, јединствени за све, који дозвољавају да се роба и услуге несметано крећу међу државама чланицама, без додатних провера, које одузимају време и утичу да је цена истог производа за потрошаче у другим државама чланицама већа.

4. ЕУ ЗАБРАЊУЈЕ ИГРАЧКЕ КОЈЕ ПРОИЗВОДЕ БУКУ

Овај мит каже да ће ЕУ забранити све играчке које производе неку врсту буке, тако да ћемо ускоро моћи да кажемо збогом звиждаљкама или навијачким клепеталкама. Ово, ипак, није истина, јер је ЕУ још давне 1988. године донела пропис у складу са којим је сва наша навијачка опрема направљена тако да звукови које производе ти реквизити не прелазе одређени интензитет буке.

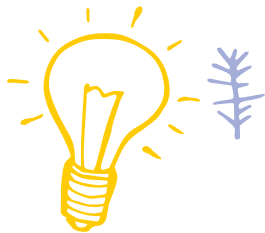

5. ЕУ УВОДИ У УПОТРЕБУ СИЈАЛИЦЕ ОПАСНЕ ПО ЗДРАВЉЕ

Један од митова који је постао широко прихваћен у последње време тврди да Европска унија уводи у употребу еколошке сијалице које у себи садрже живу, која је опасна по здравље људи. Да ли је заиста могуће поверовати да би ЕУ, као лидер у заштити наше планете, спроводила мере које би додатно угрозиле наше здравље и стање околине?

Циљ активности које се спроводе на нивоу ЕУ јесте да се постепено, још од 2009. године, забрањује употреба халогених сијалица, које су у септембру 2018. године потпуно избачене из употребе. Халогене сијалице ће бити замењене ЛЕД сијалицама, које су због иновација постале сигурније, јефтиније и енергетски ефикасније. ЛЕД сијалице трају од пет до десет пута дуже него еквивалентне халогене сијалице, тако да је потенцијална уштеда за потрошаче значајна. Спровођење наведених промена годишње на нивоу ЕУ може донети уштеду еквивалентну петогодишњој потрошњи електричне енергије Португалије.

Овом заменом смањује се емисија штетног угљен-диоксида, али и на дужи стазе штеди новац домаћинствима.

6. НА ТРЖИШТУ ЕУ МОЖЕТЕ ПРОНАЋИ ИСТЕ ПРОИЗВОДЕ РАЗЛИЧИТОГ КВАЛИТЕТА

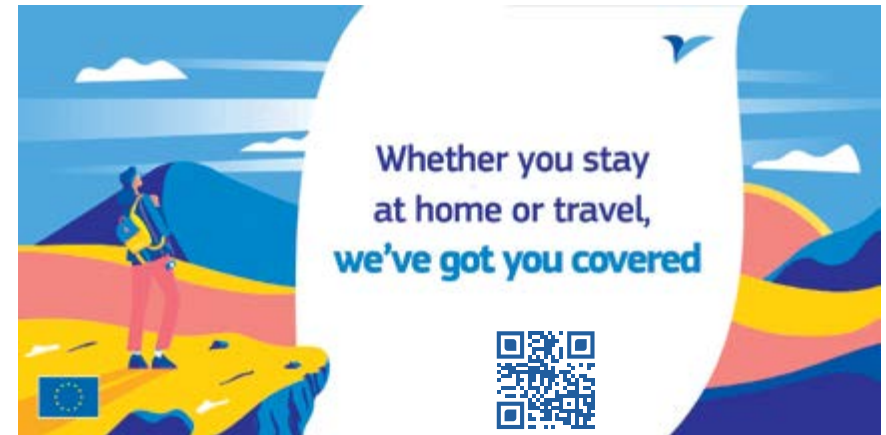
Уколико говоримо о разлици у квалитету и саставу одређених производа – рецимо, чоколаде или крема – на тржишту Србије или на тржишту ЕУ, морамо да знамо да је разлика резултат чињенице да домаћи прописи за производњу ових производа не предвиђају високе стандарде као прописи на нивоу Европске уније.

У процесу приступања Србија усваја велики број прописа који подразумевају достизање високих стандарда за производњу и промет различитих врста производа, попут слаткиша, електричних уређаја, козметике или играчака.

Прописима ЕУ о безбедности хране - грађанима широм ЕУ гарантује се висок степен заштите за све врсте прехрамбених производа у свим фазама производње и промета.

Такође, како би сви грађани који живе у државама чланицама и на истоку и на западу ЕУ имали приступ храни и производима истог квалитета, током 2018. године покренута је иницијатива „Нови договор за потрошаче“, у оквиру које је и предложена промена правног прописа - Директиве о непоштеној пословној пракси, у делу који се односи на двоструки квалитет производа.

У наредном периоду различите институције и тела ЕУ радиће на унапређењу правног оквира, као и на специфичним активностима за унапређење права и заштите потрошача на територији ЕУ.

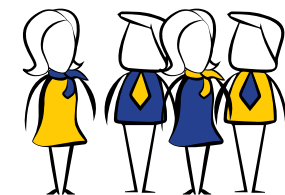

У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ РАЗЛИЧИТЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ТЕЛА ЕУ РАДИЋЕ НА УНАПРЕЂЕЊУ ПРАВНОГ ОКВИРА, КАО И НА СПЕЦИФИЧНИМ АКТИВНОСТИМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПРАВА И ЗАШТИТЕ ПОТРОШАЧА НА ТЕРИТОРИЈИ ЕУ.

7. УЛАСКОМ У ЕУ ГУБИМО ТРАДИЦИЈУ И ОБИЧАЈЕ

Један од највећих митова о Европској унији јесте да ступањем у чланство губимо свој идентитет, културу, обичаје и традицију. Европска унија је заједница држава које заједнички раде на јачању Уније, њених циљева и на остварењу договорених резултата, кроз одређене области политика.

Чланство у ЕУ је добровољно. Тиме што постајемо чланица ЕУ - не губимо идентитет или држављанство Србије, већ добијамо и ново - држављанство Европске уније.

Чланством у Европској унији добијамо право да креирамо правила која се односе или утичу на нас. Добијамо могућност да бирамо наше представнике у Европском парламенту или да на српском језику говоримо у институцијама ЕУ, јер ће он постати један од званичних језика ЕУ, којих сада има 24.

Државе чланице ЕУ заједнички раде на унапређењу сарадње, јер су препознале да на европском нивоу и заједнички остварују интересе и резултате боље и ефикасније него што би то могле да су остале изван Уније.

КИПАР

ПОВРШИНА	9253 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,2%
БРОЈ СТАНОВНИКА	896.005
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,2%
ГЛАВНИ ГРАД	Никозија
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Кипра (Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου – ΣΥΝΚ)

Кипар је, поред Малте, једина држава у ЕУ у којој не постоји ниједан километар пруге.

Кипар је међу три државе чланице са највећим бројем зубара – 104 зубара на 100.000 становника.

У односу на величину земље, Кипар има највише плажа с плавом заставом на свету, то јест поседује чак 57 плажа.

Никозија је једини главни град на свету који нема аеродром.

Амбасада Републике Кипар

Туристичка организација Кипра

ИРСКА

ПОВРШИНА	69.946 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,6%
БРОЈ СТАНОВНИКА	5.006.907
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,9%
ГЛАВНИ ГРАД	Даблин
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1973. године

Национални савет за младе Ирске (National Youth Council of Ireland – NYCI)

У 2020. најмањи удео становништва старијег од 65 година у ЕУ забележен је у Ирској (14,4 одсто).

Ирска је држава чланица са највећим процентом високообразованих мушкараца старости 25 - 64 године. Високо образовање има 42,8 одсто мушкараца.

Даблин је једини град на свету из којег су чак три добитника Нобелове награде за књижевност (Џорџ Бернард Шо, Семјуел Бекет и Вилијам Батлер Јејтс).

Ирска је други највећи извозник рачунарских програма на свету. Такође, готово трећина свих персоналних рачунара продатих у Европи произведена је у Ирској.

Почасни конзулат Ирске

Туристичка организација Ирске

ЈАНУАР 2022.

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

31

ПЕТАК

01

СУБОТА

02

НЕДЕЉА

СРЕЋНА НОВА
ГОДИНА!

03

ПОНЕДЕЉАК

04

УТОРАК

05

СРЕДА

06

ЧЕТВРТАК

07

ПЕТАК

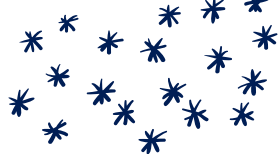
08

СУБОТА

09

НЕДЕЉА

ЈАНУАР 2022.

10

ПОНЕДЕЉАК

11

УТОРАК

12

СРЕДА

13

ЧЕТВРТАК

14

ПЕТАК

15

СУБОТА

16

НЕДЕЉА

17

ПОНЕДЕЉАК

18

УТОРАК

19

СРЕДА

20

ЧЕТВРТАК

21

ПЕТАК

22

СУБОТА

23

НЕДЕЉА

83

2021/2022

82

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

ПОНЕДЕЉАК

УПАК

СРЕДА

ЧЕТВРТАК

ПЕТАК

НЕДЕЉА

СУБОТА

ПОНЕДЕЉАК

85

Јована, да ли знаш да ћемо ми, када Србија постане држава чланица Европске уније, поред држављанства Србије, имати још једно – држављанство Европске уније? На нашем пасошу, поред назива Србија стајаће и натпис: Европска унија.

Да, знам. О томе смо разговарали док смо били на путовању у државама чланицама Европске уније пре две године. Када си држављанин Европске уније, уз права која већ имаш, добијаш и нова права, која ти помажу да одлучујеш о томе како желиш да ЕУ изгледа сутра.

Тако је. Можеш гласати на изборима за Европски парламент, који се организују на сваких пет година, и можеш изабрати ко желиш да те представља у овој институцији ЕУ. Можеш да гласаш на локалним изборима, али можеш и сама да се кандидујеш и да своје идеје заговараш у Европском парламенту.

ПРОМОЦИЈА И ЗАШТИТА ЛЉУДСКИХ ПРАВА

Eвроpska унија radi na promociji i zaštiti ljudskih prava u dva osnovna pravca. Prvi se odnosi na zaštitu osnovnih ljudskih prava građana Evropske unije. Sa druge strane, Evropska unija sprovodi aktivnosti čiji je cilj promovisanje ljudskih prava širom sveta. Evropska unija ne predstavlja samo jedinstveno tržište proizvoda i usluga. Evropska unija promovise, zagovara, unapređuje i poštuje vrednosti i prava koja su utvrđena ugovorima kojima je EU osnovana, kao i ona koja su pobrojana u posebnom dokumentu koji je EU usvojila, a koji se naziva Povelja o osnovnim pravima Evropske unije.

ПОВЕЉА О ОСНОВНИМ ПРАВИМА ЕУ

Повеља о основним правима Европске уније документ је Европске уније којим се одређују основна права која Европска унија и њене државе чланице морају да поштују. Она садржи лична, грађанска, политичка, економска и социјална права која уживају грађани ЕУ. Повеља важи на територији целе Европске уније. Морају је поштовати не само државе чланице већ и све институције и сва тела ЕУ. Европска унија спроводи своје активности и доноси правне прописе у складу са Повељом, а судови ЕУ морају спречити примену прописа који је крше. **Повеља о основним правима ЕУ преведена је на српски језик.**

Европска унија унапређењем поштовања људских права широм своје територије олакшава живот Европљанима који студирају, раде, отварају предузећа и послују широм ЕУ или им помаже да остваре своја права пошто оду у пензију или да ступе у брак.

На међународном плану Европска унија ради на унапређењу и промовисању демократије и људских права у складу са основним вредностима на којима почива – поштовању слободе, демократије, људских права и основних слобода и владавине права. Када осмишљава своје мере, програме и активности које жели спровести у наредном периоду, Европска унија питање поштовања и унапређења људских права ставља као основ за све активности које спроводи.

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ОСНОВНИХ ПРАВА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Европска унија има своју Агенцију за заштиту основних права, чије је седиште у Бечу, у Аустрији. Агенција својим радом подстиче промоцију и заштиту основних права у оквиру Европске уније, а посебно у областима које се односе на питања дискриминације, приступа правосудју, борбе против расизма и ксенофобије, заштите података, права жртава и права деце.

ВИШЕ О ОВОЈ АГЕНЦИЈИ ЕУ:

ДА ЛИ ЗНАШ ШТА ЈЕ CHARTERPEDIA?

То је интерактивни алат за твој мобилни телефон којим можеш лако да сурфунеш и сазнаш више о 54 члана која су садржана у Повељи, као и да се на једноставан, лак и занимљив начин информираш о својим правима као будућег грађанина ЕУ.

ЈАЧАЊЕ МЕРА ЗА УНИЈУ РАВНОПРАВНОСТИ

Еу снажно залаже за успостављање уније равноправности. То подразумева доношење политика и мера којима се доводе у питање стереотипи који су још увек присутни у друштву и стварање услова да свачији таленти дођу до изражаја, без обзира на пол, расно или етничко порекло, старост, инвалидитет, сексуалну оријентацију или верска уверења. Унија у којој влада равноправност гарантоваће да се у одлукама узимају у обзир потребе свих чланова друштва.

На 20. годишњицу од доношења Повеље Европске уније о основним правима Комисија је донела нову стратегију за побољшање њене примене. У стратегији су предложене методе за делотворну примену Повеље, између осталог, за јачање улоге судова и организација цивилног друштва, те за ближе упознавање грађана с њиховим правима.

БОРБА ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Забрана дискриминације је једно од основних начела на којима почива Европска унија, које је додатно ојачано и самом Повељом о основним слободама ЕУ. Изричито је забрањена свака дискриминација на основу рода, расног или етничког порекла, вероисповести или уверења, инвалидитета, година старости, мишљења и сексуалне оријентације. Европска унија делује у интересу својих грађана како би спречила дискриминацију у свакодневном животу, на радном месту, али и у активностима које ЕУ предузима на међународном плану.

РОДНА РАВНОПРАВНОСТ

Родна равноправност представља једно од темељних начела Европске уније, које се у Европској унији заговара од њеног оснивања.

Упознај се са радом и активностима Европског института за родну равноправност, чије је седиште у главном граду Литваније – Виљнусу.

Иако је ЕУ глобални лидер у родној равноправности и постигла је значајан напредак у претходним деценијама, родно засновано насиље и стереотипи и даље постоје, што потврђује податак да је једна од три жене у ЕУ била изложена физичком и/или сексуалном насиљу. Иако више жена дипломира на универзитетима, оне зарађују у просеку 16 одсто мање него мушкарци, а само осам процената генералних директора највећих компанија у ЕУ чине жене. Ради решавања тог проблема, ЕУ је усвојила Стратегију за родну равноправност 2020 - 2025, у којој су наведени кључни правци деловања и активности, укључујући окончање родно заснованог насиља и стереотипа, осигурање једнаког учешћа и могућности на тржишту рада, као и једнаку плату и постизање родне равнотеже у доношењу одлука и политици.

Забране и ограничења кретања успорили су ширење болести ковид 19, али су због њих многе особе изложене насиљу у породици биле присиљене проводити све време са својим злостављачима. Иако још нема поузданих података о томе, Светска здравствена организација известила је о знатном порасту насиља у породици због мера ограничења кретања. Готово 18 милиона евра у оквиру иницијативе „Spotlight“ преусмерено је у борбу против насиља над женама и девојчицама током пандемије. Иницијатива „Spotlight“ покренута је 2017. године, у сарадњи с Уједињеним нацијама, а ЕУ је обезбедила 500 милиона евра за рад на сузбијању свих облика насиља над женама и девојчицама.

БОРБА ПРОТИВ РАСИЗМА

Иако су расизам и расна дискриминација забрањени у ЕУ, и даље су присутни у многим облицима, понекад у комбинацији с дискриминацијом на основу вере или уверења, рода, сексуалне оријентације, старости, инвалидитета или мигрантског порекла. Комисија је представила Акциони план ЕУ за антирасизам за период 2020–2025, којим жели окупити све у делотворнијој борби против расизма. Предвиђа се именовање координатора ЕУ за антирасизам, с циљем подршке државама чланицама у успостављању праведнијег рада полиције како би се спречили дискриминаторни ставови, укључујући расно и етничко профилисање.

РАВНОПРАВНОСТ, УКЉУЧИВАЊЕ И УЧЕШЋЕ РОМА

Роми, као највећа етничка мањина у Европи, и даље се суочавају с недопуштеном дискриминацијом и социоекономским искључивањем у свакодневном животу, а и даље су уобичајени негативни стереотипи и предрасуде. Комисија је представила нови стратешки оквир ЕУ за равноправност, укључивање и учешће Рома за наредних 10 година.⁶ Требало би да сви Роми имају могућност да остваре свој пун потенцијал и учествују у политичком, друштвеном, економском и културном животу.

РАВНОПРАВНОСТ LGBTIQ ОСОБА

Европска комисија је донела прву стратегију која се односи на једнакост LGBTIQ особа (Union of Equality: LGBTIQ Equality Strategy 2020-2025). Ова стратегија се заснива на визији Европе у којој су људи – без обзира на различитост у погледу сексуалне оријентације, родног идентитета/израза или полних карактеристика – једнаки и слободни. Дискриминација, насиље и мржња према LGBTIQ особама противе се основним вредностима Европске уније и морају се елиминисати, наведено је у овој стратегији, која означава нову фазу у напорима да се промовише једнакост за LGBTIQ особе. Утврђене су мере за сузбијање дискриминације и одговор на изазове с којима се суочавају припадници LGBTIQ заједнице.

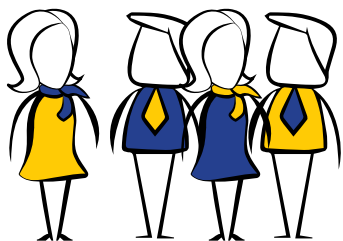

ПРАВА ОСОБА С ИНВАЛИДИТЕТОМ

Особе с инвалидитетом суочавају се с већим ризиком од сиромаштва, нижим степеном образовања, препрекама које им онемогућују потпуно учешће у друштву, те недостатком независности и самосталности, који би могли угрозити њихово достојанство и њихова основна права. Пандемија изазвана вирусом ковид 19 додатно је погоршала те неједнакости. Комисија је објавила евалуацију Европске стратегије за особе с инвалидитетом за период 2010–2020. У њој је утврђено да је, иако има простора за побољшање, ова стратегија имала позитиван утицај на укључивање питања инвалидитета у законодавство и политике ЕУ. Примери су доношење Европског акта о приступачности, Директиве о приступачности интернета и законодавства о правима путника.

ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Заштита личних података у Европској унији је основно право, које омогућава да вашим личним подацима мора де се рукује пажљиво и одговорно. Од маја 2018. године у Европској унији је на снази нови правни оквир за заштиту података о личности. Сви који прикупљају ваше личне податке, било којом приликом - дужни су да то чине правилно и за одређену намену, а информације које су прикупљене треба да буду ограничене на оно што је неопходно и не могу да се чувају дуже него што је потребно и прописано. Институције и организације које прикупљају податке у Европској унији дужне су да их заштите од губитка, уништавања или крађе. Уколико, као грађанин ЕУ, нисте задовољни начином на који се обрађују ваши лични подаци - можете да уложите приговор особи, институцији или организацији која их обрађује, а широм ЕУ постоје национална тела за заштиту података, којима можете да се обратите.

ЕВРОПСКИ СТУБ СОЦИЈАЛНИХ ПРАВА #socialrights

Европским стубом социјалних права успоставља се 20 начела за праведнију и инклузивнију Европу. Он представља покретачку снагу социјалне Европе за све њене грађане. Државе чланице Европске уније, у оквиру овог стуба, настоје ујединити активности које воде унапређењу и побољшању свакодневног живота грађана, унапређењу запошљавања, али и повећању економског раста.

Начела и права утврђена стубом подељена су у три категорије:

- једнаке могућности и приступ тржишту рада;
- праведни услови рада;
- социјална заштита и инклузија.

ЗАШТИТА ПРАВА — ЕВРОПСКИ ОМБУДСМАН

Омбудсман је независни орган Европске уније који истражује притужбе на неправилности у поступању институција или других тела ЕУ. Европски омбудсман реагује на неправилности у раду институција ЕУ - непоштовање основних људских права, правних норми или начела добре управе. Те неправилности се могу односити на рад администрације, дискриминацију, неправичност, злоупотребу власти, ускраћивање одговора, ускраћивање права на информације, непотребно одуговлачење итд.

ИСКОРИСТИ ПРАВА — ЕВРОПСКА ГРАЂАНСКА ИНИЦИЈАТИВА

Сви грађани ЕУ, уколико су забринути за неки проблем или сматрају да ЕУ треба нешто да предузме у вези са одређеним питањем, могу започети прикупљање потписа за европску грађанску иницијативу. Уколико се са њима сложи милион других грађана, из најмање седам држава чланица Европске уније, Европска комисија ће размотрити предлагање новог прописа за решавање проблема који су предложили грађани који су потписали иницијативу.

Прва европска грађанска иницијатива која је предата Европској комисији јесте иницијатива „Право на воду“ (Right-2Water), током које је прикупљено 1,6 милиона потписа грађана широм ЕУ.

САЗНАЈ ВИШЕ:

ПОГЛЕДАЈТЕ И КОЈЕ СУ
ТРЕНУТНО АКТИВНЕ:

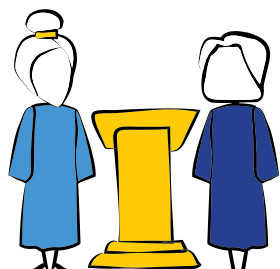
ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ МЛАДИХ

Европски парламент младих (ЕПМ) основан је 1987. године у Француској ради развијања политичке дебате, неговања интеркултурног дијалога и размене различитих идеја. Европски парламент младих има чланове у 40 земаља и ван држава чланица ЕУ, а обухвата више од 20.000 младих Европљана. Један од основних циљева јесте подстицање младих да преузму иницијативу и активно учествују у процесима доношења одлука.

EUROPEAN **YOUTH** PARLIAMENT

УКЉУЧИ СЕ И ТИ У ЕВРОПСКИ
ПАРЛАМЕНТ МЛАДИХ СРБИЈЕ.

Основна делатност Европског парламента младих Србије јесте организација конференција, заседања која представљају симулацију процеса доношења одлука у Европском парламенту. На овим догађајима, учесници, подељени у радне групе (комитете), расправљају о друштвено актуелним темама, покушавају да идентификују неке проблеме и предложе решења која треба да формулишу у званичном документу – резолуцији. Финални део сваког заседања јесте дебата на Генералној скупштини, где сваки одбор представља своја решења проблемā о којима су расправљали.

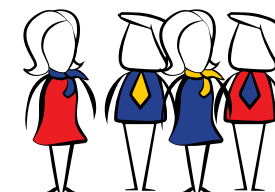
20 000+

Европски парламент обухвата више од 20.000 младих Европљана.

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

У процесу приступних преговора Србија са Европском унијом о питањима заштите и унапређења људских права преговора у оквиру кластера 1 – Основна права. Србија има успостављен правни и институционални оквир за заштиту основних права. Поштовање људских права гарантовано је и Уставом Србије. У складу са оценама Европске комисије представљеним у Годишњем извештају о Србији за 2020. годину, потребно је обезбедити доследну и ефикасну примену законодавства и политика у области људских права. Потребно је да се ојачају институције за људска права, као и да се гарантује њихова независност, између осталог, и кроз обезбеђивање неопходних финансијских и људских ресурса.

ЛИТВАНИЈА

ПОВРШИНА	65.286 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,5%
БРОЈ СТАНОВНИКА	2.795.680
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,5%
ГЛАВНИ ГРАД	Виљнус
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Литваније (Lietuvos jaunimo organizacijų taryba – LIJOT)

Литванија је држава чланица са највећим процентом високообразованих становника старости од 30 до 34 године - 58 одсто.

Литвански је најстарији преживели индоевропски језик и најсроднији је санскриту.

Од укупног броја лекара у Литванији, више од две трећине чине жене.

Чак 61 одсто становника Литваније користи интернет за обављање банкарских услуга, што је изнад просека Европске уније (54 одсто).

Амбасада Литваније у Будимпешти надлежна је за Србију.

Туристичка организација Литваније

ГРЧКА

ПОВРШИНА	131.692 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,9%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.682.547
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Атина
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1981. године

Национални савет за младе Грчке (Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας – Ε.ΣΥ.Ν.)

Најдужу химну на свету има Грчка. „Химна слободи“, чувеног грчког песника Дионисија Соломоса, садржи чак 158 строфа.

Јо-јо је друга најстарија играчка на свету. Настала је пре 3000 година у античкој Грчкој.

Грчка има највећи проценат samozапослених особа на нивоу Европске уније – чак 30 одсто.

Грчка има највише археолошких музеја на свету.

Амбасада Грчке

Хеленски фонд за културу у Београду

Туристичка организација Грчке

ФЕБРУАР 2022.

31

ПОНЕДЕЉАК

01

УТОРАК

02

СРЕДА

03

ЧЕТВРТАК

04

ПЕТАК

05

СУБОТА

06

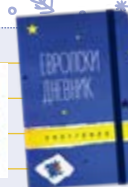
НЕДЕЉА

07

РОК ЗА ДОСТАВЉАЊЕ РАДОВА ЗА КОНКУРС

ПОНЕДЕЉАК

08

УТОРАК

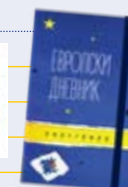
09

СРЕДА

10

ПОЧИЊЕ ГЛАСАЊЕ! ГЛАСАЈТЕ ЗА НАЈБОЉИ РАД

ЧЕТВРТАК

11

ПЕТАК

12

СУБОТА

13

НЕДЕЉА

97

2021/2022

ФЕБРУАР 2022.

14

ПОНЕДЕЉАК

15

УТОРАК

Дан државности
Републике Србије

16

СРЕДА

17

ЧЕТВРТАК

18

ПЕТАК

19

СУБОТА

20

НЕДЕЉА

21

ПОНЕДЕЉАК

22

УТОРАК

23

СРЕДА

24

ЧЕТВРТАК

25

ПЕТАК

27

НЕДЕЉА

26

СУБОТА

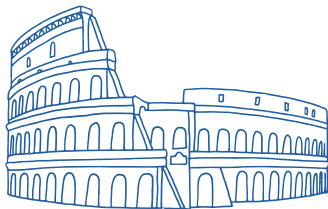
28

ПОНЕДЕЉАК

ИТАЛИЈА

ПОВРШИНА	302.073 км²
Удео у укупној површини ЕУ	6,8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	59.257.566
Удео у укупном броју становника у ЕУ	11,8%
ГЛАВНИ ГРАД	Рим
Италија је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Национални форум за младе Италије (Forum Nazionale dei Giovani)

У Италији се налази највише места која су под заштитом Унеска – 50 културно-историјских и пет природних.

Италија је 2020. године извезла одећу у вредности од 10 милијарди евра у земље које нису чланице ЕУ. То Италију чини највећим извозником одеће ван ЕУ, испред Немачке, Шпаније и Француске.

Прва пица је направљена у Италији, у Напуљу, око 1860. године.

Најстарији филмски фестивал на свету је Филмски фестивал у Венецији, који се одржава од 1932. године.

Италијанска агенција за спољну трговину — канцеларија у Београду

Амбасада Италије

Туристичка организација Италије

Италијански институт за културу у Београду

ЛЕТОНИЈА

ПОВРШИНА	64.586 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,4%
БРОЈ СТАНОВНИКА	1.893.223
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Рига
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Летоније (Latvijas Jaunatnes padome – LJP)

У Летонији се налази Кулдига, најшири водопад у Европи, широк чак 240 м.

Године 2014, Рига је проглашена за град бесплатног интернета. И сада у већини хотела, ресторана и такси возила интернет је бесплатан и доступан свима.

Рига је први град на свету који је за Божић окитио јелку, још давне 1510. године. Од тада, традиционално, Рига је феноменално украшена током празника, а посебну радост и за становнике и за туристе представља празнични вашар, где се могу купити најразличитији сувенири.

Летонија је једна од држава чланица Европске уније у којој је забележен највећи проценат особа које читају више од 12 књига годишње.

Летонија нема амбасаду у Србији.

Туристичка организација Летоније

05 ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ

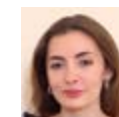
Да ли желите да наставите студирање на неком од универзитета широм Европе?

Да ли знате да можете да одете на размену студената у трајању од неколико месеци до годину дана?

Желите да завршите мастер студије без плаћања школарине на страном универзитету?

Од предшколског и основног васпитања и образовања, преко средњег стручног и високог образовања и образовања одраслих – ЕУ је најважнији партнер Србије када је реч о увођењу нових стандарда, развоју програма наставе и учења, стручном усавршавању наставника и финансирању нове школске опреме.

Циљ подршке ЕУ сектору образовања јесте да се подржи реформа образовања и помогне усклађивање са стандардима, политикама и праксама земаља ЕУ, и то кроз изградњу капацитета образовних установа и запослених у образовању, усклађивање образовања са потребама тржишта рада кроз развој система квалификација, увођење иновативних и инклузивних наставних пракси и опремање школа модерним наставним помагалима. Образовање се сматра темељом за креирање нових радних места, подстицање економског раста, развој појединаца и друштва и јачање социјалне кохезије, као и основом за изградњу европског идентитета уважавајући културне и језичке различитости.

JOBAHA

Звучи интересно?

СТРАХИЊА

Све ово за нас, али и за наше вршњаке из Европе, не би било могуће да Европска унија није покренула специфичан програм, који данас зовемо „Еразмус +“, чији је циљ да омогући појединцима да унапреде своје знање, вештине, размене искуства посетама различитим институцијама и организацијама широм Европе.

Помоћ Европске уније усмерена је на усклађивање нашег образовног система са системима у Европи. Уз подршку Европске уније, развој Националног оквира квалификација (НОК) у Србији обезбедиће модеран, релевантан и флексибилан образовни систем који је усклађен са Европским оквиром квалификација. Уређено вредновање стечених знања и вештина појединца доприноси већој могућности запослења на домаћем и међународном тржишту рада.

О ПРОГРАМУ ЕРАЗМУС +

„Еразмус+“ је програм Европске уније који обезбеђује финансирање пројеката за сарадњу у три области:

- образовање
- млади
- спорт.

У области **образовања** кроз програм „Еразмус+“ Европска унија тежи да унапреди развој свих нивоа образовања, ојача везе између формалног и неформалног учења и направи лакшу транзицију према тржишту рада.

Европска унија кроз овај програм доприноси да се **млади** активно укључе у грађанско друштво, да развију и унапреде своје лидерске вештине и, кроз различите програме размене, помаже унапређењу једне од основних вредности на којима ЕУ почива – солидарности, али и нуди могућност младима да упознају и разумеју друге културе широм европског континента.

Кроз различите пројекте у области **спорта** који се финансирају кроз овај програм - Европска унија доприноси унапређењу сарадње и умрежавања између спортских организација, али и пружа подршку пројектима који промовишу здраве аспекте бављења спортом, као и једнаке могућности за све који желе да се баве њиме.

Програм је добио назив по Еразму Ротердамском. Еразмо је био филозоф, теолог и хуманиста и залагао се за теорију да контакт са другим земљама доноси ново знање и искуство. И сам је боравио и радио у различитим земљама Европе у потрази за различитим искуствима. Само у периоду 2014 - 2020. Европска унија је омогућила да више од четири милиона Европљана имају могућност да се усавршавају, студирају или учествују у програмима размене искуства широм Европе, и то не само студенти. У програму могу да учествују и наставници у средњим школама, млади, омладински радници, наставно особље.

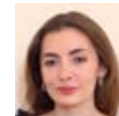
Преко пројеката које финансира „Еразмус +“ ученици у основном и средњем образовању у могућности су да одлазе на краткотрајне размене у земље ЕУ управо са циљем целоживотног учења, учења заснованог на раду и партнерства са привредом. „Еразмус +“ доноси погодности свима – студентима, практикантима, професорима, волонтерима, административним радницима и младима. Циљ је да се кроз могућности које постоје у оквиру програма унапреде вештине и изгледи за добијање посла.

СРБИЈА УЧЕСТВУЈЕ У ПРОГРАМУ „ЕРАЗМУС +“ ОД САМОГ ПОЧЕТКА, АЛИ ЈЕ ДО СКОРО СПАДАЛА У РЕД ТЗВ. ПАРТНЕРСКИХ ЗЕМАЉА, КОЈЕ СУ ИМАЛЕ ОГРАНИЧЕНУ МОГУЋНОСТ УЧЕШЋА.

Од фебруара 2019. године, Србија је добила статус пуноправне чланице програма „Еразмус +“, који има још само пет земаља које нису чланице ЕУ, чиме је успех Републике Србије у овом програму још већи, као и углед земље на светском нивоу, с обзиром на то да у програму могу да учествују све земље света.

То, такође, значи да је буџет за финансирање пројеката сада већи, с тим што су одређени делови програма, као што су основно и средње образовање, у повољнијем положају.

ЈОВАНА

Страхинја, ти ћеш следеће године на факултет. Да ли си размишљао о томе да се пријавиш за неки програм који нуди „Еразмус +“?

СТРАХИЊА

Наравно. Чак сам направио и листу предности које ми програм „Еразмус +“ доноси. Сада ћу да ти представим све што сам сакупио и сазнао о предностима за студенте у оквиру овог програма.

КАКВЕ ПРЕДНОСТИ ПРОГРАМ „ЕРАЗМУС“ НУДИ СТУДЕНТИМА?

- Можете студирати у другој земљи 3 - 12 месеци.
- Европски систем преноса бодова (ЕСПБ) значи да ће сви поени које сте стекли на одабраном страном универзитету током размене бити урачунати на вашем матичном универзитету.
- Један семестар који сте завршили на другом универзитету или пак цела година студија заиста ће унапредити вашу биографију.
- Ово је одличан начин да упознате нове људе и другачију културу.
- То је важан корак у вашем осамостаљивању, али и мотивација да наставите са даљим образовањем или да стечено знање искористите у пракси.
- Унапредићете знање страног језика.
- Ово је прилика да стекнете пријатеље за цео живот, а можда се и заљубите!

До сада је преко 13.000 студената и наставника из Србије добило прилику за стручно усавршавање на европским универзитетима. С друге стране, универзитети и друге образовне институције у Србији привукли су преко 4300 студената и наставника из Европе. Од почетка овог програма Србија је водећа земља у региону по броју одобрених пројеката, средстава и броју учесника у пројектима мобилности.

АЛУМНИ ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОГРАМА „ЕРАЗМУС“ У СРБИЈИ

Делегација Европске уније у Србији 2010. године је у сарадњи са Фондацијом Темпус оформила мрежу алумниста програма „Еразмус Мундус“ за кориснике из Србије. Циљ њеног оснивања је умрежавање алумниста и посредовање у успостављању контаката између потенцијалних послодаваца и студената и дипломаца програма „Еразмус Мундус“.

Главне активности Алумни мреже подразумевају организацију каријерних догађаја за алумнисте, као и прослеђивање информација алумнистима о конкурсима заинтересованих компанија.

Број чланова Еразмус Мундус алумни мреже из Србије тренутно је преко 500.

„ЕРАЗМУС +“, ПОРЕД ОБРАЗОВАЊА, СТИПЕНДИРА И РАЗНЕ ДРУГЕ РАЗМЕНЕ – СПОРТСКЕ, ОМЛАДИНСКЕ, ВОЛОНТЕРСКЕ, КАО И ПРОГРАМЕ ДОЖИВОТНОГ УЧЕЊА.

РЕГИОНАЛНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА САРАДЊУ МЛАДИХ У РЕГИОНУ ЗАПАДНОГ БАЛКАНА

Размене младих помажу да једни друге боље разумемо. Водећи се тиме, Европска унија, уз подршку земаља чланица, основала је Регионалну канцеларију за сарадњу младих на Западном Балкану (РКСМ), чији рад подржава. Сваке године РКСМ уз подршку ЕУ расписује позиве за подношење предлога пројеката регионалне размене младих.

ЕВРОПСКИ ПРОСТОР ОБРАЗОВАЊА

Стварање више прилика за младе подразумева и повећање квалитета, укључивости, те дигиталне и зелене димензије образовних система. Стога је Комисија објавила „Комуникацију о успостављању европског простора образовања до 2025“, у блиској сарадњи с државама чланицама. Ова иницијатива је доказ како државе чланице могу заједно обликовати Европску унију која омогућује ученицима, студентима, учитељима и наставницима да уче и раде било где у Европи, а образовним установама да се слободно повезују – у Европи и изван ње. Како би постигле тај циљ, ЕУ и државе чланице одредиле су јасне етапе које ће спроводити уз подршку из инструмента „Next Generation“ ЕУ и програма „Еразмус +“.

ДИГИТАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОСПОСОБЉАВАЊЕ

Због кризе узроковане коронавирусом – учење на даљину постало је најчешћа образовна пракса и настала је хитна потреба за побољшањем дигиталног образовања. У оквиру промоције дигиталне транзиције ЕУ је донела нови акциони план за дигитално образовање 2021 - 2027, у којем је предложила низ иницијатива за висококвалитетно, инклузивно и приступачно дигитално образовање у ЕУ, позивајући на сарадњу међу државама чланицама како би системи образовања и оспособљавања постали прилагођени дигиталном добу. Комисија ће основати европску платформу за дигитално образовање како би подстакла сарадњу различитих подручја политике, успоставила мрежу националних саветодавних служби и ојачала дијалог међу актерима из јавног и приватног сектора.

ЗНАЊЕМ
МЕЊАМО
СВЕТ

ЉУДИ КОЈИ ЗНАЊЕ
ДЕЛЕ

ВОЛОНТЕРСКИ ПРОЈЕКТИ

Волонтерски пројекти, раније познати као Европски волонтерски сервис (ЕВС), више од 20 година пружају младима прилику да волонтирају у иностранству. На тај начин људи дају лични допринос остваривању циља у који верују – било да се ради о солидарности са избеглицама и мигрантима, животној средини, активностима за децу или старе, културним догађајима итд. За учешће се могу пријавити млади који имају између **17 и 30 година**. Сваки волонтер добија новац за путне трошкове и трошкове смештаја, као и џепарац и осигурање.

Прочитај више у поглављу 10.

ЕВРОПСКЕ СНАГЕ СОЛИДАРНОСТИ

Европске снаге солидарности су нова иницијатива Европске уније, покренута 2016. године, којом се дају могућности младима да волонтирају или раде, у својим земљама или у иностранству, на пројектима који су од користи заједницама и људима широм Европе. Сви млади који учествују у Европским снагама солидарности морају се сложити с њиховом мисијом и њиховим начелима, те их се придржавати.

МИСИЈА И НАЧЕЛА

За Европске снаге солидарности можете се регистровати са пуних 17 година, али не можете започињати пројекте док не напуните 18 година, а учешће на пројектима је доступно свима старости до 30 година. Учешће је могуће и за младе који долазе из Србије. Пројекти у којима можете учествовати су разноврсни, као што су помоћ у спречавању природних катастрофа или у обнови након катастрофа, помоћ у центрима за тражиоце азила, рад на пројектима који се тичу климатских промена, обновљивих извора енергије, значаја поштовања људских права, али и пројекти којима се унапређују и промовишу спорт и култура. Пројекти за које се пријавите могу трајати од два месеца до дванаест месеци.

Учествовање у пројекту Европских снага солидарности за сваку младу особу биће важно постигнуће, а може да буде и битна предност приликом пријављивања за посао или за наставак школовања.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТЕ?

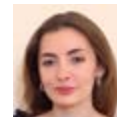
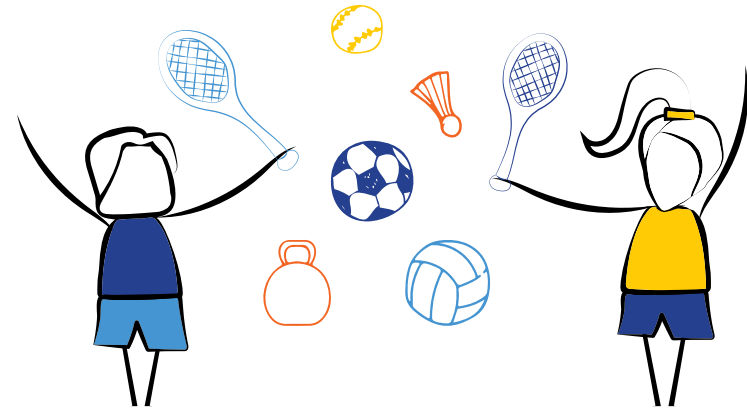
Истражи могућности и пријави се:

Сазнај више:

КАКО ЕВРОПСКА УНИЈА ПОДРЖАВА И ПОДСТИЧЕ СПОРТ?

ЈОВАНА

Спорт је свима омиљена забава – било да тренирамо, учествујемо у утакмицама на школском игралишту или само пратимо омиљене спортове на телевизији.

СТРАХИЊА

Ја се баш радујем свим тимским такмичењима и гласно навијам за Србију. А да ли сте знали да и Европска унија промовише спорт и доприноси његовом развоју, као и да организује догађаје на којима и ми можемо да учествујемо?

Европска унија подржава унапређење спорта и промовише друштвене и економске предности учествовања у спортским и физичким активностима, али спроводи и разне активности које доприносе сузбијању постојећих претњи спорту, као што су намештање утакмица, насиље повезано са спортом и допинг.

Европска унија организује и подржава различите иницијативе којима се промовишу и унапређују спортске активности широм Европе, као што су Европска недеља спорта и Европски спортски форум.

ЕВРОПСКА НЕДЕЉА СПОРТА

Европска недеља спорта је догађај покренут од стране Европске комисије. Циљ Европске недеље спорта усмерен је на подстицање грађана да се баве физичком активношћу, без обзира на године или физичку спремност, као и едукација грађана о здравом начину живота. Током Европске недеље спорта организују се многобројни догађаји на националном и локалном нивоу у оквиру четири теме: *едукација, радно место, активности на отвореном, спортски клубови и фитнес центри.*

Организације и институције из Србије активне у области спорта, укључујући јавна тела, могу да се пријаве за пројекте у области спорта у оквиру програма „Еразмус +“. Ипак, без обзира на то што пројекте подносе организације, кроз њих се отварају шансе за учешће појединаца.

Кроз пројекте у оквиру компоненте унапређења партнерства, организације и институције раде на јачању европских мрежа у области спорта, али и предлажу различите активности које воде ка развоју и ширењу добрих пракси у области спорта, унапређењу едукације и тренинга. Такође, кроз подржане активности широм Европе ради се на подизању свести о додатној вредности коју спорт и физичка активност имају за лични, друштвени и професионални развој појединаца, као и на промоцији и повезивању спорта и здравља, образовања и младих. Такође, кроз програм се подржава и организација непрофитних спортских догађаја, који могу бити организовани не само у једној земљи већ и у неколико земаља истовремено. Путем ових догађаја промовишу се учешће у спортским активностима, једнаке могућности за све, унапређење здравог начина живота, али и могућности за дружење и волонтирање.

Општи циљ програма „Еразмус +“ у области спорта јесте пружање доприноса развоју европске димензије у спорту, посебно аматерском. Нова генерација програма „Еразмус +“ (2021-2027) промовише мобилност ради унапређења организације спортских догађаја, сарадње, квалитета, инклузије, креативности и иновација на нивоу спортских организација и спортских политика.

ТОКОМ ЕВРОПСКЕ НЕДЕЉЕ СПОРТА ОРГАНИЗУЈУ СЕ МНОГООБРОЈНИ ДОГАЂАЈИ НА НАЦИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ У ОКВИРУ ЧЕТИРИ ТЕМЕ:

- **ЕДУКАЦИЈА**
- **РАДНО МЕСТО**
- **АКТИВНОСТИ НА ОТВОРЕНОМ**
- **СПОРТСКИ КЛУБОВИ И ФИТНЕС ЦЕНТРИ**

У спортској компоненти програма „Еразмус +“ нагласак је на међународним пројектима који се баве инклузијом најшире популације у спорт и физичке активности, учешћем у физичким активностима као средством за одржање и побољшање здравља, промоцијом интегритета и вредности у спорту, образовања у спорту и кроз спорт, волонтеризма у спорту, мобилношћу тренера, менаџера, волонтера и особља непрофитних спортских организација, као и борбом против негативних појава и изазова у спорту, попут насиља, расизма, нетолеранције и дискриминације.

ЛУКСЕМБУРГ

ПОВРШИНА	2.595 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	634.730
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Луксембург
Луксембург је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Конференција за младе Луксембурга
(Luxemburger Jugendkonferenz – CGJL)

Луксембург је једино преостало велико војводство на свету.

Осам од десет ученика у основним школама у Луксембургу уче више од два страна језика.

Чак 90 одсто становника Луксембурга себе доживљава као грађане Европске уније.

Луксембург је постао прва земља на свету с бесплатним јавним превозом у свим превозним средствима.

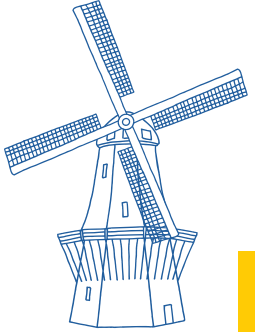
Амбасада Луксембурга у Србији (нерезидентни амбасадор)

Туристичка организација Луксембурга

ХОЛАНДИЈА

ПОВРШИНА	37.368 км²
Удео у укупној површини ЕУ	0,8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	17.475.415
Удео у укупном броју становника у ЕУ	3,3%
ГЛАВНИ ГРАД	Амстердам
Холандија је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Национални савет за младе Холандије
(Vereniging Nationale Jeugdraad – NJR)

Холандија је земља у којој је најлепше бити дете! Према студији Уницефа о менталном и физичком здрављу, као и о академским и социјалним вештинама деце до 18 година, спроведеној у 41 најбогатијој земљи света, Холандија је забележила најбољи укупни резултат. Чак 93% деце је изјавило да је задовољно својим животом.

Влада Холандије 2019. године одлучила је да користи искључиво своје право име – Низоземска, а промена је део покушаја освежавања глобалног угледа државе.

Са 498 становника по квадратном километру, Холандија је друга држава чланица по густини насељености у ЕУ, после Малте.⁴

Холандија има више бицикала (22,5 милиона) него становника (17,2 милиона) и трипут више бицикала него аутомобила.

Амбасада Холандије

Туристичка организација Холандије

4 <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/EDN-20180427-1>

МАРТ 2022.

28

ПОНЕДЕЉАК

01

УТОРАК

02

СРЕДА

03

ЧЕТВРТАК

04

ПЕТАК

05

СУБОТА

06

НЕДЕЉА

07

ПОНЕДЕЉАК

08

УТОРАК

09

СРЕДА

10

ЧЕТВРТАК

11

ПЕТАК

12

СУБОТА

13

НЕДЕЉА

МАРТ 2022.

14

ПОНЕДЕЛЪК

15

УТОРАК

16

СРЕДА

17

ЧЕТВРТАК

18

ПЕТАК

19

СУБОТА

20

НЕДЕЛЪА

21

ПОНЕДЕЛЪК

22

УТОРАК

23

СРЕДА

24

ЧЕТВРТАК

25

ПЕТАК

26

СУБОТА

27

НЕДЕЛЪА

117

2021/2022

116

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

МАРТ 2022.

28

ПОНЕДЕЉАК

29

УТОРАК

30

СРЕДА

31

ЧЕТВРТАК

01

ПЕТАК

02

СУБОТА

03

НЕДЕЉА

06 ЖИВОТНА СРЕДИНА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

119

2021/2022

ЈОВАНА

Европска унија ради на унапређењу и заштити животне средине – не само осмишљавањем, усвајањем и унапређењем правног оквира којим се усвајају мере које штите животну средину већ и различитим активностима на европском и међународном плану.

ЈОВАНА

Знам. Европска унија помаже и да се заштити орао крсташ који живи у Србији. То је орао који се налази на нашој застави, орао по коме смо дали надимак нашој националној репрезентацији. Знам ли, Страхиња, да их данас у Србији има само два?

СТРАХИЊА

Да ли знаш да постоје посебни програми који су развијени на нивоу ЕУ који помажу да се очувају природна подручја; или рибе у морима и рекама широм Европе; или ретке и заштићене птице?

СТРАХИЊА

Знам. Зато морамо и ми више да се позабавимо овом темом и видимо како можемо да допринесемо не само очувању орла са наше заставе већ и других угрожених врста, наше природе и, уопште, наше планете.

ЗЕЛЕНА И ОДРЖИВА ЕВРОПА

Животна средина превазилази политичке и правне оквири и границе које је створио човек. Основни циљ јесте да се побољша квалитет животне средине, заштити здравље људи, постигне мудро и рационално коришћење природних ресурса и унапреде међународне мере за решавање глобалних или регионалних проблема у заштити животне средине.

Грађани Европске уније уживају неке од највиших стандарда заштите животне средине у свету. Заједно са владама држава чланица ЕУ утврђени су јасни циљеви који доприносе обликовању и спровођењу политике у области заштите животне средине.

Од 70-их година прошлог века, када је ЕУ поставила питање заштите животне средине на своју агенду, изазови са којима се тада сусретала били су значајно различити од данашњих. У почетку, фокус Европске уније у овој области био је на заштити угрожених врста и побољшању квалитета ваздуха, побољшању воде за пиће, као и смањењу емисија великих загађивача природе.

Будући да је у свим овим областима постигла значајне резултате током деценија рада, данас се ЕУ суочава са новим изазовима у овој области и препознаје значај повезаности и утицаја различитих тема, као и усмеравања и повезивања активности, циљева и постигнућа у неколико области, као што су пољопривреда, енергетика, саобраћај, рибарство, истраживање и иновације.

Д а ли знаш да је Европска унија заштитила 500 врста птица? То су дивље птице које су у опасности од изумирања, а које ЕУ штити захваљујући свом правном оквиру у овој области.

ЕВРОПСКИ ЗЕЛЕНИ ДОГОВОР

ЕУ већ ради на томе да Европа до 2050. постане први климатски неутралан континент. Тај циљ је у средишту европског зеленог плана и постићи ће се углавном смањењем емисија гасова са ефектом стаклене баште, улагањем у зелене технологије и заштитом животне средине.

За то је потребно деловање свих сектора, укључујући индустријски, енергетски и саобраћајни сектор, те сектор производње хране, пољопривреде и грађевинарства. ЕУ сарађује и са партнерима у целом свету како би се постигли климатски циљеви и побољшали глобални стандарди у подручју животне средине.

Како би се тим јасно утврђеним циљем ЕУ омогућио коначан прелаз према одрживијој будућности, Европска комисија је, 2020. године, предложила европски пропис о клими. Тим се предлогом настоји у законодавство уградити циљ утврђен у европском зеленом плану: постизање климатске неутралности европске привреде и друштва до 2050. године. Циљ прописа је да осигура да све политике у ЕУ и сви сектори привреде и друштва доприносе постизању тог циља. Тиме ће се осигурати предвидљивост за улагаче и предузећа у погледу улагања у еколошизацију њихових делатности и смањења утицаја на животну средину.

НАТУРА 2000

Мрежа ЕУ НАТУРА 2000 штити ретке и угрожене врсте, као и њихова станишта. Преко 27.000 подручја је већ део мреже, која покрива преко 18 одсто територије Европе, као и шест одсто њене морске територије. Многа подручја се налазе у близини великих градова. Уз помоћ НАТУРА претраживача можеш да откријеш где се све налазе – можда чак у близини града који ускоро посећујеш или чак твоје куће.

Истражи и откриј ова подручја и упознај неке од заштићених природних врста.

Европска унија спроводи активности у различитим областима са циљем заштите и унапређења наше планете: уклања загађења на самом извору, умањује загађење воде и ваздуха, спроводи активности у пољу борбе против климатских промена, спроводи координисани приступ у области управљања отпадом, заштите биодиверзитета, природе и земљишта, заштите од буке, хемикалија и пестицида, али и унапређује ефикасно управљање ресурсима и промоцију принципа циркуларне економије. „Загађивач плаћа“ један је од кључних принципа којим ЕУ укључује свест сваког појединца о важности очувања животне средине.

18%

ТЕРИТОРИЈЕ ЕВРОПЕ ЈЕ ПОКРИВЕНО МРЕЖОМ НАТУРА 2000

КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Европска унија је светски предводник у борби против климатских промена. Правила која Европска унија доноси у овој области траже да државе чланице инвестирају у обновљиве изворе енергије, а да, на пример, произвођачи аутомобила у Европи предузму мере за смањење емисија из аутомобила, камиона или мотора које производе, онако како је то предвиђено правним оквиром који је ЕУ усвојила.

Сваке године скоро 20 одсто укупног буџета ЕУ намењено је пројектима који припремају грађане, државе и заједнице за климатске промене. У актуелном буџетском периоду, 2021 - 2027, за ове потребе издвајаће се 25 одсто укупног буџета ЕУ.

ЕУ помаже заједницама да се прилагоде последицама климатских промена обнављањем мочварних подручја и зелених површина, како би се створиле природне баријере против подизања нивоа мора. Такође, ЕУ подстиче ширење зелених површина, које су најјаче оружје у борби против загађења ваздуха и топлотних промена. ЕУ чак проналази начине и за штедњу воде.

ДЕЛОВАЊЕ ЕУ У СПРОВОЂЕЊУ ПАРИСКОГ СПОРАЗУМА

У Париском споразуму, који је, 2015. године, прихватило 195 земаља, утврђен је глобални оквир за избегавање опасних климатских промена. Све земље Париског споразума утврђују своје обавезе како би постигле заједничке циљеве. ЕУ је већ имала један од најамбициознијих циљева на свету – обавезала се да ће до 2030. смањити емисију гасова са ефектом стаклене баште за најмање 40 одсто у односу на 1990. годину. Нови амбициозни циљ смањења емисија од 55 одсто показује одређеност Уније за глобално вођство у борби против климатских промена. ЕУ и њене државе чланице заслужне су за највећи део глобалног финансирања борбе против климатских промена у свету: године 2019. њихов допринос износио је 21,9 милијарди евра, што је повећање од 7,4 одсто у односу на 2018. годину. Од 2013. године ЕУ стално повећава свој годишњи међународни допринос за финансирање борбе против климатских промена у земљама у развоју како би се смањиле емисије гасова и ублажиле климатске промене.

Европски зелени договор пружа мапу пута Европске уније са активностима за јачање ефикасне употребе ресурса преласком на чисту, кружну економију и заустављање климатских промена, повратак губитка биолошке разноликости и смањења загађења. Представља потребне инвестиције и расположиве алате за финансирање и објашњава како да се осигура

праведна и свеобухватна транзиција. Европски зелени договор покрива све секторе економије, посебно транспорт, енергетику, пољопривреду, грађевину и индустрије попут ИКТ-а, производње челика, цемента, текстила и хемикалија.

У 2018. години обновљиви извори енергије чинили су 18,9 одсто бруто финалне потрошње енергије у Европској унији. То је готово двоструко више него 2004. године.

ПОГЛЕДАЈ

ПОГЛЕДАЈ

ДА ЛИ СТЕ ЧУЛИ ЗА #FRIDAYSFORFUTURE?

„Петак за будућност” је покрет који је настао у августу 2018. године, када је тада 15-годишња Грета Тунберг, ученица из Шведске, седела испред шведског парламента сваког петка три недеље заредом како би протестовала због недостатка активности у борби против климатских промена. Она од септембра исте године протестује испред парламента сваког петка, али у томе више није сама. Придружило јој се хиљаде и хиљаде ученика, младих и одраслих широм света, који захтевају јасне и циљане активности како би се изборили са последицама климатских промена. Грета је говорила на многим важним скуповима широм света, представљајући светским политичарима напоре и забринутост младих за своју будућност, добробит и опстанак планете на којој живимо.

Прочитајте неке од њених говора:

Грета протестује и док траје распуст; погледајте и сами:

ДА ЛИ ЗНАТЕ ДА СУ ПИТАЊА КОЈА СЕ ТИЧУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА УСКО ВЕЗАНА ЗА ПИТАЊА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ЈОШ ЈЕДНУ ВРЛО БИТНУ ПОЛИТИКУ И ОБЛАСТ У КОЈОЈ ЕУ СПРОВОДИ АКТИВНОСТИ – ЕНЕРГЕТИКУ? ЕУ ЈЕ ПОСТАВИЛА ОДРЕЂЕНЕ ЦИЉЕВЕ ДО 2030. ГОДИНЕ, А КОЈИ СУ ЗАЈЕДНИЧКИ ЗА ПИТАЊА И ЕНЕРГИЈЕ И КЛИМЕ.

СИГУРНО СТЕ ЧУЛИ ЗА:

- **СМАЊЕЊЕ ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ ЗА НАЈМАЊЕ 40 ОДСТО;**
- **ПОРАСТ КОРИШЋЕЊА ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ ЗА 32 ОДСТО;**
- **УНАПРЕЂЕЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ЗА 32,5 ОДСТО.**

ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕУ СУ ОБАВЕЗНЕ ДА У ПЕРИОДУ ОД 2021. ДО 2030. ГОДИНЕ РАЗВИЈАЈУ ИНТЕГРИСАНЕ ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТИКЕ И КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА.

ПРОГРАМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ – „LIFE”

Овај програм Европске уније је намењен за финансирање активности које су усмерене на унапређење животне средине и борбу против климатских промена. У периоду од 2014. до 2020. године за њега је било издвојено 3,4 милијарде евра. Имајући у виду значај и потребу за снажнијим мерама у области заштите наше животне средине и климатских промена, Европска комисија је предложила да се повећа буџет за овај програм у наредном буџетском циклусу, у периоду од 2021. до 2027. године, и то на 5,45 милијарди евра, што је и учињено.

Овај програм ће у новом циклусу бити фокусиран на следеће области:

- природу и биодиверзитет;
- циркуларну економију и квалитет живота;
- прилагођавање на климатске промене;
- чисту енергетску транзицију.

Погледајте пројекте широм Европе који су подржани кроз овај програм.

РЕЦИ ПЛАСТИЦИ: „НЕ, ХВАЛА!”

Када било ко од нас баца кесу у којој је био сендвич, кутију од салате или боцу воде након ручка – оне једноставно не нестају, већ постају отпад. Пластика коју користимо, па бацамо - завршава у парковима у нашем граду, у рекама и морима и уништава природни и биљни живот у тим стаништима, јер су потребне стотине година да би се разградила.

Европска унија се озбиљно и снажно залаже за смањење количине пластичног материјала који користимо, бацамо, али и за замену пластичне

SAY
NO
TO
PLASTIC

амбалаже – посебно оне за једнократну употребу – амбалажом која се може рециклирати, и то најкасније до 2030. године.

У Европској унији се годишње произведе преко 28 милиона тона пластичног отпада. Рециклира се мање од 30 одсто те количине, док се остатак спаљује или одлаже на депоније, што узрокује велике економске губитке, јер производи имају кратак циклус коришћења. У јануару 2018. године ЕУ је донела прву стратегију за пластику, која треба да регулише токове производње, употребе и одлагања пластике, те да подстакне прелазак на циркуларну економију. Прописан је и низ мера које треба да осигурају успех поменуте стратегије.

Постављена је визија европске економије, у којој је индустрија пластике паметна и одржива, подстиче економски развој, отвара нове гране привреде, могућности за улагања и доноси нове послове. Европска унија мерама које су предложене у оквиру ове стратегије усмерава своје деловање у овој области како би решила проблеме који настају употребом пластике. Стратешки правац развоја који је ЕУ на овом путу одабрала подстиче економију, иновације, отвара нова радна места и истовремено обезбеђује чистију и здравију животну средину.

Заштита животне средине и климе важна за преко 90 одсто европских грађана

Према новом истраживању Евробарометра, 94 одсто грађана у свим државама чланицама ЕУ изјаснило се да им је заштита животне средине важна. Поред тога, 91 одсто њих изјавило је да су климатске промене озбиљан проблем у ЕУ.

Истраживање Евробарометра открива да грађани желе да се више учини за заштиту животне средине и да верују да одговорност треба да поделе велике компаније и индустрија, националне владе и ЕУ, као и сами грађани. Испитаници сматрају да су најефикаснији начини решавања проблема заштите животне средине „промена начина на који конзумирамо” и „промена начина производње и трговине”.

90%+

Заштита животне средине и климе важна за преко 90 одсто европских грађана

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

ЕУ подржава Србију да постигне своје циљеве у области животне средине и да их постепено подигне на ниво стандарда ЕУ. У протеклих 12 година Србија је само из буџета ЕУ примила преко осам милијарди евра, укључујући 3,3 милијарде евра бесповратне помоћи, што ЕУ чини далеко највећим донатором у Србији. ЕУ је до сада уложила преко 400 милиона евра у овај сектор у Србији.

Најважнији резултати подршке ЕУ Србији јесу мерење квалитета ваздуха, изградња постројења за прераду отпадних вода у Суботици, Шапцу, Лесковцу, Кули и Врбасу, те обнова система за водоснабдевање у Пожаревцу, Инђији и Петровцу на Млави. У Великом Градишту је изграђен потпуно нов систем за водоснабдевање. ЕУ је финансирала уградњу система за одлагање пепела и филтрацију у Термоелектрани „Никола Тесла“ (ТЕНТ). Емисија чврстих честица у ваздух у Обреновцу и његовом окружењу смањена је чак шест пута.

Регионалне депоније су изграђене у Пироту, Ужицу, Сремској Митровици, Шапцу и Суботици. Систем за управљање медицинским отпадом такође је унапређен. ЕУ је помогла изградњу прве регионалне санитарне депоније у Дубоком, капацитета 80.000 тона годишње, која опслужује девет општина на западу Србије. ЕУ је финансирала и 10 милиона евра за систем одбране од поплава у Шапцу. У Суботици ЕУ је уложила три милиона евра у изградњу савременог регионалног центра за управљање отпадом. Све поменуто је допринело унапређењу живота стотина хиљада грађана Србије.

ЕУ је, такође, финансирала набавку и уградњу 28 мерних станица и инструмената за надзор квалитета

ваздуха. Улагањем два милиона евра за набавку лабораторијске опреме, инструмената и уређаја високе технологије – ЕУ је допринела унапређењу рада Националне лабораторије за анализу воде, ваздуха и земљишта.

Више о резултатима у области животне средине:

Више о заштити животне средине, пројектима и резултатима на сајту

Погледајте и кампању која се реализовала током фестивала „Егзит“ у Новом Саду уз подршку Европске уније.

ВРАТИ ПРИРОДИ – ПРИДРУЖИ СЕ И ПОСАДИ ДРВО!

ЕУ ради и на подизању свести о животној средини и промоцији мера у читавом друштву. Национална кампања „Погледај око себе - Покрени се“, Климатски дан на Ади; кампања за садњу дрвећа спроведена са Фондацијом „Егзит“, подршка „Климатском каравану“ и „Грин фесту“ (Green Fest), те учешће у неколико јавних дискусија и дебата – само су део напора ЕУ да подигне свест грађана како би они постали покретачи промене на индивидуалном и колективном нивоу. ЕУ показује да чак и мали кораци, попут ношења цегера у продавницу уместо куповине пластичне кесе или вожње градским превозом или бициклом уместо аутомобилом, у комбинацији са темељним реформама - уистину могу направити велику разлику.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У заштиту животне средине и борбу против климатских промена у Србији уложено је 600 милиона евра - ЕУ донирала €402 милиона, Србија уложила €196 милиона

За више информација: www.europa.rs

НАЈВАЖНИЈЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

Аутоматско мерење квалитета ваздуха: 28 мерних станица

НАТУРА 2000 – развијена мрежа за заштиту природе

Инсталирана опрема за мерење емисије штетних супстанци у ТЕНТ-у А и Б и Термоелектрани „Колубара А“

Изграђен систем за одлагање пепела у Термоелектрани „Никола Тесла“ Б

Изграђени погони за прераду отпадних вода у Суботици, Шапцу, Лесковцу, Кули, Врбасу

Управљање отпадом €80,700,000

Климатске промене €3,000,000

Смањење буке €600,000

€600 М

Отапне воде €247,000,000

Индустријско загађење и управљање ризицима €73,600,000

Заштита природе €4,800,000

Уграђени филтрациони системи у Термоелектранама „Никола Тесла“ А и Б

Изграђене регионалне депоније у Пироту, Ужицу и Сремској Митровици- Шабац као и у Суботици

Развијен систем за управљање здравственим отпадом - 80 здравствених установа добило је модерну опрему; - 124 аутоклава и 79 возила за обраду и транспорт отпада

Чистији ваздух

Чистије земљиште

Чистија вода

СЛОВАЧКА

ПОВРШИНА	49.035 км ²
Удео у укупној површини ЕУ	1,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	5.459.781
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Братислава
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Савет за младе Словачке
(Rada mládeže Slovenska – RmS)

Братислава, главни град Словачке, који се налази на граници са Аустријом и Мађарском, једини је главни град на свету који се граничи са две државе.

Кошички маратон за мир најстарији је маратон у Европи. Први пут је организован 1924. године.

Словачка је на трећем месту у Европској унији, иза Аустрије и Пољске, по броју младих пољопривредника.

Чак 59 одсто становника Словачке поручује робу и услуге путем интернета, што је готово једнако просеку на нивоу целе Европске уније (60 одсто).

Амбасада Словачке Републике

Туристичка организација Словачке

МАЛТА

ПОВРШИНА	315 км ²
Удео у укупној површини ЕУ	0,01%
БРОЈ СТАНОВНИКА	516.100
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,5%
ГЛАВНИ ГРАД	Валета
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет за младе Малте
(Kunsill Nazzjonali taż-Żgħażaġh – KNŽ)

На Малти се вози левом страном.

Малта је, поред Кипра, једина држава чланица која нема ниједан километар пруге.

Малта је једна од држава у ЕУ са најбољим квалитетом воде за купање, процењено је да 98,9% купалишта има воду одличног квалитета.

Малта је држава без иједне реке.

Амбасада Сувереног малтешког реда

Туристичка организација Малте

АПРИЛ 2022.

28

ПОНЕДЕЉАК

29

УТОРАК

30

СРЕДА

31

ЧЕТВРТАК

01

ПЕТАК

02

СУБОТА

03

НЕДЕЉА

04

ПОНЕДЕЉАК

05

УТОРАК

06

СРЕДА

07

ЧЕТВРТАК

08

ПЕТАК

09

СУБОТА

10

НЕДЕЉА

131

2021/2022

130

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

АПРИЛ 2022.

11

ПОНЕДЕЉАК

12

УТОРАК

13

СРЕДА

14

ЧЕТВРТАК

15

ПЕТАК

16

СУБОТА

17

НЕДЕЉА

18

ПОНЕДЕЉАК

19

УТОРАК

20

СРЕДА

21

ЧЕТВРТАК

22

ПЕТАК

23

СУБОТА

24

НЕДЕЉА

АПРИЛ 2022.

25

ПОНЕДЕЉАК

26

УТОРАК

27

СРЕДА

28

ЧЕТВРТАК

29

ПЕТАК

30

СУБОТА

01

НЕДЕЉА

07 ДИГИТАЛНИ СВЕТ И ИНОВАЦИЈЕ

СТРАХИЊА

Да ли користиш „Вајбер“ или неки другу апликацију за дописивање са пријатељима? Да ли имаш налог на „Фејсбуку“ или „Инстаграму“?

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ

Дигитална писменост подразумева да можете да користите и пронађете различите изворе информација о одређеној теми, али и да схватите да информације са собом носе одређену вредност, као и да медији који је преносе имају различите предности и мане.

ЈОВАНА

Наравно да имам налоге на друштвеним мрежама. И наравно да се дописујем са пријатељима преко апликација које си поменуо, али не само са пријатељима већ и са мамом и татом и рођацима. Да ли знаш да и моја бака користи „Вајбер“? Стално ми шаље смешне емотиконе 😊 и стикере. Уме да буде баш забавно!

2021/2022

135

134

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

Дигитална писменост је данас део свакодневне писмености. Она је и слична ономе што сматрамо традиционалном писменошћу, али се од ње и разликује. Да би дигитално читали и писали, ученици и наставници морају научити да стварају и интерпретирају текстове у различитим формама, као што су статичке и покретне слике и иконе, говорни и писани језик, изглед екрана и слично. Поред овога, потребно је да знамо како да читамо различите текстове кроз разноврсне дигиталне платформе и како да користимо разноврсне доступне формате за учење, креирање садржаја или просторе за изражавање, попут форума и блогова, који нису постојали раније.

Европска унија је препознала потребу за унапређење дигиталних вештина грађана широм ЕУ и овај циљ поставила као део кључних стратегија ЕУ. На пример, Европски парламент је већ 2006. године препознао дигиталну писменост као једну од осам кључних вештина коју сваки европски грађанин треба да усаврши и која представља једну од четири основне вештине за учење.

Да ли знаш шта је SELFИ?

„Селфи“ (енг. *Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies*) инструмент је осмишљен како би се школама помогло да укључе дигиталне технологије у наставу, учење и вредновање ученика. „Селфи“ је доступан основним и средњим школама у Европи и изван ње. Може га употребити било која школа. „Селфи“ је бесплатан, једноставан и прилагодљив инструмент који школама помаже да процене свој положај с обзиром на примену технологије за учење. Доступан је и на српском језику.

БОРБА ПРОТИВ ДЕЗИНФОРМАЦИЈА

Европска унија се активно бори против дезинформисања још од 2015. године. На основу одлуке Европског савета, у оквиру Европске службе за спољне послове успостављена је радна група „East StratCom“. У Акционом плану за борбу против дезинформисања из 2018. наведена су четири стуба на којима ЕУ темељи своју борбу против дезинформисања:

- побољшање способности за откривање, анализу и објављивање дезинформација;
- јачање координираних и заједничких одговора, између осталог, и помоћу система брзог узбуњивања;

- мобилизовање приватног сектора ради борбе против дезинформација;
- информисаност и јачање друштвене отпорности.

„Фејсбук“, „Гугл“, „Твитер“ и „Мозила“, као и удружења која представљају друге интернетске платформе, оглашивачку индустрију и оглашиваче, потписали су 2018. године Кодекс о сузбијању дезинформација. „Мајкрософт“ се придружио Кодексу 2019. године.

ЕУ је током пандемије ковида 19 појачала напоре на информисању грађана о ризицима и сарадњу с другим међународним актерима ради сузбијања дезинформисања. Тако је радна група „East StratCom“ разоткрила и на интернет страници „EUvsDisinfo“ објавила више од 550 неистинитих прича о коронавирусу из различитих извора.

БЕЗБЕДНОСТ НА ИНТЕРНЕТУ

Имејлови, СМС и друштвене мреже - непрестано комуницирање путем интернета - део је наше свакодневице. Све ове технологије донеле су и неке нове изазове, које морамо бити спремни да приметимо, али и да на њих понудимо одговор.

Иако је овакав начин комуникације и информисања наша свакодневица и верујемо да ће надале само више да се унапређује и развија, доносећи нам нове могућности и прилике – два пута размислите пре него што на интернету

објавите неке личне податке: они ће, вероватно, остати тамо веома дуго и никада не знате ко може да их види у будућности.

Такође, није згорага увек имати на уму и следеће:

- Пријатељи које упознајете на интернету могу у стварности бити другачији него што се представљају.
- Никада немојте да дајете личне информације, као што су имејл адреса, кућна адреса или број телефона.
- Имате моћ да прекинете комуникацију уколико вам је непријатна, плаши вас или, једноставно, не желите више да четујете са неким. Блокирајте корисника или не одговарајте. Уколико наиђете на нешто узнемирујуће, пријавите то одраслој особи или путем апликације или сајта – данас сви нуде ту могућност.
- Никада не дајте информације о својој породици, пријатељима или другим људима које знате.
- Никада не уговарајте састанке са особама које познајете једино преко интернета.
- Ако ипак желите да се упознате, увек уговарајте састанке на јавним местима и увек идите са одраслом особом којој верујете.

ИНОВАЦИЈЕ

Европска унија иновације сматра кључним за унапређење сопствене конкурентности на светском нивоу. Током претходних неколико година ЕУ је унапредила постојеће и развила нове програме који подржавају развој иновација, како би се повећало улагање у истраживање и развој, али и како би резултати истраживања што пре постали видљиви у унапређењу робе и услуга које користимо, али и у одређеним процедурама на тржишту. Европска унија подржава идеје којима се унапређују решења која одговарају на потребе друштва, али и отварају могућности за нове друштвене односе и начине сарадње. Такође, ЕУ подржава идеје које унапређују вредности и доприносе конкурентности, развоју и унапређењу квалитета живота у Европи.

ЕУ УЛАЖЕ МИЛИЈАРДУ ЕВРА У ИНОВАТИВНЕ ПРОЈЕКТЕ ЧИСТИХ ТЕХНОЛОГИЈА

У периоду од 2020. до 2030. године Фонд за иновације ЕУ ће издвојити око 10 милијарди евра за финансирање напредне технологије за обновљиве изворе енергије, енергетски интензивну индустрију, складиштење енергије и закуп, употребу и складиштење угљеника. То ће подстаћи зелени опоравак, створити нова локална радна места, утирући пут ка климатској неутралности и ојачавајући европско технолошко лидерство на глобалном плану.

ЈЕДИНСТВЕНО ДИГИТАЛНО ТРЖИШТЕ

Јединствено тржиште Европске уније једно је од највећих достигнућа процеса европског уједињења. Међутим, интернет и дигиталне технологије мењају свет и време је да се јединствено европско тржиште прилагоди овом развоју и искористе предности дигиталних алата који су нам на располагању. Циљ јединственог дигиталног тржишта ЕУ јесте да се смање препреке и унапреде прилике за пословање у другим државама чланицама ЕУ на сигуран и повољан начин.

Развојем и унапређењем јединственог дигиталног тржишта омогућено је слободно кретање робе, капитала, људи и услуга и, у оквиру њега, грађани и компаније могу несметано и равноправно приступити роби и услугама на интернету, без обзира на то које држављанство имају или у којој држави чланица живе.

Прати постигнућа у развоју јединственог дигиталног тржишта.

Упознај се са постигнутим резултатима.

Погледај Стратегију за развој јединственог дигиталног тржишта.

БЕСПЛАТАН БЕЖИЧНИ ИНТЕРНЕТ ЗА ГРАЂАНЕ ЕВРОПЕ

Европска комисија је у марту 2018. године покренула програм **WiFi4EU**, који има циљ да унапреди увођење бесплатног бежичног интернета за грађане и посетиоце у јавним просторима, као што су паркови, тргови, јавне зграде, библиотеке, здравствене установе и музеји широм Европе. У оквиру овог програма, општине широм Европе могу да се пријаве за ваучере у вредности од 15.000 евра, помоћу којих могу да купе опрему за изградњу приступних тачака за бежични интернет на јавним местима.

Досад је ову могућност искористило 29.266 општина.

Желиш да видиш које су то општине?

Horizon Europe

THE NEXT EU RESEARCH & INNOVATION
PROGRAMME (2021 – 2027)

ПРОГРАМ „ХОРИЗОНТ ЕВРОПА”

Програм „Хоризонт Европа” је нови оквирни програм за истраживање и иновације Европске уније за период 2021-2027. Као наследник програма „Хоризонт 2020”, „Хоризонт Европа” је амбициозан програм са буџетом од 95,5 милијарди евра.

Програм има циљ да допринесе обликовању будућности Европе, интегрисању истраживања и иновације у складу са јасно дефинисаним циљевима Уније.

Улагања и активности ЕУ у овој области:

- јачање научне и технолошке основе ЕУ;
- јачање европских иновационих капацитета, конкурентности и повећање броја радних места;
- допринос испуњавању приоритета грађана и подржавање друштвено-економских модела и вредности.

Програм „Хоризонт Европа” почива на три стуба:

1. „Изврсна наука” – подржава пионирске истраживачке пројекте који дефинишу и покрећу сами истраживачи кроз Европски истраживачки савет. Такође, у оквиру првог стуба финансираће се и стипендије и размене истраживача, те улагати у развој истраживачке инфраструктуре.
2. „Глобални изазови и европска индустријска конкурентност” – усмерен је на директну подршку истраживањима која су повезана с глобалним изазовима и индустријским технологијама. Укључује европска партнерства приватног и јавног сектора, као и активности Заједничког истраживачког центра.
3. „Иновативна Европа” – има циљ да Европу учини предводником у иновацијама које стварају нова тржишта. Такође, циљ је даљим јачањем Европског института за иновације и технологију подстицати интеграцију пословања, истраживања, високог образовања и предузетништва.

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

Подршка Србији од стране Европске уније у области иновација и конкурентности, од 2014. године до данас, вредна је више од 200 милиона евра. Средства намењена овом сектору користе се за подстицање квалитета науке, иновација и повезивања са европским и међународним научницима и предузетницима, чиме се повећава конкурентност српске економије.

ЕУ подстиче развој науке и иновација како би створила технолошке предуслове за развој конкурентности и привреде широм Европе. Грађанима Србије ЕУ је омогућила коришћење заједничког истраживачког простора и усавршавање у земљама ЕУ, чиме су српски научници постали видљивији европској и светској научној заједници.

Истраживачи и институције из Србије могу да учествују у свим позивима програма за истраживање и иновације „Хоризонт Европа” (2021 - 2027). Србија је учествовала у програму „Хоризонт 2020” од јула 2014. године, а Министарство просвете, науке и технолошког развоја, које је било задужено за подршку коришћења могућности у оквиру програма „Хоризонт 2020”, то остаје и за програм „Хоризонт Европа”.

Да ли сте чули за лествицу Европских иновационих резултата (The European innovation scoreboard)?

Ова лествица вам омогућује компаративну анализу процене успешности држава чланица ЕУ и одабраних трећих земаља у истраживањима и иновацијама, али показује и предности и недостатке у националним системима који подржавају иновације и истраживање.

УСПЕСИ СРБИЈЕ

Да ли знате да је Институт „Биосенс” Универзитета у Новом Саду освојио прво место у Европи у оквиру програма „Хоризонт 2020”? У конкуренцији од око 200 пројеката из целе Европе – у којима су учествовале најјаче европске научноистраживачке институције – пројекат „Антарес” овог института убедљиво је освојио прво место, испред свих земаља Европске уније, и то као једини финансирани пројекат ван ЕУ. Пројекат који је осмислио „Биосенс” има циљ да овај институт развије у европски центар научне изврсности за напредне информационе технологије у области одрживе пољопривреде.

НОВИ РЕЗУЛТАТИ СУ ОБЈАВЉЕНИ У ЈУНУ 2021. ГОДИНЕ И ШВЕДСКА ЈЕ ОДБРАНИЛА ЛИДЕРСКУ ПОЗИЦИЈУ У ЕУ НА ПОЉУ ИНОВАЦИЈА И ЗА 2021. ГОДИНУ.

Погледај како су земље оцењене на овој лествици.

Европска лествица
успеха у иновирању

Европска лествица
успеха у иновирању 2019.

Резиме индекса иновација

ВИШЕ О ПРОГРАМУ „ХОРИЗОНТ ЕВРОПА”

ЕСТОНИЈА

ПОВРШИНА	45.336 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	1.330.068
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,3%
ГЛАВНИ ГРАД	Талин
Држава чланица ЕУ од	1. маја 2004. године

Национални савет Естоније (Eesti Noorteühenduste Liit – ENL)

Чак 77 одсто Естонаца старости 16 - 74 године комуницира са органима државне управе преко интернета.

Чак 99,9 посто територије Естоније покривено је ГСМ мрежом.

Позната апликација за комуникацију „Скајп“ (Skype) измишљена је у Естонији.

Најстарија апотека у Европи налази се у Талину.

Почасни конзулат Републике Естоније у Београду

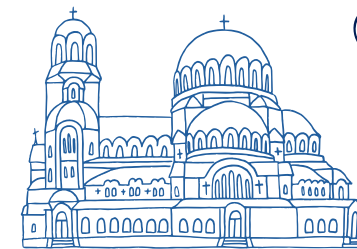
Туристичка организација Естоније

Амбасада Републике Естоније у Будимпешти надлежна је за Србију.

БУГАРСКА

ПОВРШИНА	110.995 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,5%
БРОЈ СТАНОВНИКА	6.916.548
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,4%
ГЛАВНИ ГРАД	Софија
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 2007. године

Национални форум за младе (Национален младежки форум)

Бугарска је један од највећих извозника семенки сунцокрета у ЕУ.

Бугарска је једина земља у Европској унији која користи ћирилицу.

Најстарији остаци костију и зуба хомосапијенса на тлу Европе откривени су у пећини у Бугарској и тиме постали најранији познати доказ појављивања људске врсте на Старом континенту.

Уље и водица добијени од латица бугарских ружа важе за најквалитетније у свету. Чак се и до 70 одсто производње извози у земље које су највећи потрошачи мирисних есенција – Француску, САД, арапске земље, Индију и Пакистан.

Амбасада Републике Бугарске

Туристичка организација Бугарске

МАЈ 2022.

25

ПОНЕДЕЉАК

26

УТОРАК

27

СРЕДА

28

ЧЕТВРТАК

29

ПЕТАК

30

СУБОТА

01

ПРАЗНИК РАДА

НЕДЕЉА

02

ПОНЕДЕЉАК

03

УТОРАК

04

СРЕДА

05

ЧЕТВРТАК

06

ПЕТАК

07

СУБОТА

08

НЕДЕЉА

09

ПОНЕДЕЉАК

ДАН ЕВРОПЕ

МАЈ 2022.

10

УТОРАК

11

СРЕДА

12

ЧЕТВРТАК

13

ПЕТАК

14

СУБОТА

15

НЕДЕЉА

16

ПОНЕДЕЉАК

17

УТОРАК

18

СРЕДА

19

ЧЕТВРТАК

20

ПЕТАК

21

СУБОТА

22

НЕДЕЉА

МАЈ 2022.

23

ПОНЕДЕЉАК

24

УТОРАК

25

СРЕДА

26

ЧЕТВРТАК

27

ПЕТАК

28

СУБОТА

29

НЕДЕЉА

30

ПОНЕДЕЉАК

31

УТОРАК

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

149

2021/2022

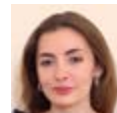
148

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

БЕЛЕШКЕ

08 КУЛТУРА

JOBABA

Увек сам желела да посетим Лувр и коначно ћу имати прилику овог лета. То ми је један од омиљених музеја у Европи, а када смо били у Бечу на наградном путовању са Европским дневником – посетили смо и Моцартов музеј.

СТРАХИЊА

Да, Беч је био сјајан! Најјачи утисак на мене оставио је Музеј чоколаде. Али не би било лоше да предложимо разредној да одемо на екскурзију у Голубачку тврђаву, која је обновљена 2019. године. На сликама сам видео да изгледа феноменално, а о њој сам читао и различите легенде.

Очување заједничког културног наслеђа Европе, подршка и промоција уметности и креативних индустрија у Европи налазе се међу циљевима Европске уније. Тако на нивоу ЕУ постоји снажна преданост у укључивању културе у сва подручја политике, где се посебна важност придаје заштити културне баштине и културној разноликости, кључним елементима културног идентитета. Унија подстиче сарадњу између држава чланица и, ако је потребно, подржава их и допуњује њихово деловање у области побољшања познавања и ширења културе и историје европских народа, неговања културне баштине од европског значаја, некомерцијалне културне размене и уметничког и књижевног стваралаштва, укључујући и аудио-визуелни сектор. Циљ политике ЕУ у области културе није

да хармонизује културне идентитете,
већ да заштити и унапређује богатство
европске културе.

ЕУ то чини путем различитих фестивала уметности, плеса, музике, кулinarства, али и путем 24 званична језика и још много регионалних и локалних језика на којима се ствара, одржава и негује културна баштина. Слоган „Уједињени у разноликости“ односи се и на ово јединствено културно богатство ЕУ.

ШТА ЈЕ КУЛТУРНА АГЕНДА ЕВРОПЕ?

Европска унија има циљ да у области културе осмисли активности како би се очувао и унапредио дијалог између различитих култура. ЕУ промовише различитост и међукултурни дијалог, али и подстиче прекограничну размену искустава на пољу културе. На пример, уметници могу слободно да се крећу широм ЕУ, организују се различити форуми и спроводе заједнички пројекти за сарадњу и размену искустава представника културних установа и организација.

Култура и њена промоција важан су део и међународних односа Европе. ЕУ настоји да културне активности и догађаје промовише и у односима са партнерским државама и регионима, како би се обогатила културна заједница, унапредила активности у области културе и стваралаштва, али и промовисали народи и државе Европе.

Једна таква конкретна иницијатива била је Европска година културног наслеђа. Европска комисија је 2018. годину прогласила Европском годином културног наслеђа, која се спроводила под слоганом „Наше наслеђе: тамо где се прошлост сусреће са будућношћу“. Основни циљ ове иницијативе био је да се укључи што већи број грађана у догађаје који би подстицали дељење и уважавање европског културног наслеђа, ради подизања свести о заједничкој историји и вредностима, као и оснаживања осећаја припадности заједничком, европском простору.

Да ли сте знали да је Европску награду за књижевност 2021. године добио српски писац Дејан Тиго Станковић, аутор романа „Замалек“? Овом наградом се промовише креативност и богатство различитости у савременој европској књижевности, али и подстиче књижевна размена широм Европе.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА НАЦИОНАЛНЕ БАШТИНЕ

Министарство за европске интеграције покренуло је 2018. године пројекат дигитализације националне културне баштине, како би указало на важност обнове споменика културе у Србији, као и на значај коришћења средстава из фондова ЕУ у области културе и стваралаштва. Овом активношћу Влада Србије се тада придружила земљама ЕУ у обележавању Европске године културног наслеђа, како би се промовисањем богатства културне различитости, наслеђа и интеркултурног дијалога указало на значај ових области у економском развоју и побољшању дипломатских и спољнополитичких односа.

САЗНАЈ ВИШЕ

Европска унија у Србији подржава област културе кроз различите програме, попут програма прекограничне сарадње, подршке култури и цивилном друштву, као и програма „Креативна Европа“.

Синагога у Суботици, Фрањевачки самостан у Бачу, Феликс Ромулијана, Голубачка тврђава, Пиротски град, изградња Центра за посетиоце у Лепенском виру, реконструкција Ботаничке баште „Јевремовац“, у Београду, обнова Народног позоришта у Београду – само су нека од места културне баштине чију је обнову или очување финансијски подржала ЕУ.

EVROPSKA GODINA
KULTURNOG NASLEDA

Pozdrav iz Srbije
2018.

КРЕАТИВНА ЕВРОПА

Како би Европска унија на што бољи начин промовисала културу и стваралаштво, развијен је посебан програм који подржава унапређење културних садржаја широм Европе, подстицајући сарадњу између различитих институција и организација у области културе.

Програм Европске уније за културу зове се „Креативна Европа“ (Creative Europe) и подржава различите иницијативе у области културе, као што су пројекти којима се подстиче европска сарадња међу државама у Европи, различите платформе које промовишу и подстичу стваралаштво, као и умрежавање уметника широм Европе како би заједнички радили. Уз помоћ овог програма ЕУ многа књижевна дела су преведена на различите европске језике. Поред тога, програм „Креативна Европа“ допринео је да у биоскопима и на фестивалима видимо неке од најпознатијих и награђиваних европских филмова, као и друге различите аудио-визуелне материјале.

Деск Креативна
Европа Србија

ПРОГРАМ СЕ САСТОЈИ ОД ДВА ПОТПРОГРАМА:

- **КУЛТУРА** - за промоцију сектора културе;
- **MEDIA** - за подршку аудио-визуелном сектору.

ГДЕ ЈЕ СРБИЈА?

Република Србија учествује у оба потпрограма у оквиру Креативне Европе од 2014. године.

Деск Креативна Европа Србија је имплементационо тело програма Креативна Европа, оформљено у оквиру Министарства културе и информисања Републике Србије.

Деск чине две канцеларије: „MEDIA“ и „Култура“.

Деск „Култура“ пружа подршку за имплементацију потпрограма „Култура“, а његова најважнија активност је пружање стручне помоћи и давање савета установама културе и организацијама цивилног друштва у Србији при попуњавању пројектних апликација, као и информација о потенцијалним регионалним и европским партнерима.

Деск „MEDIA“ информиса о могућностима које пружа потпрограм „MEDIA“ и пружа подршку и савете за конкурисање кроз консултације, јавне догађаје и едукативне активности које организује. Циљ деска „MEDIA“ јесте да пружи подршку представницима аудио-визуелног и мултимедијалног сектора који желе да узму учешће у потпрограму „MEDIA“.

ДЕСК „MEDIA“, СРБИЈА

ДЕСК „КУЛТУРА“, СРБИЈА

Србија је учествовала у протеклом циклусу програма Креативна Европа са 305 пројеката 146 организација, за чију је реализацију укупно обезбеђено од

2014. до 2020. године око 12 милиона евра, показују статистички подаци Деска Креативна Европа Србија.

ПРЕГЛЕД СТАТИСТИКЕ ПОДРЖАНИХ ПРОЈЕКАТА У СРБИЈИ КРОЗ ПРОГРАМ КРЕАТИВНА ЕВРОПА

ПОТПРОГРАМ	БРОЈ ПРОЈЕКАТА	БРОЈ ОРГАНИЗАЦИЈА
КУЛТУРА	152	99
МЕДИЈИ	153	47
УКУПНО	305	146

ПОГЛЕДАЈ ПРОЈЕКТЕ КРЕАТИВНЕ ЕВРОПЕ

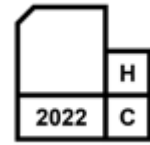
Од 2014. године у оквиру програма Креативна Европа укупно је преведено 317 књига, од којих је највише на енглеском језику (37), затим на француском (29), а подржана су 23 филма – један анимирани филм, девет документарних и 13 играних филмова. На пример, издавачка кућа „Дарквуд“ је превела осам дела девете уметности (стрип) на српски, док „Контраст издаваштво“ спроводи пројекат „Do You Speak Feminine? – Literature as a Way of Women’s Empowerment“, чији је циљ промовисање значајних жена ауторки у европској књижевности од почетка XX века до данас. Такође, у оквиру овог програма финансијски су подржани неки од најпознатијих филмских фестивала у Србији: Европски филмски фестивал на Палићу, Међународни фестивал документарног филма „Белдокс“ и Фестивал „Слободна зона“.

ШТА ЈЕ ЕВРОПСКА ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ?

Европска престоница културе установљена је како би се нагласило богатство и различитост европских култура, ојачале културне везе међу Европљанима, спојили људи из различитих европских земаља, упознале друге културе, промовисало узајамно разумевање и ојачао осећај европејства. Најзначајнији легат пројекта је стављање културе у сав центар друштвеног развоја и посматрање културе као кључа за привредни развој друштва утемељен на знању, иновативности и креативности.

Многе престонице културе искористиле су прилику да у току самог пројекта и након њега развију културну инфраструктуру, омогуће шири приступ култури, унапреде углед града, развију туристичку привреду и ојачају културне и креативне индустрије. Нови Сад ће понети ову титулу 2022. године.

НОВИ САД – ЕВРОПСКА ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ 2022. ГОДИНЕ

Нови Сад је међу првим градовима ван Европске уније који је проглашен за Европску престоницу културе и тако је постао један од 60 градова који су понели ову титулу, негујући богатство различитости и интеркултуралност.

Главна идеја програма „За нове мостове“ јесте да се Новом Саду оставе чврсти легати који унапређују културни живот града: нови програми, нови процеси, ангажовани људи (грађани, културне институције, удружења, организације, уметници) и нови простори за културу. Управо зато је и визија пројекта: „ПОЧЕТАК НОВОГ. САДА!“

Крајем прошле године, 23. децембра, донета је званична одлука Европске комисије о померању године титуле за 2022. годину услед глобалне кризе изазване пандемијом корона вируса. Одлука је ступила на снагу 1. јануара 2021. године, те се Нови Сад придружио Каунасу (Литванија) и Ешу (Луксембург) као Европска престоница културе 2022. године. Церемонија отварања године титуле биће одржана 13. јануара 2022. године.

ЕВРОПЕАНА (EUROPEANA)

Нисте имали прилику да посетите Лувр и уживо видите Мона Лизу? Желите да истражите збирке најдрагоценијих поштанских марка? Или желите на једном месту да чујете најпознатије композиције класичне музике из различитих периода?

За почетак, можете са њима да се упознате и виртуелно, и то путем портала Европеана (Europeana), који вам нуди прилику да истражите више од 50 милиона експоната, књига из највећих светских музеја и библиотека. Овај портал вам пружа могућност да се прошетате кроз европску културну баштину, будући да је велики број материјала успешно дигитализован. Портал је доступан на 27 језика. Пројекат је 2008. године покренула Европска комисија, а више од 3500 музеја, библиотека и архива широм Европе пружило је свој допринос унапређењу понуде која је доступна на овом порталу.

Више институција из Србије учествује у пројектима које спроводи портал Европеана, приближавајући на тај начин Европи културно наслеђе и благо Србије. Међу њима су и Народна библиотека Србије, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, Библиотека града Београда, Музеј примењене уметности.

АУСТРИЈА

РУМУНИЈА

157

2021/2022

ПОВРШИНА	83.882 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,9%
БРОЈ СТАНОВНИКА	8.932.664
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,7%
ГЛАВНИ ГРАД	Беч
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1995. године

Национални савет за младе Аустрије (Bundesjugendvertretung – BJV)

Аустријски Алпи, где се налази и највећа ледена пећина на свету – Ајсризенвелт, прекривају 62 одсто ове државе.

Чак 67,1 одсто амбалажног отпада се рециклира у Аустрији, што је више и од просека на нивоу целе Европске уније.

Из Беча, града пребогате историје, културе и лепоте, послата је прва разгледница у историји туризма.

Најстарији зоолошки врт на свету налази се у Бечу. Основан је 1752. године.

Амбасада Аустрије

Аустријски културни форум

Трговинско одељење
Амбасаде Аустрије
у Београду

Туристичка организација
Аустрије

ПОВРШИНА	238.397 км²
Удео у укупној површини ЕУ	5,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	19.186.201
Удео у укупном броју становника у ЕУ	3,8%
ГЛАВНИ ГРАД	Букурешт
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 2007. године

Савет за младе Румуније (Consiliul tineretului din Romania)

Једна трећина (32,7 одсто) од укупног броја фарми у ЕУ налази се у Румунији, што је једнако броју фарми у Пољској, Италији и Шпанији заједно.

Румунија је у Европској унији највећи произвођач семенки сунцокрета, ораха и шљива.

Зграда румунског парламента у Букурешту простире се на 340.000 квадратних метара, што је чини највећом зградом у Европи и другом по величини у свету, после Пентагона.

Румунски град Клуж Напока, у Трансилванији, први је у свету омогућио бесплатан градски превоз свим путницима који читају књигу у аутобусу.

Амбасада Румуније

Туристичка организација Румуније

156

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

ЈУН 2022.

39

ПОНЕДЕЉАК

31

УТОРАК

01

СРЕДА

02

ЧЕТВРТАК

03

ПЕТАК

04

СУБОТА

05

НЕДЕЉА

06

ПОНЕДЕЉАК

07

УТОРАК

08

СРЕДА

09

ЧЕТВРТАК

10

ПЕТАК

11

СУБОТА

12

НЕДЕЉА

ЈУН 2022.

13

ПОНЕДЕЉАК

14

УТОРАК

15

СРЕДА

16

ЧЕТВРТАК

17

ПЕТАК

18

СУБОТА

19

НЕДЕЉА

20

ПОНЕДЕЉАК

21

УТОРАК

22

СРЕДА

23

ЧЕТВРТАК

24

ПЕТАК

25

СУБОТА

26

НЕДЕЉА

161

2021/2022

160

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

ЈУН 2022.

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

01

ПЕТАК

02

СУБОТА

03

НЕДЕЉА

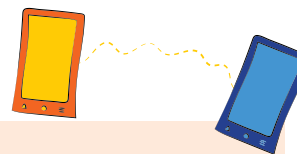
09

ЈЕДИНСТВЕНО ТРЖИШТЕ
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И
ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА

ЈОВАНА

ЕУ је 2017. године укинула роминг, тако да сви становници ЕУ, уколико из Шпаније путују у Пољску или из Италије у Летонију, без активирања роминга могу да уживају у коришћењу свих услуга које су им доступне код куће. Њихови мобилни оператери то раде за њих и они могу да користе свој телефон без додатних трошкова.

СТРАХИЊА

Исто тако, ЕУ је омогућила да границе не представљају препреку како би сви у ЕУ уживали у добром филму или омиљеној музици. Грађани ЕУ могу приступити својим претплатама на мрежи где год да путују у ЕУ.

ЈЕДИНСТВЕНО, УНУТРАШЊЕ
ТРЖИШТЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

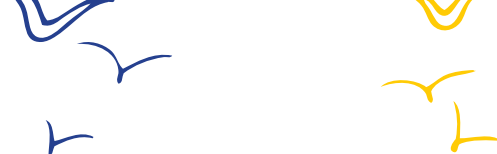
Јединствено тржиште једно је од највећих достигнућа Европске уније. Захваљујући њему, олакшава се свакодневни живот грађана, предузећа и компанија и подстиче отварање нових радних места, али и свеукупни економски раст и развој. Европска унија стално ради на унапређењу потенцијала за раст и развој јединственог тржишта, посебно како би се искористио његов потенцијал у дигиталном добу, осигурао одржив раст европске економије и одговорило на изазове које доноси свет, који се брзо мења.

Концепт јединственог тржишта је прославио свој **25. рођендан** 2018. године и током овог периода, захваљујући његовом сталном развоју, квалитет живота грађана и услови пословања предузећа у Европској унији значајно су побољшани. Грађани Европске уније могу студирати, живети, куповати, радити и пензионисати се у било којој држави чланици ЕУ, али и уживати у производима који се производе широм Европе. Захваљујући проширењу пословања компанија и предузећа, потрошачима се нуди више избора, више иновативних производа и, уз све то, повољније цене.

163

2021/2022

Јединствено тржиште компанијама омогућава међусобно повезивање и интеграцију тако што подстиче осмишљавање нових производа и њихово стављање на тржиште на целој територији ЕУ, без додатних царинских и техничких препрека.

Такође, Европска унија посебну пажњу посвећује томе да остварење ових слобода и омогућавање погодности које стоје на располагању грађанима ЕУ не нарушавају праведност, обезбеђују заштиту потрошача и унапређују заштиту животне средине и њену одрживост.

САЗНАЈ ВИШЕ:

ЈЕДИНСТВЕНО ТРЖИШТЕ ЕУ У БРОЈЕВИМА

- Процењује се да је јединствено тржиште тренутно заслужно за:
- 56 милиона радних места у Европи;
- 70 одсто извоза робе малих и средњих предузећа;
- трговину робом која ствара око 25 одсто БДП-а ЕУ.

НАЈВЕЋА ДОСТИГНУЋА ЈЕДИНСТВЕНОГ ТРЖИШТА

Какве нам користи доноси постојање јединственог тржишта?

- Седамнаест милиона Европљана живе или раде у држави чланици ЕУ чији нису држављани.
- Захваљујући правилима у области конкуренције у ЕУ, свако од нас може изабрати компанију за пружање услуга електричне енергије, али исто тако, можемо брзо и лако да променимо свог телекомуникационог или мобилног оператора.
- У року од 14 дана можете отказати поруџбину или вратити робу купљену на интернету, без додатних објашњења.
- Потрошачи широм ЕУ могу без додатних трошкова вратити неисправну робу у року од две године.
- Европска картица здравственог осигурања омогућава приступ основним медицинским услугама у државним установама током привременог борака у било којој

другој држави чланици ЕУ.

- Унутар ЕУ можете звати, слати поруке и преузимати податке у свим државама чланицама ЕУ под истим условима као код куће.
- Потрошачи могу затражити накнаду штете од авио-компаније ако су на жељено одредиште стигли са више од три сата кашњења.
- У оквиру ЕУ је већ 793.000 малих и средњих предузећа искористило је средства за подршку свом пословању.
- Сви производи увезени из трећих земаља морају бити у складу са строгим европским стандардима за производњу робе и производа.

- Европско законодавство у области здравства, хигијене и хране међу најстрожим је у свету, што омогућава заштиту и унапређење здравља грађана ЕУ.
- Грађани ЕУ могу користити своје претплате на дигиталне услуге у свим државама чланицама ЕУ.
- Грађанима ЕУ су призната права која се односе на пензију, без обзира на то да ли су радили у другим државама чланицама.
- Грађани ЕУ имају већу контролу над својим личним подацима, као и контролу над процедуром по којој су ти подаци обрађени од стране трећих лица.

ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У ЕВРОПској УНИЈИ

Јединствено тржиште Европске уније потрошачима нуди приступ великом броју могућности избора, додатну флексибилност и унапређење квалитета производа. Међутим, поред тога што је то добро за потрошаче, све то представља додатни изазов, посебно у областима економије, које се, заиста, брзо развијају – попут дигиталних услуга, финансијских услуга или услуга у области енергетике.

Политиком заштите потрошача Европска унија обезбеђује поштовање права појединаца у случајевима када дође до проблема приликом куповине робе или услуга из других држава чланица ЕУ, али и на интернету.

Права у овој области, која гарантује Европска унија, помажу у унапређењу поверења потрошача широм Европске уније, а подстичу и предузећа и компаније да послују ван граница сопствених држава, на јединственом тржишту Европске уније.

Политика заштите потрошача ЕУ:

- унапређује заштиту права потрошача;
- обезбеђује да су производи који се налазе на тржишту безбедни;
- помаже потрошачима у ЕУ да доносе информисане одлуке приликом куповине одређеног производа, јер имају све информације о самом производу;
- обезбеђује алате и могућности за решавање проблема и спорова уколико до њих дође.

Последња договорена нова правила омогућавају потрошачима у ЕУ да колективно бране своја права. Споразумом је предвиђено да свака чланица именује барем један квалификовани ентитет (организацију или неко јавно тело) који ће добити моћ и финансијску подршку да покрене поступке за забрану и накнаду штете у име групе потрошача и гарантује потрошачима приступ правди.

Европска комисија је покренула кампању о потрошачким правима у ЕУ - „Your EU Right”.

Сазнај више о #yourEURIght:

YOUR EUROPE

„Your Europe” је портал на коме грађани Европске уније могу да сазнају своја права уколико желе да путују, раде, студирају или покрену пословање у некој другој држави чланици Европске уније.

ЗА ГРАЂАНЕ

ЗА КОМПАНИЈЕ

БУДИ У ТОКУ!

Уколико је одређени производ поручен преко интернета, он мора да буде достављен на назначену адресу у року од 30 дана и, уколико вам се не допада, он може да буде враћен у року од 14 дана, уз повраћај новца у пуном износу.

КАДА ПУТУЈУ ЕВРОПОМ, СВИ ГРАЂАНИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У СВИМ ЗЕМЉАМА ЕУ.

- заштићени су пакетом права путника, било да путују авионом, возом, бродом или аутобусом;
- заштићени су када купују пакет-аранжмане у туристичким агенцијама;
- имају одређена права уколико туристичка агенција или неки превозник оде у стечај;
- имају могућност да траже помоћ од било које амбасаде или конзулата државе чланице Европске уније – тамо где њихова држава нема дипломатско представништво.

У ЈУНУ 2017. ГОДИНЕ ЕУ ЈЕ УКИНУЛА ТРОШКОВЕ РОМИНГА, ШТО ЗНАЧИ ДА СТАНОВНИЦИ ЕУ, УКОЛИКО ПУТУЈУ У ДРУГУ ДРЖАВУ ЧЛАНИЦУ, НА ОДМОР ИЛИ ЗБОГ ПОСЛА, МОГУ ДА КОРИСТИТЕ МОБИЛНИ ТЕЛЕФОН БЕЗ ДОДАТНИХ ТРОШКОВА ГДЕ ГОД ДА СЕ НАЛАЗЕ У ЕУ. УСЛУГА „РОМИНГ КАО КОД КУЋЕ” ЈЕ, СВАКАКО, ОМОГУЋИЛА НИЖЕ ЦЕНЕ ЗА ПОТРОШАЧЕ.

Режим „Роминг као код куће” ступио је на снагу на целом Западном Балкану. Од 1. јула 2021. године укинута су сви трошкови роминга у региону. Ово је историјско достигнуће у сарадњи међу министарствима телекомуникација и независним регулаторним телима у региону, уз подршку Европске комисије, и одскачна даска у дигиталној трансформацији региона. Успостављање зоне бесплатног роминга је такође значајан корак Западнoг Балкана у усклађивању са принципима и праксама дигиталног јединственог тржишта ЕУ. Наредни корак ће бити припрема плана за смањење накнада за роминг између држава чланица ЕУ и Западнoг Балкана.

У Европској унији је право на истинито оглашавање - ваше право. Оглас за производ мора тачно да наведе карактеристике производа, његове састојке, као и његову доступност. Ако се производ купљен у ЕУ (на интернету или у трговини) разликује од онога који је оглашен или није исправан, потрошач има право на бесплатну поправку или замену производа.

Европска унија је оформила Мрежу европских центара за заштиту потрошача, која потрошачима пружа бесплатну помоћ и савете о прекограничним куповинама.

ФИНСКА

ПОВРШИНА	338.441 км²
Удео у укупној површини ЕУ	7,6%
БРОЈ СТАНОВНИКА	5.533.793
Удео у укупном броју становника у ЕУ	1,1%
ГЛАВНИ ГРАД	Хелсинки
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1995. године

Мрежа центара за младе у Финској

Финска је прва земља у Европи која је женама дала право гласа, и то 1906. године.

Реч „сауна“, финског порекла, сматра се за једину финску реч која се користи у енглеском речнику. Сауна, такође, представља културно наслеђе Финаца. У Финској постоји преко два милиона сауна – дакле, по једна сауна на свако домаћинство.

Финска заузима прво место на листи највећих потрошача кофеина. Просечан грађанин Финске конзумира око 12 килограма кафе током године.

Финци су најсрећнији људи на свету. Финска је 2021. године одбранила титулу најсрећније државе на свету и четврту годину заредом заузима прво место на листи УН.

Амбасада Финске

Туристичка организација Финске

ХРВАТСКА

ПОВРШИНА	56.594 км²
Удео у укупној површини ЕУ	1,3%
БРОЈ СТАНОВНИКА	4.036.355
Удео у укупном броју становника у ЕУ	0,8%
ГЛАВНИ ГРАД	Загреб
Држава чланица ЕУ од	1. јула 2013. године

Мрежа младих Хрватске

Најмањи град на свету – Хум, који има око 30 становника, налази се у Хрватској. У Хуму постоје само три реда кућа и две улице, а читав градић можете да обиђете за пола сата.

У Хрватској чак 64,5 одсто енергије за грејање долази из обновљивих извора.

Омиљену чоколаду с рижом изумели су Хрвати. Наиме, фабрика чоколаде „Звечево“, у малом славонском месту Пожега, 1963. године, прва је на свету спојила неспојиво – пиринач и чоколаду. Хрвати су, такође, створили и бренд „Микадо“.

Хрватска има седам националних паркова и 1244 острва.

Амбасада Републике Хрватске

Туристичка организација Хрватске

ЈУЛ 2022.

27

ПОНЕДЕЉАК

28

УТОРАК

29

СРЕДА

30

ЧЕТВРТАК

01

ПЕТАК

02

СУБОТА

03

НЕДЕЉА

04

ПОНЕДЕЉАК

05

УТОРАК

06

СРЕДА

07

ЧЕТВРТАК

08

ПЕТАК

09

СУБОТА

10

НЕДЕЉА

171

2021/2022

170

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

ЈУЛ 2022.

11

ПОНЕДЕЉАК

12

УТОРАК

13

СРЕДА

14

ЧЕТВРТАК

15

ПЕТАК

16

СУБОТА

17

НЕДЕЉА

18

ПОНЕДЕЉАК

19

УТОРАК

20

СРЕДА

21

ЧЕТВРТАК

22

ПЕТАК

23

СУБОТА

24

НЕДЕЉА

173

2021/2022

172

ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК

ЈУЛ 2022.

25

ПОНЕДЕЉАК

26

УТОРАК

27

СРЕДА

28

ЧЕТВРТАК

29

ПЕТАК

30

СУБОТА

31

НЕДЕЉА

10 БУДИ ПРОАКТИВАН

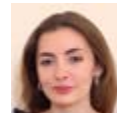
ПУТУЈТЕ

ЗНАТЕ ДА МОЖЕТЕ ДА ПУТУЈЕТЕ ЕВРОПОМ БЕЗ ВИЗЕ ТОКОМ ПЕРИОДА ОД ТРИ МЕСЕЦА?

Од 2009. године грађани и грађанке Србије могу путовати у подручје Шенгена без визе на највише 90 дана у периоду од шест месеци. Пре него што је ово омогућено, за путовање у земље такозваног шенгенског простора била је потребна виза. У процесу приступања Европској унији, Србија је, да би путовање без виза било могуће, морала да испуни неопходне критеријуме и успостави систем и услове који омогућавају несметано испуњавање овог права.

КОЈЕ ДОКУМЕНТЕ МОРАТЕ ДА ИМАТЕ ДА БИСТЕ КРЕНУЛИ НА ПУТ?

Како бисте упознали различите европске земље, за путовање су вам потребни биометријски пасош, доказ да имате здравствено осигурање и средства потребна за време трајања путовања и боравка на жељеној дестинацији. Колико вам је новца потребно да имате за пут, зависи од сваке земље посебно, али се о овоме пре пута можете информисати на сајту амбасаде или конзулата земље коју планирате посетити током путовања.

ЈОВАНА

Да ли сте знали да млади који живе у Европској унији могу потпуно слободно да се крећу унутар Уније?

СТРАХИЊА

И не само то, као грађанин ЕУ, имаш право да стажираш или студираш било где у ЕУ, и то под истим условима који важе за младе у држави чланице у којој си одабрао да стажираш или студираш.

ЈОВАНА

Такође, ако си рођен у Шпанији и желиш да своју професионалну каријеру наставиш у Француској или, после Француске, да се преселиш у Естонију – то можеш потпуно слободно да урадиш и уживаш исте услове на тржишту рада на територији целе Европске уније.

Уколико желите да чешће путујете у државе чланице ЕУ, можете да добијете и визу за више улазака, с роком важења до једне године. Како бисте добили визу за више улазака, потребно је да испуните одређене услове.

Који су то услови?

ПОГЛЕДАЈТЕ

ВАЖНО ЈЕ ЗНАТИ!

АКО ЖЕЛИТЕ ПУТОВАТИ У ДРЖАВУ ЧЛАНИЦУ ЕУ ИЛИ ЖЕЛИТЕ ДА ПРЕЋЕТЕ ГРАНИЦУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, ПОТРЕБНО ЈЕ ДА ИМАТЕ ПАСОШ КОЈИ ВАЖИ ЈОШ ТРИ МЕСЕЦА НАКОН ПЛАНИРАНОГ ДАТУМА ОДЛАСКА И КОЈИ НИЈЕ СТАРИЈИ ОД ДЕСЕТ ГОДИНА.

ЕВРОПСКА КАРТИЦА ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

Чак и ако нисте држављанин Европске уније, него боравите у некој од њених држава чланица, имате могућност да се пријавите за ову картицу. Нажалост, њу не можете користити у Данској, на Исланду, у Лихтенштајну, Норвешкој и Швајцарској. Важно је напоменути да то не значи да имате обезбеђене бесплатне услуге. Све државе чланице имају различите здравствене системе (иако у једној држави чланици једна услуга може бити бесплатна, у другој то можда није случај).

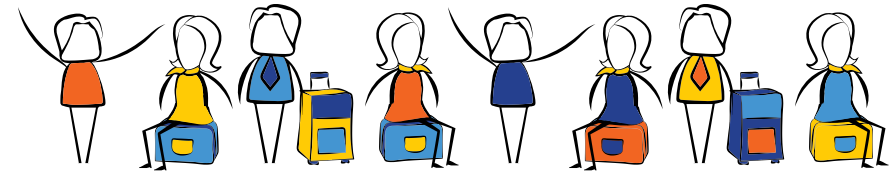
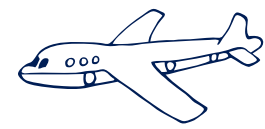

Европска картица здравственог осигурања, која је доступна бесплатно, потврђује да особа има право на хитан здравствени третман у току привременог боравка у иностранству у оквиру јавног здравственог система земље домаћина, под истим условима и по истој цени као и држављани те земље. Ова картица се не може користити за покривање претходно планираног лечења у другој земљи.

Како се пријавити?

ИЗГРАДЊА ЕВРОПСКЕ ЗДРАВСТВЕНЕ УНИЈЕ

ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ САМЕ ДЕФИНИШУ СВОЈУ ЗДРАВСТВЕНУ ПОЛИТИКУ, А ЕУ ИМ ПРУЖА ПОДРШКУ У ПОБОЉШАЊУ ЈАВНОГ ЗДРАВЉА, СУЗБИЈАЊУ НЕЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ, КАО ШТО ЈЕ РАК, И БОРБИ ПРОТИВ ОЗБИЉНИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕТЊИ ЗДРАВЉУ. МЕЂУТИМ, ПАНДЕМИЈА БОЛЕСТИ КОВИД 19 ПОКАЗАЛА ЈЕ ДА ТРЕБА ПОЈАЧАТИ КООРДИНАЦИЈУ ЕУ ПРЕ, ТОКОМ И НАКОН ЗДРАВСТВЕНЕ КРИЗЕ. ПРЕДСЕДНИЦА ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ НАЈАВИЛА ЈЕ У ГОВОРУ О СТАЊУ УНИЈЕ СНАЖНИЈУ ЕВРОПСКУ ЗДРАВСТВЕНУ УНИЈУ КАО ПРИОРИТЕТ У НАРЕДНИМ ГОДИНАМА. ЈАЧА ЕВРОПСКА ЗДРАВСТВЕНА УНИЈА ПОМОГЛА БИ ДА СЕ ЛАКШЕ УКЛОНЕ СЛАБЕ ТАЧКЕ НАЦИОНАЛНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ СИСТЕМА.

До различитих одређишта широм Европе можете стићи на различите начине: возом, аутобусом, аутомобилом или чак трајектом – посебно ако путујете Средоземљем или пожелите да обиђете Скандинавију. Засигурно, воз је најпопуларнији начин путовања широм Европе и ми за вас имамо један сјајан савет: уколико, током лета, желите да обиђете више земаља, уштедите и купите карту „InterRail“, која вам нуди могућност да изаберете одговарајућу руту кроз Европу и доживите сјајно искуство упознајући жељене дестинације возом. „InterRail“ је карта за воз која нема ни почетну ни повратну станицу.

Уз ову карту ви сами бирате ток свог путовања. Она вам омогућава да за одређену своту новца одређен број дана можете да путујете кроз одређен број места/држава.

#откријЕвропу

Европска унија је 2018. године покренула иницијативу „Откриј Европу“ (Discover EU), која пружа могућност младим људима да путују Европом. ЕУ је иницијативу покренула како би подстакла упознавање култура, историје европске цивилизације, али и истраживање идентитета ЕУ. Довољно је да имате 18 година и да сте држављанин једне од држава чланица ЕУ како бисте се пријавили на конкурс и добили бесплатну карту „InterRail“. У протеклих годину дана више од 50.000 младих широм ЕУ добило је бесплатне крате и пропутовало Европом.

Погледај њихове утиске и доживљаје:

#откријЕвропу

ИНИЦИЈАТИВА „МЛАДИ ЕВРОПСКИ АМБАСАДОРИ“ (WE- BALKANS – YOUNG EUROPEAN)

Шездесет младих са Западног Балкана проглашено је победницима такмичења за младе европске амбасадоре, који ће у наредном периоду развијати вештине и размењивати идеје, са циљем промовисања европских вредности и могућности које им Европска унија пружа.

Иницијатива „Млади европски амбасадори“ (Young European Ambassadors) део је регионалног комуникационог програма Европске уније за Западни Балкан, који је започет почетком 2020. године.

Први позив за младе европске амбасадоре привукао је више од 400 заинтересованих, док су победници изабрани јавним онлајн гласањем и оценама шесточланог жирија.

Млади европски амбасадори (YEA), њих 60 победника – сада су креативна мрежа Западног Балкана (Албанија, Босна и Херцеговина, Косово*, Црна Гора, Северна Македонија и Србија). Они су заинтересовани за учење о вредностима ЕУ и пружање својим вршњацима више информација о могућностима које ЕУ нуди. Такође, њихов циљ јесте и заговарање различитих тема од значаја за младе, као што су интеркултурално учење, заједничке регионалне иницијативе младих, иницијативе локалних заједница, уметност, култура, спорт, дигиталне технологије, заштита људских права, а у овом случају – млади и модерна култура.

* Ова ознака је без прејудуцирања ставова о статусу и у складу је са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација и мишљењем Међународног суда правде о проглашењу независности Косова

Млади амбасадори и аташеи учествоваће на конференцијама, културним догађајима и студијским путовањима широм ЕУ и Западног Балкана, са циљем развијања вештина и ширења мреже – Регионалног комуникационог програма Европске уније за Западни Балкан.

Такође, биће укључени у различите креативне пројекте и пројекте значајне за друштво, развијаће лидерске вештине кроз посебно креиране радионице, истраживаће комуникационе технике, онлајн и офлајн, и учиће о Европској унији и шта она може да пружи региону Западног Балкана.

Да би се квалификовали за учешће, кандидати су морали да имају између 18 и 29 година и да долазе са Западног Балкана.

Било је неопходно да буду активни у некој од креативних области, као што су уметност, дизајн, филм, фотографија, музика, омладински активизам, заштита животне средине или спорт – пољима која привлаче младе, као и да представе своје идеје и мисију у једноминутном видео-клипу.

Други позив за пријаву завршен је у октобру 2021. Пријавило се 356 младих. Више о младим европским амбасадорима

webalkans.eu

НАЈЛЕПШИ ДЕО СВАКОГ ПУТОВАЊА
ЈЕСТЕ УПОЗНАВАЊЕ НОВИХ
КУЛТУРА, ОБИЧАЈА, УЧЕЊЕ ЈЕЗИКА И
ОТКРИВАЊЕ НОВИХ МЕСТА И ГРАДОВА.

Посетите **VISIT EUROPE** и истражите идеје како најбоље организовати путовање, слободно време или пронађите инспирацију у причама других путника који су већ посетили државе које и ви желите.

Такође, пре тога можете да испланирате путовање путем портала Let's Go – који представља својеврсни туристички водич, који пишу и уређују студенти који са свима нама деле своја искуства са путовања.

Наравно, веома је битно и да паметно планирате и трошите новац. Међутим, за вас постоје и одређене повластице које могу путовање и остајање у Европи да учине још повољнијим.

EUROPE
visiteurope.com

LET'S GO!

ЕВРОПСКА КАРТИЦА ЗА МЛАДЕ

Истражите могућности које вам нуди ова картица током путовања у различите делове Европе, како бисте пронашли погодности за културне и уметничке садржаје, превоз, упознавање гастрономских специјалитета, смештај или куповину.

Да ли из неког разлога путујете у ЕУ? Путовање у доба пандемије са собом доноси посебне здравствене и логистичке изазове. Сви желимо да пут протекне по плану, уз минималне ризике, нарочито по здравље наших најближих и нас самих. Потребна нам је лако доступна информација о правилима која су на снази у земљама у које путујемо и кроз које пролазимо. Европска унија је развила **онлајн** алат који нам на једноставан начин пружа ту информацију.

Искористите новоотворену **платформу** „Re-open EU“ и сазнајте да ли можете да уђете у земљу у коју сте планирали да отпутујете и под којим условима, с обзиром на пандемију коронавируса. Подаци се ажурирају редовно.

ВОЛОНТИРАЈТЕ

Волонтерски пројекти, раније познати као Европски волонтерски сервис (ЕВС), нуде младима узраста од 17 до 30 година из целе Европе, укључујући и Србију, велики број волонтерских ангажмана у различитим земљама, у разноврсним областима које могу бити предмет њиховог интересовања. Тако можете да волонтирате на археолошким налазиштима, у домовима за старе, различитим невладиним организацијама, организацијама које се баве заштитом природе, промоцијом спорта и културе итд. Волонтерски сервис је пројекат у ком учествују волонтерске организације из целе Европе и који вам омогућава да у некој европској земљи проведете од два месеца до дванаест месеци.

Док сте волонтер у оквиру Волонтерског сервиса, обезбеђени су вам смештај, храна, осигурање, путни трошкови, курс језика и џепарац. У Србији је тренутно 36 организација акредитовано за пројекте у оквиру Волонтерског сервиса.

ЛИСТА
ОРГАНИЗАЦИЈА

Постани волонтер – истражи могућности које ти стоје на располагању у европи и широм света.

ЛИСТА
ОРГАНИЗАЦИЈА

Овај програм је део програма „Еразмус плус“, који, између осталог, промовише мобилност младих и неформално учење кроз међународне активности везане за размене младих.

Уколико узмете учешћа у волонтерским активностима у некој другој земљи, имате прилику да развијете своје социјалне и професионалне вештине, али и да допринесете свом даљем образовању и професионалном развоју.

Искуство које сте стекли формално је признато кроз документ **Youthpass**, који добијате на крају волонтирања. „Youthpass“ вам не служи само као потврда да сте учествовали у пројекту, већ и као потврда о томе шта сте све научили током трајања програма волонтирања.

САЗНАЈ ВИШЕ

Youthpass

Пратите вести, објаве и информације на Европском омладинском порталу (European Youth Portal) о најновијим програмима, семинарима, конференцијама или образовним активностима како бисте се пријавили, научили нешто ново, стекли нове пријатеље и упознали друге земље и културе.

ПРАТИТЕ ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ ЕУ ИНФО ЦЕНТРА У БЕОГРАДУ, КАО И ЕУ ИНФО КУТКА У НОВОМ САДУ И НИШУ О НОВИМ МОГУЋНОСТИМА ЗА УЧЕЊЕ И ВОЛОНТИРАЊЕ.

ПОГЛЕДАЈ И ДРУГЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ШИРОМ СРБИЈЕ И МОГУЋНОСТИ КОЈЕ НУДЕ!

Млади истраживачи Србије, Београд

Удружење „АзБуки“, Ниш

Сомборски едукативни центар, Сомбор

Удружење „Светлост“, Шабац

Волонтерски центар Војводине, Нови Сад

НЕМАЧКА

ПОВРШИНА	357.568 км²
Удео у укупној површини ЕУ	8%
БРОЈ СТАНОВНИКА	83.155.031
Удео у укупном броју становника у ЕУ	16,2%
ГЛАВНИ ГРАД	Берлин
Немачка је једна од држава оснивача Европске уније	1. јануар 1958. године

Немачки савезни савет за младе
(Deutscher Bundesjugendring)

Током 2020. године Немачка је увезла одећу вредну скоро 17 милијарди евра из држава које нису чланице ЕУ. То чини Немачку највећим увозником одеће у ЕУ, испред Шпаније и Француске.

Урсула фон дер Лајнен, из Немачке, изабрана је за председницу Европске комисије за период 2019-2024. Она је прва жена на овој функцији у историји ЕУ.

Немачка је забранила продају пластичних сламки за једнократну употребу, штапића за уши и посуда за храну, што ће утицати на смањење количине пластичног отпада који загађује животну средину.

У Немачкој се налази више од 20.000 двораца.

Амбасада Савезне Републике Немачке

Гете (Goethe) институт у Београду

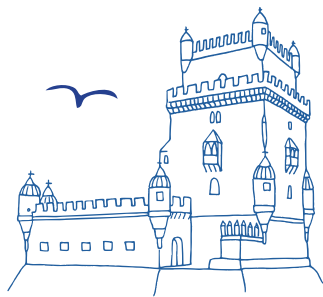
DAAD Информативни центар

Туристичка организација Немачке

ПОРТУГАЛ

ПОВРШИНА	92.226 км²
Удео у укупној површини ЕУ	2,1%
БРОЈ СТАНОВНИКА	10.298.252
Удео у укупном броју становника у ЕУ	2%
ГЛАВНИ ГРАД	Лисабон
Држава чланица ЕУ од	1. јануара 1986. године

Национални савет за младе
(Conselho Nacional de Juventude – CNJ)

У португалском граду Коимбри налази се један од најстаријих универзитета на свету, основан 1290. године. Мултикултурална средина, отвореност и међународна перспектива, које одликују португалске универзитете, сваке године привлаче велики број страних студената, чији је број удвостручен током протеклих осам година.

Португал је највећи произвођач плута на свету.

Са 255 сунчаних дана годишње, Португал је једна од најтоплијих земаља Европске уније.

Најдужи европски мост налази се у Лисабону. Реч је о мосту Васко да Гама, дугачком фасцинантних 17 километара.

Амбасада Португала

Туристичка организација Португала

ЕУТЕКА – ЕУ У ВАШОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Мрежа „ЕУтека“ библиотека формирана је у оквиру пројекта „ЕУтека – ЕУ у вашој библиотеци“ кроз Меморандум о сарадњи потписан од стране Делегације ЕУ у Србији, Министарства за европске интеграције и Министарства културе и информисања Владе Републике Србије, као и Народне библиотеке Србије.

Од средине 2016. године широм Србије функционише неформална национална мрежа од 48 јавних библиотека које своје кориснике информишу о Европи и ЕУ, под називом „ЕУтека“.

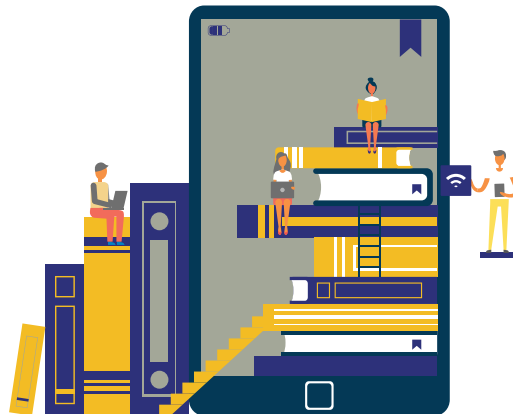
Кроз организацију јавних догађаја, квалитетну понуду публикација на српском језику и електронског садржаја о ЕУ, мрежа „ЕУтека“ пружа актуелне и тачне информације грађанима о процесу приступања Србије ЕУ.

Од јесени 2017. године у 48 „ЕУтека“ библиотека оформљен је „ЕУтека“ садржај, који садржи, штампани и електронски материјал о функционисању

институција ЕУ, њеним политикама, студирању и волонтирању у земљама чланица ЕУ, информације за предузетнике, информације о фондовима ЕУ и друго.

Већина „ЕУтека“ библиотека успоставиле су блиску сарадњу са институтима и културним центрима земаља чланица ЕУ, тако да поједине „ЕУтека“ библиотеке могу својим корисницима да понуде и део програма и фонда ових културних институција, програме за учење страних језика, организацију изложби, промоције страних писаца и књига и друго. На „ЕУтека“ рачунарима корисницима је омогућен бесплатан приступ фонду неколико страних библиотека (књиге, часописи, публикације, филмови, музика)

ЕУТЕКА

ЕУ ИНФО МРЕЖА У СРБИЈИ

ЕУ инфо мрежа информисе јавност о ЕУ и њеним институцијама, њеном настанку и развоју, законима и правилима у разним областима – од заштите животне средине, преко права грађана, потрошача, деце и родитеља, толеранције према различитостима до јединственог тржишта и заједничке валуте, као и о односима ЕУ и Србије.

ЕУ инфо мрежу чине ЕУ инфо центар у Београду, ЕУ инфо куци у Новом Саду и Нишу.

У Београду, у просторијама ЕУ инфо центра, у Улици краља Милана 7, сваког радног дана од 10 до 19 часова, а суботом од 10 до 15 часова, можете разговарати са службеницима Центра и добити жељене информације или савет где да их потражите и како до њих да дођете на најлакши начин.

Можете контактирати са нама и телефоном на број **011 4045 400** или путем електронске поште (**info@euinfo.rs**), а одговор ћете добити у најкраћем могућем року или ћете сазнати којој надлежној институцији би требало да се обратите.

У Новом Саду: ЕУ инфо кутак у Новом Саду налази се на адреси Михајла Пупина 17, у самом центру града.

Питања можете поставити путем имејл адресе **officenis@euinfo.rs** или на број телефона **021 451 625**.

www.europa.rs

У Нишу: ЕУ инфо кутак у Нишу налази се на адреси Војда Карађорђа 5, у самом центру града.

Питања можете поставити путем имејл адресе **officenis@euinfo.rs** или на број телефона **018 241 561**.

Садржаји који су на располагању:

У просторијама ЕУ инфо мреже можете бесплатно добити многобројне публикације о ЕУ, а можете их добити и путем имејла или преузети са интернета.

Можете бесплатно да се учланите у библиотеку ЕУ инфо центра, где су вам на располагању књиге из области образовања, економије, права, политике, заштите животне средине и друге, а које вам могу бити од помоћи у дипломским радовима или као информације о ЕУ.

Сајт Делегације ЕУ у Србији <https://europa.rs/> веома је једноставан за коришћење и садржи велики број интерактивних и лако доступних садржаја.

Активности ЕУ инфо центра можете да пратите и преко Фејсбука, Инстаграма и Твитера, а видео-прилоге и филмове можете погледати на Јутјуб налогу:

- www.facebook.com/eusrbija
- www.instagram.com/eusrbija
- www.twitter.com/eusrbija
- www.youtube.com/EU u Srbiji

@ Европска унија, октобар 2021.
ЕВРОПСКИ ДНЕВНИК 2021/2022. на српском издаје
Делегација
Европске уније у Републици Србији.

Желимо да захвалимо Министарству просвете, науке и
технолошког развоја Републике Србије и Министарству за
европске интеграције Републике Србије, који су подржали
овај пројекат и учествовали у припреми овог дневника.

Дневник има искључиво информативни карактер и не
одражава нужно званичне ставове Европске уније ни њене
Делегације у Србији.

Издавач није одговоран за садржај сајтова наведених у
Дневнику изузев званичних сајтова европских институција и
органа. Сајтови других организација су наведени искључиво
као могући примери.

Умножавање није дозвољено.

www.evropskidnevnik.rs

www.europa.rs

JN-09-21-361-SR-N
ISBN: 978-92-9463-081-0
DOI: 10.2871/0454

JN 09-21-361 SR-N

Република Србија
Министарство за европске интеграције
Министарство просвете, науке и технолошког развоја

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

ISBN: 978-92-9463-081-0
DOI: 10.2871/0454